

1 Resume

Gennem de senere år har leasing vundet større indpas hos virksomhederne til brug for finansiering. Som følge af det stigende omfang af leasingkontrakter, er en korrekt og gennemsigtig regnskabsmæssig behandling mere nødvendig end nogensinde før. IAS 17, hvor den regnskabsmæssige behandling af leasing er beskrevet, er blevet beskyldt for ikke at opfylde generalklausulen om et retvisende billede. Dette er fordi de operationelle leasingaftaler, der i mange af tilfældene opfylder begrebsrammens definition på aktiver og forpligtelser, ikke indregnes i balancen. Regnskabsbruger skal dermed reformulere årsrapporten og indregne de operationelle leasingaftaler for at lave de mest retvisende analyser af regnskabet. Oplysningskravene i henhold til IAS 17 bevirker dog, at regnskabsbruger ikke har alle oplysninger til indregningen, hvorfor det er nødvendigt at lave estimer.

Grundet kritikken af IAS 17 er bestyrelserne FASB og IASB gået sammen om at udarbejde en konvergeret ny standard for leasing. Den mest betydningsfulde ændring ved den foreslåede nye standard er, at alle leasingaftaler skal indregnes i balancen.

Dette vil stille større krav til, at definere hvornår der er tale om leasing. Derfor er det meget vigtigt, at der ikke opstår en ny "gråzone" i forhold til servicekontrakter, hvor de kan blive en måde at undlade indregning af aktiver og forpligtelser i balancen. Der er udarbejdet ny definition, der tager udgangspunkt i kontrollen af aktivet. Derudover gør det op med klassifikationen af operationelle og finansielle leasingaftaler, og har i stedet indført den dobbelte tilgang til leasing med Type A og Type B leasing. Forslaget ED/2013/6 ligger dermed vægt på vurderingen af, om der er tale om en leasingkontrakt, mere end at klassificere typen af leasing.

Det vil få signifikant betydning for balancesummen for virksomheder, der har store operationelle leasingaftaler. Dette vil stille større krav til at regnskabsbrugeren sætter sig ind i den nye regnskabspraksis, så de ikke påvirkes af den store ændring i nøgletallene, som alene er grundet regnskabstekniske årsager. Det kan dog få betydning for de virksomheder, som aktivt har forsøgt at skabe et mere positivt regnskab ved at slanke balancen. Men det må alt andet lige vurderes som en forbedring af nytteværdien, at disse aktiver og forpligtelser med ED/2013/6 kommer med i regnskabet, når virksomheden forventer, at aktivet vil skabe værdi.

Det kan konkluderes, at effekten af ED/2013/6 vil få stor betydning for den regnskabsmæssige behandling for leasingtager. Kritikpunkterne ved IAS 17 vil være helt eller delvist afhjulpet af forslaget. Forslaget vil i højere grad give et mere retvisende billede, da det er i større

overensstemmelse med begrebsrammen, når alle leasingaftaler bliver indregnet i balancen. Der bliver dermed gjort op med den komplekse klassifikation af leasingaftaler samtidig med at oplysningskravene giver regnskabsbrugerne mere viden om den finansielle stilling, hvilket vil forbedre deres analysegrundlag. Dog er der fortsat udfordringer for helt klart at definere, hvornår en leasingaftale bliver adskilt fra service. Den dobbelte tilgang til leasing har fået meget kritik, og den regnskabsmæssige behandling virker fortsat for kompleks til at den kan udføres konsekvent i praksis. Dermed konkluderes, at ED/2013/6 er en forbedring af den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager, da den vil skabe et mere retvisende billede. Det kræver dog stadig mere arbejde og præcise afklaringer før en endelig standard kan implementeres.

2 Indholdsfortegnelse

1	Resume	1
2	Indholdsfortegnelse	3
3	Problemstilling	5
3.1	Indledning	5
3.2	Problemformulering	6
3.3	Afgrænsning	6
3.4	Metode og teori.....	7
3.5	Opgavestruktur	8
3.5.1	IFRS Begrebsramme	8
3.6	Målgruppe	11
1.1	Kildekritik og dataindsamling.....	11
4	Den finansielle rapportering.....	12
5	Indledende om leasing.....	13
5.1	Generelt eksempel på en leasingaftale	13
6	Redegørelse for IAS 17 Leases	16
6.1	IFRIC 4.....	16
6.2	Klassifikation	17
7	Finansiel leasing	17
7.1	Regnskabsmæssig behandling af finansiel leasing	19
7.1.1	Første indregning.....	19
7.1.2	Leasingperioden:.....	20
7.2	Efterfølgende måling.....	20
7.2.1	Eksempel på indregning og måling af en finansiel leasingaftale i leasingtagers regnskab	20
8	Operationel leasing	21
8.1	Regnskabsmæssig behandling af operationel leasing	22
8.2	Opsummering af operationel leasing vs. finansiel leasing.....	22
8.3	Præsentations- og vigtigste oplysningskrav ifølge IAS 17.....	23
9	Grundlag for ændring i leasingstandard.....	25
10	Forslag til ny leasingstandard, ED/2013/6	28
10.1	Definition af en leasingaftale.....	28
10.2	Leasingperiode	29
11	Regnskabsmæssig behandling ud fra ED/2013/6 for leasingtager.....	30
11.1	Klassifikation af leasingtyper, den dobbelte tilgang (the dual approach)	31
11.1.1	Type A og Type B leasing.....	32
11.2	Første indregning og måling.....	32
11.3	Efterfølgende måling.....	33
11.4	Den regnskabsmæssige behandling af korte leasingaftaler	36
11.5	Indregning af variable (betingede) leasingydelser.....	36
11.6	Præsentationskrav.....	37
11.7	Oplysningskrav.....	38
11.8	Interessenternes holdning til ED/2013/6.....	39
11.9	Delkonklusion.....	41
12	Praktisk eksempel af behandlingen af leasing ud fra ED/2013/6.....	42

12.1	Oplysning om leasing i DS Nordens koncernregnskab 2012	43
12.2	Resultatopgørelsen	44
12.3	Balancen	46
12.4	Påvirkning af nøgletal	48
12.5	Analyse af effekten af ED/2013/6 for leasingtager	50
12.6	Analyse af effekten af ED/2013/6, regnskabsbrugerens informationsbehov	53
12.7	Delkonklusion	56
13	Vurdering af ED/2013/6	58
13.1	Analyse af de vigtigste definitioner ved ED/2013/06	58
13.1.1	Analyse af definitionen af leasing (Serviceaftaler vs. Leasingaftaler), Hvornår er der tale om et specifikt og identificerbart aktiv	58
13.1.2	Analyse af den dobbelte model, Type A, Type B og kort leasingaftale	62
13.2	Kvalitative egenskaber	65
13.2.1	Relevans	65
13.2.2	Pålidelighed	66
13.2.3	Sammenlignelighed	67
13.2.4	Verificerbarhed	68
13.2.5	Rettidighed	69
13.2.6	Forståelighed	69
13.3	Vil ED/2013/06 løse problemstillingerne i forhold til IAS 17?	70
13.3.1	Kritikpunkt 1: Undladelse af indregning af operationel leasing	70
13.3.2	Kritikpunkt 2: Klassifikation af operationel og finansiell leasing	70
13.3.3	Kritikpunkt 3: Den manglende information til regnskabsbrugerne	71
13.3.4	Kritikpunkt 4: Begrebsrammen er ikke opfyldt i IAS 17	72
13.4	Delkonklusion	72
14	Konklusion	73
15	Perspektivering	76
16	Litteraturliste	78
17	Bilag	79

3 Problemstilling

3.1 Indledning

Under finanskrisen er det blevet vanskeligere for virksomhederne at opnå banklån, da bankerne har strammet deres kreditstandards fra et mere lempeligt niveau forud for krisen.¹ Dette har givet likviditetsproblemer for virksomhederne, hvilket kan antages at være en af grundene til, at leasing gennem den senere tid har vundet større indpas hos virksomhederne.

Leasing er også blevet et mere kendt begreb i forbindelse med uheldige leasingkaruseller som ved IT Factorys konkurs samt ved ændringen af registreringsafgiftsloven d. 10. maj 2012². Sidstnævnte ændrede blandt andet på grundlaget for, hvad biler skal indregistreres til ved leasing, hvilket viser, at Regeringen også er blevet opmærksomme på den stigende interesse for leasing.

Fordelen ved leasing er blandt andet, at det er en finansieringskilde for virksomhederne, som ikke påvirker de likvide midler eller kræver låneforhandlinger i banken. Samtidig skaber leasing mulighed for at sprede betalingerne til aktivet ud over en længere periode, hvilket gør det mere fleksibelt for virksomheden.

Som følge af det stigende omfang af leasingkontrakter, er en korrekt og gennemsigtig regnskabsmæssig behandling mere nødvendig end nogensinde før.

Den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IFRS er beskrevet i IAS 17. Den nuværende standard, som er over 15 år gammel, kritiseres for ikke at være tidsvarende, og for måden hvorpå leasingaktiverne håndteres. Da visse leasingaftaler skal medtages i balancen, mens andre udelukkende driftsføres, argumenteres for at den regnskabsmæssige behandling af leasing ikke giver det mest retvisende billede.

Den internationale udsteder af regnskabsstandards, IASB, er derfor gået sammen med den amerikanske standardudsteder FASB om at udvikle en ny standard for den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter. Den foreslåede standard har til formål at forbedre kvaliteten og sammenligneligheden. Der foreslås væsentlige ændringer af den nuværende måde at indregne

¹ Danmark Nationalbank, Kvartaloversigt 2. Kvartal 2013, del 1.

[https://www.nationalbanken.dk/C1256BE2005737D3/side/Kredit_og_konjunkturer_kvo2_2013/\\$file/kredit_KVO2_2013_del1.pdf](https://www.nationalbanken.dk/C1256BE2005737D3/side/Kredit_og_konjunkturer_kvo2_2013/$file/kredit_KVO2_2013_del1.pdf)

² <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2047245&vId=0>

leasing på i årsregnskabet i henhold til IAS 17. ED/2013/6 er det andet udkast siden projektet startede.

3.2 Problemformulering

Den nuværende regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IAS 17, har været udsat for meget kritik. Kritikken har blandt andet omhandlet, hvorvidt informationsniveauet er højt nok for regnskabsbruger, når de operationelle leasingkontrakter ikke indregnes i balancen.

Denne hovedopgave undersøger grundlaget for at lave en ny standard for leasing, samt hvordan ED/2013/6 vil påvirke den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager.

Hovedopgaven har følgende problemformulering med tilhørende undersøgelsesspørgsmål:

Hvad er effekten af ED/2013/6 for den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager?

Undersøgelsesspørgsmål:

- Hvordan skal leasingaftaler behandles ud fra IAS 17?
- Hvad er grundlaget for at lave en ny standard?
- Hvordan skal leasingaftaler behandles ud fra ED/2013/6?
- Hvordan påvirkes regnskabets resultatopgørelse og balance, herunder grundlaget for beregning af finansielle nøgletal, som følge af ED/2013/6?
- Hvilken effekt har ED/2013/6 for regnskabsbruger og leasingtager?
- Vil den nye standard løse problemstillingerne i forhold til den nuværende standard?

3.3 Afgrænsning

For at opnå en dybdegående analyse af problemstillingen foretages følgende afgrænsninger.

Hovedopgaven vil fokusere på den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager. Reglerne for leasinggiver vil derfor ikke behandles. Der fokuseres ydermere på erhvervslivet, hvorfor privatleasing ikke berøres.

Opgaven vil omhandle IAS 17 med supplerende fra IFRIC 4 samt forslaget til ny leasingstandard ED/2013/6.

I forbindelse med IASB og FASB's udarbejdelse af ED/2013/6 har en række interessenter haft mulighed for at komme med deres kommentarer til forslaget ved at indsende *comment letters*. Af litteraturlisten fremgår de *comment letters*, som er benyttet i analysen.

Når der ses på leasing som finansieringsform, er der en række skattemæssige forhold, der påvirker leasingtagers årsrapport. Skat og moms inddrages ikke i opgaven, da det ikke har betydning for problemstillingen. Samtidig inddrages juridiske problemstillinger ikke i forhold til den nye foreslåede regnskabsstandard.

Ved Sales and Leaseback transaktioner, sælger leasingtager et aktiv og tilbageleaser det efterfølgende. Den regnskabsmæssige behandling af dette har et særskilt afsnit i den nuværende standard i IAS 17 samt i ED/2013/6, hvorfor det anses som et særskilt forhold. Der afgrænses fra at gennemgå sales and leaseback transaktioner i opgaven. Derudover afgrænses også fra problemstillinger ved investeringsejendomme, da det vil være for omfattende at behandle alle mindre nuancer i regnskabsstandarden.

Da der ikke gives alle oplysninger om operationelle leasingkontrakter i regnskabet, vil det praktiske eksempel i afsnit 12 bygge på estimerede værdier. Eksemplet bygger desuden på DS Nordens Årsrapport for 2012³, som anses for at være repræsentativ i forhold til de leasingforhold, som behandles i opgaven.

Dataindsamling er afsluttet den 01-03-2014, hvorfor begivenheder efter denne dato ikke vil blive behandlet i opgaven.

3.4 Metode og teori

Opgavens primære formål er at undersøge og analysere ED/2013/6's effekt for den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager. Den vil derfor have en undersøgende tilgang til problemstillingen.

Undersøgelsestilgangen er deduktiv, hvor det er problemformuleringen, der styrer processen i opgaven, og der konkluderes ”fra det generelle til det specifikke”.⁴ De i problemformuleringen

³ DS Norden offentliggjorde deres årsrapport for 2013 d. 11-03-2014.

⁴ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 34

opstillede undersøgelsesspørgsmål vil blive besvaret med udgangspunkt i et teoretisk fundament for derved at opnå en sammenhængende analyse, som kan udmunde i en konklusion.

Regnskabsteorien er normativ, ”der på deduktiv basis anviser, hvordan det bedste regnskab bør udarbejdes i forhold til en given målsætning”.⁵

Med udgangspunkt i begrebsrammen undersøges den nuværende regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IAS 17, samt de foreslåede ændringer ved ED/2013/6 for leasingtager. Effekten af ED/2013/6 vil først analyseres ved et praktisk eksempel med en tilhørende nøgletalsanalyse.

Ud fra en analyse af de vigtigste definitionsændringer, samt konsekvenser og nytteværdi for regnskabsbruger og leasingtager, vil det afsluttende kunne vurderes om kvalitetskravene i begrebsrammen i højere grad efterleves, samt om kritikpunkterne ved IAS 17 er afhjulpet. Afsluttende konkluderes, hvilken effekt ED/2013/6 har for den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager.

Til brug for analysen er foretaget et interview med Head of Financial Reporting Dennis Nørgaard fra Mærsk. Interviewet er lagt som bilag 2. Derudover inddrages til analysen udvalgte *comment letters*. Grundlaget for valg af *comment letters* er, at EY og EFRAG⁶ inddrages som de regnskabstekniske eksperter. Nordea og Interview med Dennis Nørgaard har regnskabsaflæggers synsvinkel og American Bankers Association med regnskabsbrugers synsvinkel. Ifølge American Bankers Association udgør de finansielle institutter den største gruppe af regnskabsbrugere, der vil blive påvirket af ændringsforslaget.⁷

Der tages udgangspunkt i regnskabsmæssig teori omkring den finansielle rapportering. Koalitionsmodellen⁸ er benyttet til udvælgelse af primære interessenter, og begrebsrammen ligger overordnet til grund for opgavens struktur.

3.5 Opgavestruktur

3.5.1 IFRS Begrebsramme

Der tages udgangspunkt i begrebsrammen i IFRS, da den ligger til grund for udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet til eksterne brugere. Dermed vil opgavens struktur følge

⁵ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 36

⁶ EFRAG står for European Financial Reporting Advisory Group

⁷ American Bankers Association, 2013-2070, Comment letter no. 44, side 1

⁸ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 24

begrebsrammens normale fremgangsmåde omhandlende definition, indregning, måling præsentation og oplysninger. Begrebsrammen ses som de generelle elementer for en regnskabsstandard.⁹

I begrebsrammens kontekst er *definitionen* de overordnede, generelle elementer for en given standard. *Indregning* er hvordan en given transaktion skal præsenteres i årsrapportens finansielle stilling og *målingen* omhandler, til hvilken værdi den pågældende transaktion skal måles til. *Måleattributter* der omhandles i denne opgave er *dagsværdi* og *kostpris*.

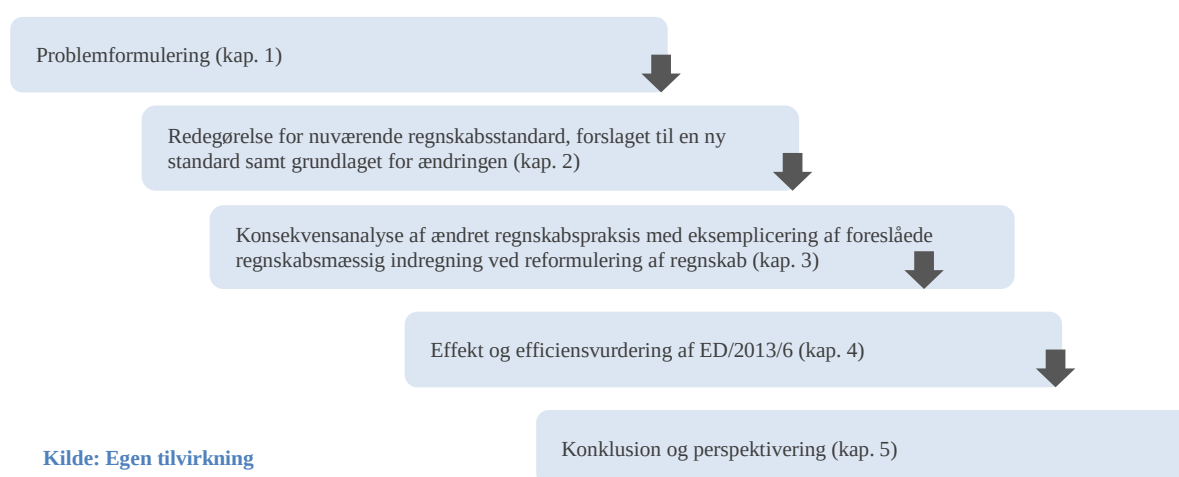
Præsentationen vedrører, hvordan en given transaktion skal præsenteres i årsrapporten, mens *oplysningerne* vedrører hvilke oplysningskrav, der stilles til den pågældende transaktion.¹⁰

Når forslaget til en ny regnskabsstandard for leasing vurderes, vil det gøres ud fra begrebsrammens to fundamentale kvalitative egenskaber, som gør årsrapportens information nyttig for regnskabsbruger. De to fundamentale kvalitative egenskaber er *relevans* og *pålidelighed*. Herudover har begrebsrammen fire kvalitative egenskaber, der skal forøge årsrapportens nytteværdi. Disse er *sammenlignelighed*, *verificerbarhed*, *rettidighed* og *forståelighed*.¹¹

Der vil i hovedopgaven ikke redegøres direkte for begrebsrammen, men begrebsrammens elementer vil blive brugt som analyseredskab i forbindelse med den løbende analyse og vurdering af forslaget.

Problemstillingens spørgsmål deler opgaven i fem kapitler, hvilke skitserer opgavens overordnede struktur.

Figur 1: Opgavestruktur

⁹ Conceptual Framework for financial reporting, punkt OB1

¹⁰ IRFS Conceptual Framework: <http://www.iasplus.com/en/standards/other/framework>

¹¹ PWC, Regnskabshåndbogen 2014, side 50 og 51

Kapitel 1: Indledning og problemformulering

Kapitlet indeholder indledning til hovedopgavens emne samt problemformulering. Det vil danne skabelonen for hovedopgaven, og dermed også fremgangsmåden for udarbejdelsen af opgaven.

Kapitel 2: Redegørelse af nuværende standard, ED/2013/6 samt grundlaget for ændringen

Kapitlet har en redegørende og undersøgende tilgang til leasing. Det giver indledningsvis en kort redegørelse for leasing samt behandlingen af den nuværende leasingstandard i henhold til IAS 17. Grundlaget for at lave en ny regnskabsstandard for leasing, herunder kritikpunkter ved IAS 17, beskrives herefter. Dette følges af redegørelsen for behandlingen af leasing i henhold til ED/2013/6. I det omfang det findes udbytterigt vil inddrages teoretiske eksempler på den regnskabsmæssige behandling af leasing. Afsnittet afsluttes af en kort redegørelse af interessenternes holdning til forslaget.

Kapitel 3: Konsekvensanalyse af ændret regnskabspraksis med eksemplificering af foreslåede regnskabsmæssig indregning ved reformulering af regnskab

Først vil DS Nordens regnskab reformuleres i henhold til ED/2013/6. Gennem en nøgletalsanalyse vil ændringerne blive analyseret. Efterfølgende vil effekten af reformuleringen for regnskabsbruger og leasingtager analyseres.

Kapitel 4: Effekt og efficiensvurdering af ED/2013/6

Kapitel fire vil bestå af en analyse, hvor de mest betydningsfulde definitioner i ED/2013/6 vurderes. Analysen tager udgangspunkt i interessenternes holdning. Derudover analyseres ED/2013/6 ud fra begrebsrammens kvalitative egenskaber. Vurderingen vil afslutningsvis se på, om kritikpunkterne ved IAS 17 er afhjulpet ved ED/2013/6.

Kapitel 5: Konklusion samt perspektivering

Kapitel fem vil opsummere hovedopgavens resultater på baggrund af undersøgelsesspørgsmålene og konkludere på problemformuleringen. Efter konklusionen vil følge en perspektivering

3.6 Målgruppe

Målgruppen for denne analyse er regnskabsaflæggere, revisorer samt analytikere og långivere. Det forventes, at målgruppen har et grundlæggende kendskab til den internationale regnskabsregulering og er bekendt med relevante fagtermer. Dog fremgår der i bilag 1 en oversigt over de vigtigste begreber.

1.1 Kildekritik og dataindsamling

Alle data er indsamlet i overensstemmelse med almindelige regler for kildekritik.

Hovedopgaven har anvendt primære og sekundære kilder.

Standarderne IAS 17 og ED/2013/6 er objektive, fordi de er gældende regler godkendt af EU. Fortolkningsbidraget IFRIC 4 vurderes objektivt, da dette er en vejledning til de godkendte standarder, og ikke er præget af subjektivitet.

I analysen anvendes ligeledes nogle arbejdsdokumenter, FASB og IASB har udarbejdet i forbindelse med konvergensprojektet for den nye leasingstandard. Arbejdsdokumenterne vurderes ligeledes objektive, da IASB og FASB må antages at være uafhængige instanser.

Litteratur fra HD-studiet vurderes at være delvist objektivt, da det er skrevet af uafhængige personer med høj faglig indsigt. Det betragtes kun delvist objektivt, da der ikke er tale om standarder eller love, hvorfor litteraturen kan være præget af subjektivitet fra forfatteren.

Comment letters der er indsendt af interessenterne til IASB og FASB vurderes at have en høj grad af subjektivitet, da deres syn på udkastet, kommer til udtryk i brevene. *Comment letters* vil primært bruges i analysen til at vurdere på de foreslåede ændringer og således få virksomhedernes holdninger til det.

Comment letter fra EY, som er et større revisionsfirma vurderes forholdsvist objektivt, da det må forudsættes, at de har stor faglig indsigt. I kildekritikken er der taget højde for, at EY kan være præget af deres kunders (virksomhedernes) synspunkt, hvorfor de kan have subjektive vinkler.

Comment letter fra EFRAG anses for at være objektivt, da EFRAG er en rådgivningsorganisation for Den Europæiske Kommission, hvorfor de må antages udelukkende at have en faglig teoretisk tilgang.

Interview med Head of Financial Reporting Dennis Nørgaard vurderes subjektivt, da han primært bygger sin holdning vedrørende ED/2013/6 på Mærskes *comment letter*.

Årsrapporten fra DS Norden A/S, der er benyttet som et analytisk eksempel, vurderes objektiv, da denne er underskrevet af en statsautoriseret revisor i henhold til gældende IFRS, som er godkendt af EU.

4 Den finansielle rapportering

”Markedet for ekstern regnskabsinformation koster årligt samfundet milliardbeløb”¹², hvorfor der skal stilles krav til, om den finansielle rapportering udarbejdes optimalt. Regnskabsbrugerne har adgang til de eksterne regnskaber for alle børsnoterede selskaber, men det betyder ikke, de kan have nytte af dem. Derfor er der opstillet en række kvalitetskrav for den finansielle rapportering, der skal være til stede, for at de eksterne regnskaber kan anvendes til beslutningsformål. Kvalitetskravene sammenfattes i en generalklausul, som har betegnelsen *et retvisende billede*¹³.

Specifikt er der beskrevet i begrebsrammens niveau 2, at regnskaberne skal være *forståelige, relevante, valide, sammenlignelige, verificerbare og rettidige*¹⁴. Kravet om validitet er vigtigt i forbindelse med brugernes beslutningstagen, hvorfor der er krav om at eksterne regnskaber for børsnoterede virksomheder revideres og påtegnes af en statsautoriseret revisor¹⁵. Kvalitetskravene i begrebsrammen skal sikre, at oplysningerne er væsentlige og giver nytteværdi for regnskabsbrugerne.¹⁶

”Siden 2005 har alle børsnoterede virksomheder i Danmark og øvrige medlemslande i EU skulle udarbejde koncernregnskaber på grundlag af de internationale regnskabstandards fra International Accounting Standard Board (IASB).

IASB er en verdensomspændende organisation med hovedsæde i London, hvis standarder inddrages i den nationale regulering i de fleste lande i verden.”¹⁷

IASB er gået sammen med Financial Accounting Standard Board, FASB, som er den amerikanske standardudstedende organisation, om et fælles konvergensprojekt. Et af disse projekter omhandler den regnskabsmæssige behandling for leasing.¹⁸

¹² Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 23

¹³ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 21

¹⁴ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 21

¹⁵ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 22

¹⁶ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 21

¹⁷ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 22

¹⁸ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 22

5 Indledende om leasing

Ved direkte oversættelse af leasing fra engelsk betyder ordet *leje*, hvilket overordnet set også er i tråd med den regnskabsmæssige behandling af leasing. Leasing er en finansieringsform, som kan ses som en mellemting mellem leje og lånefinansiering. Leasinggiver beholder ejendomsretten til aktivet, og leasingtager har brugsretten.

Definitionen af leasing er:

”en aftale, ifølge hvilken leasinggiver overdrager til leasingtager til gengæld for en betaling eller en række betalinger ret til at anvende et aktiv i en aftalt periode”¹⁹

5.1 Generelt eksempel på en leasingaftale

Leasing betyder, at ejeren af et aktiv mod betaling stiller aktivet til rådighed for en bruger i en periode. Ved operationel leasing indestår leasinggiver for restværdien af aktivet ved leasingaftalens udløb. Operationel leasing svarer således til en lejeaftale, hvor der løbende betales for brugsretten til et aktiv. Ved finansiell leasing overtager leasingtager risikoen, hvorfor det svarer til et lånefinansieret køb²⁰.

Uafhængigt af om der er tale om operationel eller finansiell leasing indebærer en leasingaftale, at leasingtager modtager et aktiv i dag mod en række fremtidige betalinger. I finansielle termer er der således tale om et positivt cash-flow i periode 0 modsvaret af en række negative cash-flows på fastlagte tidspunkter i fremtiden. Typisk vil de fremtidige betalinger tage form af en annuitet med en løbetid svarende til leasingaftalens løbetid samt en restbetaling i forbindelse med leasingaftalens udløb. Leasingtager kan have mulighed for at erhverve aktivet ved leasingaftalens udløb til en betaling svarende til aktivets scrap-værdi/residual-værdi.

Følgende eksempel antager, at leasingtager overtager brugsretten til et aktiv med en dagsværdi/kostpris til 100.000 kr. mod fem årlige betalinger af 22.000 kr. Det antages ydermere, at aktivets økonomiske levetid svarer til leasingaftalens løbetid, hvorfor scrap-/residual-værdien ved leasingaftalens udløb er nul. Der forekommer således ingen særskilt betaling ved leasingaftalens udløb. Leasingaftalen er således karakteriseret ved følgende stamdata.

Tabel 1: Eksempel på leasingaftale - stamdata²¹

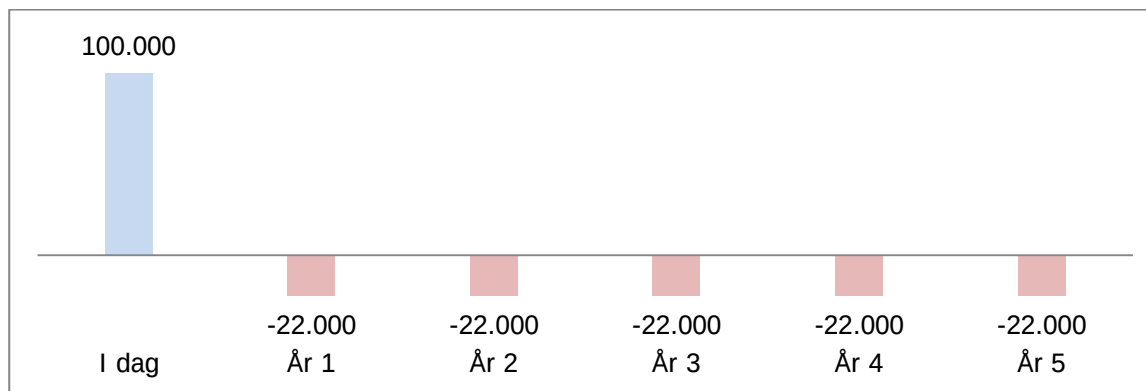
Dagsværdi/kostpris	100.000 kr.
--------------------	-------------

¹⁹ IAS 17, punkt 4

²⁰ IAS 17, stk. 10 og 11

²¹ Egen tilvirkning

Løbetid	5 år
Årlig ydelse	22.000 kr.
Aktivets økonomiske levetid	5 år.

Tabel 2: Eksempel på leasingaftale - cash-flows²²

I dette eksempel betaler leasingtager 110.000 kr. over en periode på fem år for at modtage brugsretten til et aktiv med en værdi på 100.000 kr. Leasingaftalen er således rodfæstet i det finansielle mantra vedrørende "time-value of money", som angiver at en krone i dag er mere værd end en krone i morgen. Hvorvidt leasingaftalen er en god økonomisk beslutning for leasingtager, afhænger af leasingtagerens alternative finansieringsmuligheder inklusiv leasingtagers alternative lånerente. Hvis leasingtager eksempelvis kan låne de 100.000 kr. til erhvervelse af aktivet til en lånerente, der er lavere end leasingaftalens interne rentesats, er leasingaftalen ikke en økonomisk fornuftig finansieringsform. Den interne rente for den eksemplificerede leasingaftale kan beregnes som følger.

$$Dagsværdi_{Aktiv} = \sum_{n=1}^N \frac{Leasingydelse_n}{(1 + IRR)^n} \Leftrightarrow 100.000 \text{ kr.} = \sum_{n=1}^5 \frac{22.000_n}{(1 + IRR)^n} \Leftrightarrow IRR = 0,0326 \approx 3,26\%$$

Vurdering af en leasingaftales rentabilitet bør således ske i overensstemmelse med en finansiell vurdering af nutidsværdien af fremtidige cash-flows.

Selvom definitionen på leasing samt den finansielle beregning overordnet set virker relativt simpel, er leasing som begreb mere komplekst. Udover distinktionen mellem operationelle og finansielle leasingkontrakter, kan der forekomme en problemstilling i forbindelse med

²² Egen tilvirkning

vurderingen af, hvorvidt der er tale om en leasingaftale eller en servicekontrakt. Ved servicekontrakter vil der ikke forekomme en fysisk overdragelse af aktivet, men blot overdragelsen af brugsretten. Dette ses for eksempel ved overdragelse af IT-aftaler. Hvis kunden i det tilfælde er den eneste, der har brugsretten til aktivet, og skønt kunden aldrig kommer i fysisk kontakt med det, vil der være tale om leasing af et aktiv²³. Serviceaftaler kan altså indeholde et aktiv, som er omfattet af reglerne for leasing. Men da aftalen vil kategoriseres som operationel leasing, vil aktivet og forpligtelsen aldrig indregnes i balancen for leasingtager. Selvom alternativet til serviceaftalen formentligt ville være et kreditkøb, som ville påvirke virksomhedens balance.

Netop denne sondring mellem køb og leasing, og om behandlingen af operationelle leasingkontrakter (og serviceaftaler) i henhold til IAS 17 har givet det mest retvisende billede, har skabt meget debat. Grundlaget er især, at langt de fleste operationelle leasingaktiver opfylder begrebsrammens overordnede definition af et aktiv;

”der er forventning om at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden”.²⁴

Det retvisende billede er årsregnskabets generalklausul²⁵, hvorfor det er essentielt, at det er opfyldt. Især ved den stigende efterspørgsel af leasing som finansiering.

Det har givet anledning til spørgsmål og kritik fra regnskabsbrugere, da det har betydning for balancens informationsværdi, at leasingaftaler, som forventes at tilføre virksomheden værdi, holdes uden for balancen. Mange aktieanalytikere og kreditvurderingsbureauer har som følge af problemstillingen valgt selv at indregne operationelt leasede aktiver og forpligtelser. Dette har de gjort på grundlag af de oplysninger, der oplyses i noterne.

På baggrund af kritikken af IAS 17, har bestyrelserne ønsket at udarbejde en kompatibel standard af høj kvalitet. Denne skal formulere en ”fælles målsætning, kvalitetskrav og målesystemer, herunder definitioner, indregningskriterier og måleattributter, som grundlag for udarbejdelse af konkrete regnskabstandards”²⁶ og således en konkret regnskabstandard for leasing. Målsætningen for IASB er en principbaseret standard, der vil ”sikre, at transaktioners og begivenheders substans styrer indregning og måling”²⁷. IASB fokuserer særligt på, at den nye standard vil forbedre den regnskabsmæssige behandling af leasing indeholdende opfyldelse af begrebsrammens krav.²⁸

²³ IFRIC 4, punkt 1

²⁴ Conceptual Framework for Financial Reporting, punkt 4,5

²⁵ Finansiell Rapportering, teori og regulering side 21

²⁶ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 76

²⁷ Finansiell Rapportering, teori og regulering side 77

²⁸ Finansiell Rapportering, teori og regulering, side 76-77

I det følgende vil den nuværende regnskabspraksis samt ændringsforslaget blive gennemgået.

6 Redegørelse for IAS 17 Leases

IAS 17 fastlægger den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter med klassifikation af henholdsvis finansiell leasing og operationel leasing for leasingtager og leasinggiver.

I april 2001 vedtog IASB IAS 17 *Leases*, der oprindeligt er udstedt af International Accounting Standard Committee i december 1997. IAS 17, *Leases* erstattede IAS 17, *Accounting for Leases*, der blev udstedt i september 1982. IAS 17 blev herefter ajourført i 2003 og skulle anvendes senest d. 1. Januar 2005²⁹.

IFRIC 4 er fortolkningsbidrag til IAS 17, som indeholder yderligere vejledning om, hvordan det afgøres, om en aftale er omfattet af IAS 17 vedrørende leasingkontrakter.

Den regnskabsmæssige behandling under IAS 17 finder som hovedregel anvendelse ved alle former for leasingkontrakter, dog med undtagelse af leasingkontrakter omhandlende mineraler, olie, naturgas og lignede ikke-regenererende ressourcer samt visse immaterielle aktiver³⁰.

IAS 17 anvendes på aftaler, der overfører brugsretten til aktiver, også selvom leasinggiver kan være pålagt at levere tjenesteydelser i forbindelse med driften eller vedligeholdelse af aktiverne.

Når brugsretten ikke overdrages, vil aftalen karakteriseres som en servicekontrakt.³¹

6.1 IFRIC 4

Som et supplement til hvornår IAS 17 skal anvendes, har IFRIC³², som er betegnelsen for den komite, der er nedsat af IASCF³³ til at udstede fortolkningsbidrag til IAS, udarbejdet IFRIC 4.

IFRIC 4 analyserer og identificerer de leasinglementer, som ikke juridisk anses for en leasingaftale.

Det præciseres i IFRIC 4, at der i en række aftaler, som virksomheden indgår, kan figurere nogle indbyggede leasingaftaler, der skal behandles efter IAS 17. Dette kan være tilfældet, når

²⁹ <http://www.ifrsclass.com/gaap/ias/ias-17.htm>

³⁰ IAS 17, punkt 2

³¹ IAS 17, punkt 3

³² International Financial Reporting Interpretations Committee

³³ IASCF: International Accounting Standard Committee Foundation: Var betegnelsen for det standardudstedende organ indtil primo 2001. International Accounting Standard Board (IASB) er den betegnelse, der anvendes fremadrettet. IASCF er en selvejende fond, som udpeger medlemmerne af IASB, SAC og IFRIC.

virksomheden outsourcer visse funktioner. Hvis det i situationerne er nødvendigt, at der anvendes et bestemt aktiv til løsning af opgaven, skal dette aktiv ofte betragtes som et leaset aktiv.³⁴

IFRIC 4 bestemmer aftaler, der normalt ikke vil anses for at være leasing, og bestemmer, at aftalen fortrænger andre fra brugsretten til et bestemt aktiv og dermed ekskluderer normale salgs- og købsaftaler³⁵.

6.2 Klassifikation

Efter IAS 17 skal alle leasingaftaler opdeles i finansielle eller operationelle leasingaftaler³⁶.

Bilag 1³⁷ viser et beslutningstræ over klassifikation af leasingkontrakter for leasingtager. Beslutningstræet samt en yderligere redegørelse danner grundlaget for klassifikationen af finansiell og operationel leasing i det følgende.

7 Finansiell leasing

Ved finansiell leasing:

”overføres alle væsentlige risici og brugsrettigheder knyttet til besiddelsen af et aktiv til leasingtager. Dermed er definitionen på et aktiv opfyldt, uanset den juridiske ejendomsret fortsat tilkommer leasinggiver”³⁸.

Finansiell leasing svarer således til et lånefinansieret køb, som især er anvendt i forbindelse med maskiner, it-udstyr, biler og andre driftsmidler. Altså aktiver der ofte købes lånefinansieret.

Det er vigtigt at kunne skelne, om en leasingaftale er finansiell eller operationel.

Beslutningstræet, bilag 3, kan være med til at give et overblik over at skellet mellem operationel og finansiell leasing. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at beslutningstræet skelner finansiell leasing kontra operationel leasing meget ”sort/hvidt”. Beslutningstræet kan imidlertid bruges som et overordnet overbliksbillede.

Om en leasingkontrakt er finansiell eller operationel afhænger mere af indholdet af transaktionen end den egentlige kontrakt. Det fastsættes ud fra primære og sekundære indikatorer, jf. IAS 17 punkt 10 og 11.

³⁴ PWC, årsregnskabshåndbogen 2014, side 463

³⁵ IFRIC 4, punkt 6

³⁶ IAS 17, punkt 4

³⁷ Bilag 1: Slide 57 fra undervisning i Ekstern Regnskab.

³⁸ Finansiell Rapportering – teori og praksis, side 245

IAS 17 punkt 10 oplister en række eksempler på, kontrakter der vil klassificeres som finansiel leasing.

Der vil være tale om finansiel leasing, når ejendomsretten til aktivet overdrages til leasingtager ved slutningen af leasingperioden, eller hvis ejendomsretten ikke overdrages, og leasingtager bruger det meste af aktivets økonomiske værdi over leasingperioden.³⁹

Hvis leasingtager har mulighed for at købe aktivet til en pris, der forventes betydeligt under dagsværdien, og det er rimeligt sikkert at denne option vil udnyttes, vil leasingaftalen også normalt klassificeres som finansiel. Aktivet vil også klassificeres som finansielt, hvis det er specialfremstillet til virksomheden, og det derfor vurderes, at det kun er leasingtager, der kan benytte det.⁴⁰

IAS 17 punkt 11 oplister en række eksempler, som kan føre til, at en leasingaftale kan betragtes som finansiel. Eksempelvis er kontrakten finansiel, hvis leasingtager kan ophæve leasingkontrakten, og leasingtager skal bære leasinggivers tab ved ophævelsen. Hvis gevinster eller tab fra udsving af dagsværdien går til leasingtager, og hvis leasingtager har mulighed for at forlænge leasingkontrakten i en yderligere periode til en ydelse, der er væsentligt lavere end markedsprisen.⁴¹

Dog er punkterne 10 og 11 ikke altafgørende. Hvis leasingkontrakten ikke overdrager alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten, skal leasingkontrakten klassificeres som operationel. Dette kan for eksempel være, hvis ejendomsretten til aktivet overdrages ved slutningen af leasingperioden med en variabel ydelse svarende til dagsværdien på tidspunktet. Eller hvis der er variable ydelser, som gør at leasingtager ikke har alle væsentlige risici og fordele, der er forbundet med aktivet.⁴²

Ovenstående understreger, at klassifikationen af operationel og finansiel leasing kan være kompleks. Især termene ”vil”, ”kan” og ”alle væsentlige” skaber grobund for en vis subjektivitet i forbindelse med vurderingen.

³⁹ IAS 17, punkt 10

⁴⁰ IAS 17, punkt 10

⁴¹ IAS 17, punkt 11

⁴² IAS 17, punkt 12

7.1 Regnskabsmæssig behandling af finansiel leasing

7.1.1 Første indregning

Ved startdatoen for leasingperioden, indregner leasingtager aktivet og forpligtelsen. Forpligtelsen indregnes til den laveste værdi af dagsværdien og nutidsværdien af minimumsydelserne. Aktivets indregnes til samme værdi som forpligtelsen tillagt eventuelle direkte startomkostninger.⁴³

Til beregning af nutidsværdien af minimumsydelserne anvendes leasingkontraktens interne rente som diskonteringsfaktor, hvis denne er mulig at bestemme. Alternativt benyttes leasingtagers marginale lånerente.⁴⁴

7.1.1.1 Minimumsydelserne:

Minimumsydelserne defineres som:

”de ydelser, som leasingtager er eller kan blive forpligtet til at betale i den fastlagte leasingperiode inklusiv en eventuel garanteret restværdi”⁴⁵

Hvis der indgår en option om køb i leasingkontrakten, skal denne indgå i de samlede minimumsydelser i det tilfælde, hvor det er rimeligt sikkert, at optionen vil udnyttes ved datoen for kontraktens indgåelse. Er købsprisen på udnyttelsestidspunktet lavere end dagsværdien, kan dette tyde på, at det er rimeligt sikkert, at optionen vil udnyttes.⁴⁶

7.1.1.2 Variable (betingede) leasingydelse

Variable leasingydelse er den del af leasingydelse, der ikke er faste. De er afhængige af udviklingen i et indeks eller en kurs.⁴⁷ Variable leasingydelse indgår ikke i minimumsydelserne, men omkostningsføres i det regnskabsår, leasingtager er forpligtet til at betale ydelserne.⁴⁸ Ved opgørelse af de fremtidige minimumsleasingydelse skal de variable leasingydelse altså indgå med den værdi, den variable del ville medføre ved anvendelse på indregningspunktet for det gældende indeks eller rente. Det er således alene den fremtidige regulering, der betragtes som den variable del.

Når den variable leasingydelse betales, indregnes den som en omkostning i det regnskabsår, den er afholdt. Det vil bevirke en permanent stigning i de fremtidige minimumsleasingydelse, grundet den variable leasingydelse. Den variable leasingydelse vil ikke påvirke minimumsydelserne, hvorfor den fortsat vil være den oprindeligt opgjorte forpligtelse fratrasket fradrag. Dermed vil den

⁴³ IAS Punkt 20

⁴⁴ IAS 17, punkt 20

⁴⁵ IAS 17, punkt 4

⁴⁶ IAS 17, punkt 4

⁴⁷ IAS 17, punkt 4

⁴⁸ IAS 17, punkt 25

indregnede forpligtelse i resten af leasingperioden ikke stemme fuldstændig overens med det faktiske.

7.1.2 Leasingperioden:

Leasingperioden defineres som:

”den uopsigelige kontraktbestemte periode, hvor leasingtager har forpligtet sig til at lease det pågældende aktiv”⁴⁹

Hvis leasingtager har option på at forlænge eller købe aktivet, vil leasingperioden også omfatte den efterfølgende periode. For at optionen skal medregnes skal det dog ved aftalens indgåelse være overvejende sandsynligt, at leasingtager vil udnytte optionen.

7.2 Efterfølgende måling

Ved den efterfølgende måling skal aktivet overordnet set behandles efter samme regnskabsmæssige principper som aktiver, der er ejet af virksomheden selv.

Leasingaktivet aktiveres og afskrives altså efter samme principper, som der er gældende for virksomhedens egne aktiver. Aktivets optages til samme værdi som forpligtelsen tillagt eventuelle startomkostninger. Herefter skal forpligtelsen gradvist falde i takt med, at leasingydelserne forfalder. Grundet rentes rente er her det samme gældende som ved amortiseringsprincippet, hvor renterne er størst i starten af låneperioden og afdrag er størst i slutningen af låneperioden, hvorfor udlånet vil falde kraftigst i slutningen af perioden. På samme måde vil forpligtelsen falde kraftigere i den sidste del af leasingperioden i forhold til den første del. Dette betyder, at den forpligtelse kontra det aktiv, der er optaget til samme værdi i periode 0 (såfremt der ikke er startomkostninger), ikke vil være den samme værdi i de efterfølgende perioder.

7.2.1 Eksempel på indregning og måling af en finansiel leasingaftale i leasingtagers regnskab

En virksomhed har valgt at lease et aktiv og det vurderes, at der er tale om finansiel leasing, hvorfor aktivet og forpligtelsen skal indregnes i virksomhedens balance.

Ifølge eksemplet illustreres, hvordan finansiel leasing i henhold til IAS 17 påvirker virksomhedens balance og resultatopgørelse. Forudsætningerne genbruges fra eksemplet på en generel leasingaftale ovenfor i afsnit 5.1.

⁴⁹ IAS 17, punkt 4

Virksomhedens afskrivningspraksis er lineære afskrivninger over 5 år, hvilket også er et krav jf. IFRS.⁵⁰ Afskrivningsperioden skal være den korteste af leasingperiode og regnskabspraksis.⁵¹

Aktivet afskrives derfor med $100.000/5 = 20.000$ kr. årligt.

Idet kostpris og minimumsleasingydelse kendes, kan den interne rente beregnes, samt der ikke antages nogen startomkostninger fra leasinggiver⁵². Som tidligere beskrevet, er den interne rente ikke altid tilgængelig, hvorfor leasingtagers marginale lånerente i stedet kan benyttes.

Balancen					Resultatpåvirkning	
Aktiver			Passiver			
År	Leasingaktivet	Afskrivninger	Leasingforpligtelser	Afdrag	Afskrivninger	Renter
0	100.000	-	100.000		-	-
1	80.000	20.000	81.264	18.737	20.000	3.264
2	60.000	20.000	61.916	19.348	20.000	2.652
3	40.000	20.000	41.936	19.979	20.000	2.021
4	20.000	20.000	21.305	20.631	20.000	1.369
5	-	20.000	0	21.305	20.000	695
		100.000		100.000	100.000	10.000

Leasingaktivet indregnes under anlægsaktiverne i aktiverne og leasingforpligtelsen under korte og langsigtede forpligtelser i passiverne. Leasingaktivet reduceres årligt med afskrivningerne på kr. 20.000, indtil aktivet er fuldt ud afskrevet. I eksemplet ved år 5, hvor leasingaftalen i dette eksempel også udløber. Leasingforpligtelsen reduceres årligt med leasingydelsen fratrasket renterne, indtil gælden i år 5 udgør 0 ved leasingaftalens udløb.

Den samlede resultatpåvirkning over hele perioden er kr. 110.000, som eksemplet viser består af afskrivninger og renter.

8 Operationel leasing

Mens finansiel leasing, som beskrevet ovenfor, ofte sidestilles med et kreditkøb, vil operationel leasing ofte sidestilles med en almindelig lejeaftale. Ved operationel leasing er der således tale om en samlet ydelse, hvor der ikke sondres mellem afdrag og renter, men udelukkende ses på ydelsen som en helhed.

Definitionen på en operationel leasingkontrakt er:

”Enhver kontrakt, der ikke er finansiel leasing”⁵³.

⁵⁰ IAS 16

⁵¹ IAS 17, punkt 27

⁵² IAS17, punkt 4.

Beslutningstræet bilag 3 angiver fire punkter, hvor en af dem skal være opfyldt for, at der er tale om finansiel leasing, så hvis de ikke er opfyldt, er der tale om operationel leasing. Der henvises desuden til afsnit 7, hvor definitionen af en finansiel leasingkontrakt er beskrevet, hvilken modsætningsvist definerer operationel leasing. Som beskrevet under finansiel leasing kan det dog ikke klassificeres så ligetil, da det er vigtigt at sondre de primære og sekundære indikatorer i IAS 17, punkt 10 og punkt 11.

8.1 Regnskabsmæssig behandling af operationel leasing

Ved operationel leasing skal leasingomkostningerne indregnes som en omkostning i resultatopgørelsen lineært over de perioder, leasingaftalen strækker sig over.⁵⁴ Dog hvis der er en bedre måde at afspejle udnyttelsen af leasingaktivet, kan anden metode benyttes.⁵⁵ Leasingydelserne må altså ikke indregnes i resultatopgørelsen alene på baggrund af de forfaldne leasingydelser. Således skal der indregnes en omkostning i resultatopgørelsen, selvom der i den aktuelle periode ikke er nogen ydelse. Eventuelle andre omkostninger i forbindelse med leasingkontrakten, for eksempel service og vedligeholdelse, afholdes i den periode, hvor dette udføres.⁵⁶

Ved operationel leasing skal leasingtager kun noteoplyse oversigt over, hvad der forfalder inden for 1 år, mellem 2-5 år og efter 5 år⁵⁷, hvorfor det ikke vil påvirke regnskabets balancesum.

8.2 Opsummering af operationel leasing vs. finansiel leasing

I forlængelse af redegørelse af IAS 17, vil denne opsummering forsøge at opridse betydningen af klassifikationen af operationelle og finansielle leasingaftaler.

Finansiel leasing vil medføre en præsentation i resultatopgørelsen under afskrivninger og renter, mens operationel leasing vil medføre en præsentation som driftsomkostning. Således vil resultat før skat, finansielle poster samt afskrivninger (EBITDA) være højere ved behandling af leasing som finansiel i forhold til leasing som operationel. Dette vil betyde en øget overskudsgrad.

Ved finansiel leasing vil de samlede aktiver være højere, da leasingaktivet er indregnet på balancens aktivside, hvilket vil have påvirkning på diverse nøgletal. Eksempelvis påvirkes soliditetsgraden,

⁵³ IAS 17, punkt 4

⁵⁴ IAS punkt 33

⁵⁵ IAS punkt 33

⁵⁶ IAS punkt 34 og PWC, Regnskabshåndbog 2014, side 469

⁵⁷ IAS 17 punkt 35

som er et nøgletal, der vurderer værdien i en virksomhed, og dermed kan indgå i en analyse af en virksomheds kreditværdighed. Soliditetsgraden udregnes som egenkapitalen delt med de samlede aktiver. En høj soliditetsgrad betyder, at selskabet har en god økonomisk styrke til at imødegå tab⁵⁸.

Ved operationel leasing optages leasingkontrakten ikke i balancen, hvorfor den samlede aktivmasse vil være lavere, og soliditetsgraden være højere. Det kan derfor have betydning for virksomhedens kreditmæssige stilling, om deres leasingkontrakter er finansielle eller operationelle.

Den resultatmæssige påvirkning ved finansiell leasing og operationel leasing, vil som eksemplet nedenfor viser være forskelligt fra år til år, men ved udløb vil omkostningerne være de samme. (Der er igen benyttet samme stamdata, som ved eksemplerne ovenfor. Stamdata fremgår i afsnit 5.1.)

Ved finansiell leasing kommer resultatpåvirkningen til udtryk ved afskrivninger og renter, mens leasingydelsen omkostningsføres som driftsomkostning ved operationel leasing.

	Finansiell leasing			Operationel leasing	Forskel i
År	Afskrivninger	Renter	Total	Leasingydelse	resultat
0	-	-			
1	20.000	3.264	23.264	22.000	-1.264
2	20.000	2.652	22.652	22.000	-652
3	20.000	2.021	22.021	22.000	-21
4	20.000	1.369	21.369	22.000	631
5	20.000	695	20.695	22.000	1.305
	100.000	10.000	110.000	110.000	0

Selvom resultatet ved udløb er det samme, er det vigtigt at kunne klassificere operationel og finansiell leasing korrekt, da det har stor betydning for balancens informationsværdi om leasingaktiver- og forpligtelser indregnes i balancen.⁵⁹

8.3 Præsentations- og vigtigste oplysningskrav ifølge IAS 17

Der er i IAS 17 ingen præsentationskrav til leasing.

For finansielt leasede aktiver skal leasingtager give oplysninger om den regnskabsmæssige nettoværdi på balancedagen for hver kategori af aktiver, og der skal laves en afstemning mellem de samlede minimumsydelser på balancedagen og deres nutidsværdi. Derudover skal leasingtager oplyse om de samlede minimumsydelser på balancedagen indenfor 1 år, mellem et og fem år og

⁵⁸ Anbefalinger og Nøgletal 2010, side 15

⁵⁹ Finansiell Rapportering, side 245

senere end fem år efter balancetidspunktet. Der skal oplyses om betingede leasingydelser og vises optioner for forlængelse, fornyelse, køb eller klausuler om op- eller nedjustering af priser.⁶⁰

For operationelt leasede aktiver skal der gives oplysninger om fremtidige minimumsydelser i henhold til uopsigelige operationelle leasingkontrakter for 1 år, 2-5 år og efter 5 år. Derudover skal der være en generel beskrivelse af leasingtagers væsentlige leasingaftaler samt grundlaget for opgørelsen af betingede leasingydelser.⁶¹

Delkonklusion

I det foregående er de gældende regler for den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IAS 17 blevet gennemgået.

IAS 17 definerer en leasingaftale som, *"en aftale hvor leasinggiver overdrager brugsretten af et aktiv til leasingtager for en aftalt periode mod betaling af en eller flere leasingydelser"*.

Leasing indeholder ofte et serviceelement, hvor IFRIC 4 anvendes som et supplement til IAS 17, der analyserer og identificerer de leaseelementer, som ikke juridisk anses for en leasingaftale. Dermed hjælper IFRIC 4 med at adskille serviceelementet fra leasingkontrakter.

Klassifikationen har en signifikant betydning for leasing i henhold til IAS 17. Leasing opdeles i finansielle og operationelle leasingaftaler, hvilket har stor betydning for indregningen og målingen af leasingkontrakterne, da operationelle leasingaftaler ikke indregnes i balancen, men blot omkostningsføres i resultatopgørelsen.

Finansiell leasing sidestilles nærmere med et kreditkøb, da leasingaktivet og forpligtelsen indregnes i balancen. Finansielle leasingkontrakter indregnes første gang til den laveste af dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af de fremtidige minimumsleasingydelser tillagt evt. direkte omkostninger. Nutidsværdien bliver beregnet ved at tilbagediskontere de fremtidige minimumsleasingydelser med den interne rente i leasingkontrakten. Hvis den interne rente ikke er tilgængelig, skal leasingtagers marginale lånerente i stedet benyttes.

Hvis det er overvejende sandsynligt, at optioner bliver udnyttet ved kontraktens indgåelse, skal disse indgå i de samlede minimumsydelser. Betingede leasingydelser indgår ikke i minimumsydelser, men omkostningsføres i det regnskabsår, de vedrører.

Ved den efterfølgende måling af den finansielle leasingaftale skal aktivet behandles efter samme regnskabsmæssige principper som anlægsaktiver ejet af virksomheden, dog med afskrivning af den

⁶⁰ IAS 17, punkt 31

⁶¹ IAS 17, punkt 35

korteste periode af leasingperioden og aktivets afskrivningsmæssige brugstid. Aktivets skal optages til samme værdi som forpligtelsen tillagt eventuelle startomkostninger, hvorefter forpligtelsen gradvist falder i takt med, at leasingydelse forfalder.

Klassifikationen af leasingaftaler har betydning for blandt andet soliditetsgraden, fordi klassifikationen bestemmer, hvorvidt aktiverne er optaget på balancen. Soliditetsgraden vil være højere, hvis de leasede aktiver er operationelle i stedet for finansielle, fordi balancens aktivmasse vil være lavere.

Det kan dermed konkluderes, at klassifikationen af operationelle og finansielle leasingkontrakter er meget vigtig i forbindelse med korrekt regnskabsmæssig behandling af leasing, samt for informationsniveauet for regnskabsbrugeren. Dette vil føre redegørelsen videre til en gennemgang af formålet med ændringen, samt en gennemgang af ændringsforslaget ED/2013/6.

9 Grundlag for ændring i leasingstandard

I løbet af de seneste år, især i forbindelse med finanskrisen med start i 2008, er der kommet øget fokus på virksomhedens pengestrømme.⁶² Leasing ses for mange virksomheder som en god løsning for at opnå finansiering, hvorfor det er blevet en vigtig del af finansieringen for mange virksomheder.

Men IAS 17 er kritiseret for ikke længere at være tidssvarende grundet de store mængder af operationel leasing, som ikke er indregnet i balancen. US Securities estimerede at US offentlige virksomheder har ca. 1.25 trillioner dollars som operationelle leasingkontrakter, og derfor ikke er medregnet i balancen. Bekymringerne om manglen på gennemsigtheden af informationen om leasingarrangementer er grundlaget for ændringen i standarden.⁶³

(Kritikpunkt 1) Under eksisterende regnskabsstandarder indregnes operationel leasing ikke i leasingtagers balance. Det får en væsentlig betydning for balancens informationsværdi, da blandt andet afkastgraden og soliditetsgraden vil vokse, når aktiver og tilhørende forpligtelser holdes udenfor balancen. Når virksomheder har store leasingarrangementer, kan de derfor have incitament

⁶² Danmark Nationalbank, Kvartaloversigt 2. Kvartal 2013, del 1.

[https://www.nationalbanken.dk/C1256BE2005737D3/side/Kredit_og_konjunkturer_kvo2_2013/\\$file/kredit_KVO2_2013_del1.pdf](https://www.nationalbanken.dk/C1256BE2005737D3/side/Kredit_og_konjunkturer_kvo2_2013/$file/kredit_KVO2_2013_del1.pdf)

⁶³ IFRS: Snapshot: Leases, side 2 <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/Snapshot-Leases-May-2013.pdf>

for at formulere kontrakterne, således at de ikke opfylder kriterierne for finansiel leasing, og dermed bliver klassificeret som operationel leasing⁶⁴

(Kritikpunkt 2) Det er vigtigt, at klassificeringen af operationel og finansiel leasing er helt korrekt, så finansielle leasingaftaler ikke bliver behandlet regnskabsmæssigt som operationelle leasingaftaler. Det skal ikke være muligt, at lave kreative eller uklare kontrakter, så der kan opstå tvivl om klassifikationen.

(Kritikpunkt 3) IAS 17 er blevet kritiseret for, at skabe et misvisende billede af de operationelle forpligtelser og aktiver som leasingtager har,⁶⁵ hvilket kan bevirke, at regnskabsbrugerens informationsbehov ikke bliver dækket tilstrækkeligt.

(Kritikpunkt 4).⁶⁶ IAS 17 lever ikke op til Begrebsrammen, fordi den udelader aktiver og forpligtelser, der opfylder begrebsrammens definition på aktiver og forpligtelser.

Ifølge begrebsrammen skal:

”Et aktiv indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, og aktivet har en kostpris eller en værdi, der kan opgøres pålideligt.”⁶⁷

og

” En forpligtelse indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og værdien kan opgøres pålideligt”⁶⁸

Ifølge begrebsrammens definitioner lever de fleste leasingaftaler op til definitionen, fordi aktivets kostpris vil kunne opgøres, aktivet er under virksomhedens kontrol, samt der er fastsat en ydelse, som vil trække på virksomhedens økonomiske ressourcer.

Da begrebsrammen er helt grundlæggende i regnskabsaflæggelsen, er det væsentligt, at leasingkontrakterne lever op til definitionerne på aktiver og forpligtelser. I henhold til IAS 17 er det muligt at undlade indregning af operationel leasing, selvom begrebsrammens definition på aktiver

⁶⁴ Finansiel Rapportering, teori og regulering, side 245

⁶⁵ IFRS: Snapshot: Leases, side 2 <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/Snapshot-Leases-May-2013.pdf>

⁶⁶ Blandt andet har G4+1, som er Australiens Accounting Standard Board, Canadien Accounting Standard Board, International Accounting Standard Board, New Zealand Accounting Standard Board, United Kingdom Accounting Standard Board og US Financial Accounting Board i udarbejdet ”Leases: Implementation of a New Approach i Februar 2000

⁶⁷ Conceptual Framework Punkt 4.4 (a)

⁶⁸ Conceptual Framework Punkt 4.4 (b)

og forpligtelser er opfyldt. Dette kan udfordre det retvisende billede, idet alle aktiverne og forpligtelser ikke er indregnet i balancen.

FASB og IASB har i deres udspil lagt op til en strømligning af al leasing, således at leasingtager skal indregne alle leasingaftaler i balancen som aktiv og forpligtelse, hvis leasingkontrakten varer længere end 12 måneder⁶⁹. Ændringsforslaget vil derfor ikke længere skelne mellem operationel og finansiell leasing, men mellem om der er tale om leasing eller ej. Derudover foreslår IASB og FASB, at der kommer flere oplysninger vedrørende leasingaftalen, således at investorer og andre regnskabsbrugere får bedre forståelse for leasingbeløb, tidspunkter samt usikkerheden i pengestrømme fra leasingaftaler.⁷⁰ Dette følges op med kommentarer fra henholdsvis formand for IASB Hans Hoogervorst:

"Udviklingen af en forbedret standard for leasing er afgørende. På nuværende tidspunkt skal investorerne tage et kvalificeret gæt for at bestemme den skjulte gearing fra leasing ved hjælp af basale oplysninger i årsregnskabet og anvendelse af vilkårlige multipla. Det er tydeligvis ikke i investorerne og analytikernes bedste interesse, at skulle gætte forpligtelser vedrørende leasing. De forslag, der er skitseret i det reviderede Exposure Draft vil forsøge at forbedre kvaliteten og sammenligneligheden af den finansielle rapportering på dette område."⁷¹

Formand for FASB Leslie Seidmand udtaler desuden:

"FASB og IASB har arbejdet sammen om at udvikle et revideret, konvergeret forslag til at løse manglerne i den nuværende standard for leasing. Forslaget bygger på investorenes opfattelse af, at leasingkontrakters forpligtelser skal indregnes i balancen"⁷²

Med disse kommentarer fra bestyrelsesformændene vil det følgende gennemgå den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til ED/2013/6 samt forsøge at belyse de mest betydningsfulde ændringer i forhold til den nuværende standard, IAS 17.

⁶⁹ ED/2013/6, side 6.

⁷⁰ ED/2013/6 side 6.

⁷¹ <http://www.ifrs.org/Alerts/ProjectUpdate/Pages/IASB-and-FASB-propose-changes-to-lease-accounting-May-2013.aspx>, nederst

⁷² <http://www.ifrs.org/Alerts/ProjectUpdate/Pages/IASB-and-FASB-propose-changes-to-lease-accounting-May-2013.aspx>, nederst

10 Forslag til ny leasingstandard, ED/2013/6

10.1 Definition af en leasingaftale

Ifølge ændringsforslaget ED/2013/6 skal følgende være opfyldt, for at der er tale om en leasingaftale:

”Aftalen skal involvere et identificerbart aktiv, og leasingtager skal have kontrol over aktivet og dermed være i stand til at opnå økonomiske fordele fra drift af aktivet”.⁷³

Herunder skal en virksomhed anvende leasingstandarden på alle leasingaftaler undtagen følgende:⁷⁴

- a. Leasing af immaterielle aktiver for leasinggiver
- b. Leasingaftaler til brug for opdagelse eller anvendelse af mineraler, olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer
- c. Leasingaftaler vedrørende biologiske aktiver
- d. Serviceaftaler omfattet af IFRIC 12⁷⁵

Leasingtager skal i leasingperioden kunne kontrollere brugen af aktivet, hvorfor leasingtager har mulighed for at bestemme brugen af aktivet og modtage fordelene ved det.⁷⁶

Ved sammenligning af definitionen af finansiel leasing i henhold til IAS 17, vil ”*alle væsentlige risici og fordele*” udgå fra definitionen, hvilket erstattes af right-of-use elementet (kontrolelementet). Der vil dog stadig være visse ligheder med den nuværende definitionen. Her især, at det er et specifikt ”*identificerbart aktiv*”, i henhold til IFRIC 4.⁷⁷

Right-of-use element (kontrolelementet) er nyt i definitionen, hvor det specifikke aktiv udelukkende bliver klassificeret som leasing, når leasingtager har kontrol over det specifikke aktiv samt de økonomiske fordele tilgår leasingtager.⁷⁸

Definitionen af en leasingaftale i henhold til ED/2013/6 vil i forhold til IAS 17 og IFRIC 4 afgrænse flere aftaler fra at være leasingkontrakter. Nogle nuværende klassificerede leasingaftaler efter IAS 17 og IFRIC 4 vil altså med ændringsforslaget i stedet blive klassificeret som serviceaftaler.

⁷³ PWC, Årsregnskabshåndbogen 2014, side 476, el. ED/2013/6 punkt. 6 og punkt 7 a + b.

⁷⁴ ED/2013/6, punkt 4

⁷⁵ IFRIC 12 omhandler koncessionsaftaler, Regering/offentlige laver kontrakt med en privat operatør om udvikling, drive el. vedligeholde koncessionsgivers infrastruktur- aktiver såsom veje, broer, tunneler , lufthavne, energi distributionsnet , fængsler eller hospitaler, jf. IFRIC 12, punkt 10

⁷⁶ ED/2013/6, punkt 6 og 7 a+b

⁷⁷ IFRIC 4, punkt 7

⁷⁸ ED/2013/6, punkt 7b

Definitionen af en leasingaftale er forsøgt tydeliggjort, for at sikre en ensartet opfattelse af, hvilke kontrakter, der skal behandles efter reglerne for leasing. Således forsøges at opnå ensretning og større sammenlignelighed i årsrapporterne. ED/2013/6 gør op med subjektive begreber som ”*væsentlige risici og fordele*”, som kan tydes forskelligt af regnskabsaflæggerne.

I nuværende regnskabsstandard IAS 17 er det klassificeringen af, hvorvidt der er tale om operationel eller finansiell leasing, der har signifikant betydning for definitionen af en leasingaftale. ED/2013/6 gør op med operationel leasing og finansiell leasing, hvorfor det med *right-of-use* (kontrollementet) vurderes, om der er tale om en leasingkontrakt. Dette underbygger, at der med forslaget kan komme færre leasingaftaler og flere serviceaftaler. Vurderingen af effekten af ED/2013/6 afsnit 13 vil se nærmere på dette samt betydningen af, hvis ED/2013/6 skaber flere serviceaftaler på sigt, der ikke skal indregnes i balancen.

10.2 Leasingperiode

Leasingperioden bliver i ED/2013/6 fastsat efter:

”Den uopsigelige leasingperiode, inklusiv mulighed for at forlænge eller opsiges leasingaftalen, hvis leasingtager har væsentligt økonomisk incitament for dette.”⁷⁹

For at vurdere, om der er *væsentligt økonomisk incitament*, skal dette gøres ud fra fire forskellige faktorer, henholdsvis kontraktbaserede, aktivbaserede, virksomhedsspecifikke samt markedsmæssige faktorer⁸⁰. Markedsmæssige forhold, der kan få betydning for værdien af aktivet, skal kun vurderes ved de indledende vurderinger af leasingaftalen.

Hvis der ved efterfølgende måling er sket væsentlige ændringer i de vurderede kontraktbaserede, aktivbaserede, virksomhedsspecifikke faktorer, skal der igen afvejes om der er opstået *økonomisk incitament* for at udnytte opsigelses-, købs- eller forlængelses option⁸¹.

Ifølge den nuværende definition af leasingperioden i henhold til IAS 17 vurderes det, om det er *rimeligt sikkert*, at forlængelsesoptionen vil blive udnyttet⁸².

Begrebet *rimeligt sikkert* kan tolkes forskelligt mellem regnskabsaflæggerne, hvorfor der kan opstå subjektivitet i den regnskabsmæssige behandling af leasingperioden.

⁷⁹ ED/2013/6 punkt 25a+b

⁸⁰ ED/2013/6, punkt 26

⁸¹ ED/2013/6, punkt 27

⁸² IAS 17, punkt 4

Ifølge ED/2013/6 er definitionen ændret til ”*væsentligt økonomisk incitament til at anvende retten til forlængelse.*”⁸³ Så hvis der er *økonomisk incitament* for at forlænge leasingaftalen, skal denne option medtages i leasingperioden.

Både ved definitionen i henhold til IAS 17 samt definitionen ifølge ED/2013/6 kan der opstå subjektivitet. Ændringsforslaget ED/2013/6 inkluderer en række retningslinjer for, hvad virksomheden skal vurdere, når det skal afgøres, om der er *økonomisk incitament for forlængelse eller annullering til stede*.⁸⁴ Det kan måske være med til at gøre virksomhedernes vurderinger af leasingperioden mere ensrettede.

Ved at ændre i definitionen af leasingperioden, vil det ikke være muligt at lave korte leasingperioder, blot for at undgå indregning, da der ifølge definitionen ikke må være *økonomisk incitament* for forlængelse af leasingkontrakten.⁸⁵ Samtidig vil det ikke være en kort leasingaftale, hvis der er mulighed for forlængelse, så hvis leasingaftalen med en løbetid på under 12 måneder har en forlængelsesoption, skal den indregnes i balancen.⁸⁶

11 Regnskabsmæssig behandling ud fra ED/2013/6 for leasingtager

Hvis retten til at bruge et givent aktiv er overgået fra leasinggiver til leasingtager, skal leasingtager i forbindelse med leasingkontraktens begyndelse optage aktivet på samme måde som de øvrige anlægsaktiver i balancen. Leasingkontraktens begyndelse kaldes *commencement date*⁸⁷, hvilken er datoen for, når leasinggiver gør det underliggende aktiv tilgængeligt for leasingtager.

Ved *commencement date* indregnes forpligtelsen som korte og langfristede forpligtelser i passiverne, mens right-of-use aktivet indregnes i aktiverne.⁸⁸ Right-of-use aktivet udtrykker retten til at bruge det leasede aktiv, mens forpligtelsen udtrykker betalingen af leasingydelse.

Det er kun korte leasingaftaler med en maksimal løbetid på 12 måneder uden forlængelsesoptioner, der ikke skal indregnes i balancen⁸⁹.

⁸³ ED/2013/6, punkt 25

⁸⁴ ED/2013/6, punkt 25

⁸⁵ ED/2013/6, Appendix A, Defined terms, side 38

⁸⁶ ED/2013/6, Appendix A, Defined terms, side 38

⁸⁷ ED/2013/6, Appendix A, Defined terms, side 36

⁸⁸ ED/2013/6, punkt 37

⁸⁹ ED/2013/6, Appendix A, Defined terms, side 38

11.1 Klassifikation af leasingtyper, den dobbelte tilgang (the dual approach)

Kritikken af IAS 17 er blandt andet klassifikationen af operationel og finansiel leasing, da operationel leasing ikke indregnes i balancen, og at det kan bygge på subjektive vurderinger, om leasingaftalen er operationel eller finansiel.

Derfor tog IASB og FASB i det første ændringsforslag i 2010 udgangspunkt i at alle leasingaftaler skulle behandles ens. Tilbage meldingerne til FASB og IASB var, at mange mente at én regnskabsmæssig model for leasing ikke vil afspejle økonomien i den brede vifte af forskellige leasingaftaler. Primært var der tale om den store forskel på betalingsstrømmene for ejendomme og bygninger versus det meste andet udstyr.⁹⁰

Derfor besluttede bestyrelserne sig for, at lave den dobbelte tilgang (the dual approach) til leasing, for bedre at kunne afspejle forskellene ved indregningen, målingen og præsentationen af udgifter og pengestrømme fra en leasingaftale.⁹¹

Det er mængden af forbruget af det underliggende aktiv, der bestemmer, hvilken tilgang der skal anvendes til den regnskabsmæssige behandling. Dette afspejler forskellen mellem en leasingkontrakt, hvor leasingtager betaler for den del af det underliggende aktiv, han forbruger eller bruger op i leasingperioden, kontra en leasingkontrakt, hvor leasingtager blot betaler for brugen af aktivet i perioden.⁹²

Hvis der er tale om udstyr eller et køretøj, vil leasingtager typisk forbruge en betydelig del af aktivets værdi, fordi det er aktiver med faldende værdi. En værdi der ikke alene falder over aktivets økonomiske levetid, men generelt falder hurtigere i de tidligere år af deres økonomiske liv. Dermed vil leasinggiver prissætte leasingydelsen, så der er taget højde for at dele eller hele aktivet forbruges i leasingperioden. I andre leasingkontrakter vil leasingtager blot bruge det underliggende aktiv uden at forbruge mere end en ubetydelig del af dets værdi. Dette vil typisk være tilfældet for de fleste leasingkontrakter vedrørende fast ejendom, altså jord og/eller bygning. Ejendomme har et forholdsvis langt økonomisk liv, og en stor del af leasingydelserne for leasingkontrakten vedrører ofte grundelementet, som har en uendelig levetid. Da leasingtager ikke forbruger en væsentlig del af værdien, vil leasinggiver kun kræve tilbagebetaling af selve investeringen og ikke af det underliggende aktiv.

⁹⁰ ED/2013/6; Snapshot: Leases, side 5, <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/Snapshot-Leases-May-2013.pdf>

⁹¹ ED/2013/6; Snapshot: Leases, side 5, <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/Snapshot-Leases-May-2013.pdf>

⁹² ED/2013/6, punkt 29 og 30

I hvilken grad aktivet opbruges af leasingtager er dermed afgørende for den dobbelte tilgang til indregning af leasingudgifter samt klassificeringen af Type A og Type B leasing

11.1.1 Type A og Type B leasing

Ved *commencement date*, hvor aktivet er tilgængeligt for leasingtager, skal virksomheden klassificere leasingaftalen efter Type A eller Type B leasing. Klassifikationen skal ikke revurderes herefter.⁹³

”Type A omfatter aktiver, der ikke er fast ejendom, medmindre leasingtager kun forbruger en uvæsentlig del af aktivet henover leasingperioden eller nutidsværdien af leasingydelse er en væsentlig del af dagsværdien af det underliggende aktiv på startdato”.⁹⁴

”Type B omfatter fast ejendom, medmindre leasingtager forbruger en væsentlig del af aktivet henover leasingperioden, og andre aktiver hvis der forbruges en uvæsentlig del af aktivet henover leasingperioden eller nutidsværdien af leasingydelse er ubetydelig for det underliggende aktiv på startdatoen.”⁹⁵

For at skelne Type A og Type B leasing, har PWC udarbejdet et beslutningstræ, som er vedlagt i bilag 4⁹⁶. Beslutningstræet viser, at leasingaftalen først og fremmest skal være længere end et år. Hvis leasingaftalen løber maksimalt 12 måneder og ikke har option om forlængelse, skal aftalen behandles om nuværende operationel leasing under IAS 17. De korte leasingaftaler skal derfor ikke klassificeres som Type A eller Type B leasing. Hvis aktivet er fast ejendom og leasingperioden udgør størstedelen af aktivets økonomiske levetid eller aktivets dagsværdi, vil der være tale om Type A-leasing. Omvendt havde det været Type B-leasing. Hvis aktivet ikke er en fast ejendom, og leasingtager forbruger en uvæsentlig del af aktivet, vil der være tale om Type B-leasing. Forbruger leasingtager aktivet, der ikke er fast ejendom væsentligt, vil der været tale om Type A-leasing.⁹⁷

11.2 Første indregning og måling

Leasingtager skal som udgangspunkt indregne alle leasingkontrakter i balancen som henholdsvis et right-of-use aktiv og en forpligtelse, medmindre leasingaftalen har en løbetid under 12 måneder uden forlængelsesoption.

⁹³ ED/2013/6 punkt 28 + 29

⁹⁴ ED/2013/6 punkt 29 + 28

⁹⁵ ED/2013/6, punkt 30

⁹⁶ PWC, Regnskabshåndbogen, Beslutningstræ side 477

⁹⁷ ED/2013/6 punkt 28 + 29

Indregningen foretages, når aktivet stilles til rådighed for leasingtageren (ved *commencement date*). Leasingforpligtelsen indregnes til nutidsværdien af leasingydelse til bagediskonteret med den interne rente. Hvis denne ikke umiddelbart kan afgøres, skal leasingtager bruge marginale lånerente.⁹⁸

Right-of-use aktivet indregnes ved startdatoen til kostprisen, som består af første måling af leasingforpligtelsen samt eventuelle leasingydelser ved eller før startdatoen og eventuelle direkte startomkostninger afholdt af leasingtager.⁹⁹

11.3 Efterfølgende måling

Leasingtager skal ved den efterfølgende måling revurdere den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen,¹⁰⁰

Efter *commencement date* skal leasingtager måle værdien af leasingforpligtelsen ved en forøgelse af beløbet som følge af den løbende diskontering samt en reduktion svarende til betalingerne i den pågældende periode. Leasingtager er forpligtet til at fastsætte diskonteringsbeløbet for hver periode som det beløb der medfører en konstant periodisk diskonteringsrate for den resterende passivbalance samtidig med at der tages højde for revurderingskravene.¹⁰¹

Right-of-use aktivet skal ved efterfølgende måling måles til kostpris med fradrag i akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.¹⁰² Right-of-use aktivet skal ligesom forpligtelsen revurderes for værdiforringelse på hver balancedag.¹⁰³

Type B leasing fordeler de totale leasingydelser over leasingperioden uden et finansieringselement, og Type A leasing indregner renter og afskrivninger.¹⁰⁴

Type A-leasing afskrives som ved IAS 17's regnskabsmæssige behandling af egne langfristede aktiver ved måling til amortiseret kostpris. Right-of-use aktivet afskrives på systematisk grundlag, som afspejler det mønster, som leasingtager forventer at forbruge right-of-use aktivets økonomiske fordele. Renter på leasingforpligtelsen holdes adskilt fra afskrivninger på right-of-use aktivet.¹⁰⁵

⁹⁸ ED/2013/6 punkt 38a

⁹⁹ ED/2013/6 punkt 38b + 40

¹⁰⁰ ED/2013/6, punkt 41a

¹⁰¹ ED/2013/6, punkt 43 og 44

¹⁰² ED/2013/6, punkt 41b

¹⁰³ ED/2013/6, punkt 43

¹⁰⁴ ED/2013/6, punkt 47 og punkt 50

¹⁰⁵ ED/2013/6 punkt 47

Type B-leasing vil have en progressiv amortisering, hvor aktivet efter hver periode i leasingaftalens løbetid bliver reguleret med forskellen mellem den lineære leasingomkostning og renten fra leasingforpligtelsen, således at den samlede leasingomkostning fordeles lineært over leasingperioden.¹⁰⁶

Illustrationen nedenfor viser den regnskabsmæssige behandling for Type A og B, samt hvordan de påvirker i resultatopgørelsen og balancen.

Forudsætningerne er som i eksemplet afsnit 5.1

Regnskabsmæssige behandling af Type A leasing:

Balancen					Resultatpåvirkning	
Aktiver			Passiver			
År	ROU-Aktivet	Afskrivninger	Leasingforpligtelser	Afdrag	Afskrivninger	Renter
0	100.000	-	100.000		-	-
1	80.000	20.000	81.264	18.737	20.000	3.264
2	60.000	20.000	61.916	19.348	20.000	2.652
3	40.000	20.000	41.936	19.979	20.000	2.021
4	20.000	20.000	21.305	20.631	20.000	1.369
5	-	20.000	0	21.305	20.000	695
		100.000		100.000	100.000	10.000

Som beskrevet er denne behandling af Type A leasing, svarende til behandlingen af egne langfristede anlægsaktiver. Renten og afskrivningerne påvirker resultatopgørelsen, og aktivet vil gradvist blive afskrevet, samtidig med at forpligtelsen nedbringes med forskellen mellem ydelsen og renten.

Regnskabsmæssig behandling af Type B leasing

Aktiver		Passiver	Resultatpåvirkning
År	ROU Aktiv	Forpligtelse	Omkostning
0	100000	100000	
1	81.264	81.264	22.000
2	61.916	61.916	22.000
3	41.936	41.936	22.000
4	21.305	21.305	22.000
5	0	0	22.000
			110.000

¹⁰⁶ ED/2013/6 punkt 50

Ved Type B leasing påvirkes resultatopgørelsen med leasingydelsen. Right-of-use aktivet i aktiverne og forpligtelsen i passiver nedbringes i samme tempo. Nedbringelsen er den samme som nedbringelsen af leasingforpligtelsen, når renten og ydelsen betales. Se eventuelt ovenfor i beregning af leasingforpligtelsen ved Type A leasing.¹⁰⁷

For tydeliggørelse af forskellen af den regnskabsmæssige behandling af Type A og Type B leasing er resultatpåvirkningen af de to opstillet:

Type A leasing				Type B leasing
År	Afskrivninger	Renter	Total	Omkostninger
0	-	-		-
1	20.000	3.264	23.264	22.000
2	20.000	2.652	22.652	22.000
3	20.000	2.021	22.021	22.000
4	20.000	1.369	21.369	22.000
5	20.000	695	20.695	22.000
	100.000	10.000	110.000	110.000

Forskellen i den regnskabsmæssige behandling er, ved Type A leasing nedskrives aktivet lineært, og forpligtelsen reduceres med afdraget og renten. Afskrivninger og renten føres i resultatopgørelsen.

Ved Type B leasing afskrives aktivet og forpligtelsen i samme tempo i balancen på samme måde som afskrivning af forpligtelsen ved Type A leasing, altså ved reducere med afdraget fratrasket renten. I resultatopgørelsen vil den løbende leasingydelse driftsføres i driftsomkostningerne.

Dermed vil omkostningerne til Type B leasing regnes med driftsomkostninger, som påvirker i resultatet før afskrivninger, (EBITDA), hvilket er samme regnskabsmæssige behandling som operationelle leasingaftaler i henhold til IAS 17. Samtidig indregner Type A leasing afskrivninger, som dermed påvirker indtjening før renter og skat, (EBIT). Desuden skal renterne indregnes, hvilket påvirker resultat af primær drift. Det er efter samme regnskabsmæssige praksis som ved finansiell leasing i henhold til IAS 17.

Det praktiske eksempel i afsnit 12 gennemgår resultatpåvirkningen samt nøgletallene EBITDA og EBIT.

¹⁰⁷ ED/2013/6 punkt 50

11.4 Den regnskabsmæssige behandling af korte leasingaftaler

Kortsigtede leasingaftaler er i ED/2013/06 defineret:

”Leasing der fra datoen for påbegyndelse af leasingaftalen har en maksimal leasingperiode på 12 måneder inklusive muligheden for at forny aftalen. Enhver leasingaftale, der indeholder en købsoption, kan ikke betragtes som værende en kortsigtet leasingaftale”¹⁰⁸

En kortsigtet leasingaftale er dermed en leasingaftale med maksimal løbetid på 12 måneder fra *commencement date*, der ikke har en mulighed for forlængelse eller købsoption.

Virksomheden skal ved indgåelse af leasingaftalen vurdere, hvorvidt det er sandsynligt, at forlængelsesoptionen effektueres. Dette er en måde at mindske risikoen for, at virksomheder strukturerer leasingaftaler, så de kan undlade indregning i balancen. Den regnskabsmæssige behandling af de korte leasingaftaler er den samme som operationel leasing i henhold til IAS 17. Leasingydelsen omkostningsføres lineært i resultatopgørelsen, eller ved anden systematisk metode såfremt det giver et bedre billede af brugen af aktivet. Hvis den korte leasingaftale har en købsoption eller mulighed for forlængelse, skal leasingaktivet indregnes i virksomhedens balance.

11.5 Indregning af variable (betingede) leasingydelser

”Variable leasingydelser kan forekomme ved ændringer i forhold eller omstændigheder ud fra vilkår i leasingaftalen, med undtagelse af ændring i leasingaftalens tidsperiode.”¹⁰⁹

Som udgangspunkt skal variable leasingydelser ikke indregnes som en del af forpligtelsen med mindre følgende gør sig gældende i henhold til ED/2013/6:

- De variable leasingydelser er reelt minimumsydelser (skjulte faste leasingydelser)
- De variable leasingydelser er baseret på et indeks eller en kurs
- De variable leasingydelser udgør en andel af en restværdi-garanti, som forventes betalt af leasingtager.¹¹⁰

Er de variable leasingydelser baseret på et indeks eller en kurs, skal de indregnes i forpligtelsen, hvis det er gældende fra *commencement date*. Sker der ændringer i leasingbetalingerne baseret på indekset eller kursen, skal der tages højde for dette ved en revurdering. Ændringen skal indregnes i

¹⁰⁸ ED/2013/6, Appendix A, Defined terms, side 38

¹⁰⁹ ED/2013/6, Appendix A, Defined Terms, side 38

¹¹⁰ ED/2013/6, punkt 39

resultatopgørelsen, hvis det sker i igangværende regnskabsperiode. Såfremt ændringen vedrører en fremtidig regnskabsperiode indregnes ændringen i aktivets værdi.¹¹¹

Udgør de variable leasingydelse en andel af en restværdi-garanti skal beløbet, der indregnes i leasingydelsen, være det forventede beløb, som leasingtager skal betale til leasinggiver. Beløbet skal afskrives fra *commencement date* til leasingperiodens slutning eller over aktivets brugstid, systematisk ligesom leasingaktivet og forpligtelsen, som restværdien tilhører.¹¹²

Hvis systematisk afskrivning ikke vil afspejle et retvisende billede, skal der anvendes lineær metode.

Den regnskabsmæssige behandling af ændringer i leasingforpligtelsen relateret til indeværende eller tidligere perioder, er den samme som nuværende behandling i henhold til IAS 17, hvor variable leasingydelse indregnes, når de realiseres. IAS 17 giver ikke mulighed for revurdering af leasingaktivet, hvorfor det ikke er muligt at korrigere leasingaktivet. ED/2013/6 har i ændringsforslaget lagt stor vægt på, at det kun er sandsynlige variable leasingydelse, der skal indregnes ved påbegyndelsesdato. Samtidig skal der revurderes ved ændringer, så leasingaktivet og leasingforpligtelsen vil stemme fuldstændigt overens over hele leasingperioden.

11.6 Præsentationskrav

Et af formålene med ED/2013/6 er, at det skal blive nemmere for regnskabsbrugeren at identificere de økonomiske forhold vedrørende leasing.¹¹³

Reglerne for præsentationskrav ifølge den foreslåede standard gennemgås for balancen, resultatopgørelsen samt pengestrømsopgørelsen.

Resultatopgørelsen:

Ved Type A-leasing vises renterne og afskrivningerne særskilt fra de andre aktiver. Ved Type B-leasing sammenlægges renten og afskrivningen i en samlet leasingydelse, der føres som driftsomkostning.¹¹⁴

Balancen:

¹¹¹ ED/2013/6, punkt 39b

¹¹² ED/2013/6, punkt 39d

¹¹³ ED/2013/6 Snapshot leases, side 3, <http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Exposure-Draft-May-2013/Documents/Snapshot-Leases-May-2013.pdf>

¹¹⁴ ED/2013/6 punkt 54

Leasingtager skal udspecificere de økonomiske aktiviteter vedrørende leasing i balancen. Right-of-use aktivet og leasingforpligtelsen oplyses i henholdsvis aktiver og passiver. Dette gælder for både Type A og Type B leasing. Type A og Type B leasing skal også holdes særskilt, medmindre de bliver udspecificeret i noterne.¹¹⁵

Hvis leasingtager ikke separerer leasingaktiverne og leasingforpligtelserne fra de øvrige aktiver og forpligtelser i balancen, præsenteres de sammen med anlægsaktiverne. Hvis det vælges at lægge leasingaktiverne og leasingforpligtelserne sammen med de øvrige anlægsaktiver, skal der laves en notehenviisning, og det skal udspecificeres tydeligt i denne, hvad der vedrører leasing.¹¹⁶

Pengestrømsopgørelsen:

Ved Type A leasing skal afdraget fremgå af leasingforpligtelsen under finansieringsaktiviteten, mens rentebetalingen fremgår i driftsaktiviteten.

Ved Type B leasing skal de samlede leasingydelser fremgå i driftsaktiviteten.¹¹⁷

11.7 Oplysningskrav

Følgende oplysninger skal med i henhold til ED/2013/6 for at gøre behandlingen af leasing i regnskabet mere forståelig. Leasingtager skal give oplysninger om baggrunden for at kontrakten indeholder leasing.¹¹⁸ Vurdering af om der i leasingaftalen er dele, der ikke indeholder leasing (fx servicekomponenter) samt oplyse, hvordan den interne rente er fastlagt.¹¹⁹

Der skal fremgå en beskrivelse af, hvilke forudsætninger de variable leasingydelser er beregnet ud fra. Derudover hvilke forhold, der er gældende ved en eventuel option for forlængelse eller annullering af leasingaftalen. Leasingtager skal angive hvilke oplysninger om optioner, der er indregnet i balancen, og hvilke optioner der ikke er.

Hvis der er forhold eller betingelser vedrørende eventuelle garanterede residualværdier, skal dette også oplyses. Desuden skal eventuelle restriktioner oplyses ved leasingaftalen.¹²⁰

Leasingtager skal oplyse værdien i resultatopgørelsen vedrørende leasing, samt lave en årlig opgørelse over leasingydelserne for de første fem år samt en opgørelse af de resterende år.¹²¹

¹¹⁵ ED/2013/6 punkt 54

¹¹⁶ ED/2013/6, punkt 55

¹¹⁷ ED/2013/6 punkt 57

¹¹⁸ ED/2013/6 punkt 58

¹¹⁹ ED/2013/6, punkt 60

¹²⁰ ED/2013/6 punkt 60

¹²¹ ED/2013/6 punkt 67

Ved en efterfølgende måling af leasingaktivet, og såfremt oplysningerne har ændret sig, skal leasingtager oplyse datoen for revurderingen, baggrunden for hvorfor revurderingen blev foretaget samt de nye oplysninger vedrørende leasingaktivet.¹²²

Hvis leasingtager har leasingaftaler på vej, men som endnu ikke er igangsat, skal der gives information om disse i regnskabet.¹²³

Det er vigtigt, at regnskabsaflægger vurderer, hvilke oplysninger der er relevant information for regnskabet, da informationen skal give det bedst mulig retvisende billede af virksomheden, og der heller ikke skal gives for meget overflødig information.¹²⁴

Som afslutning på redegørelsen for ED/2013/6, vil udvalgte interessenters holdning til ED/2013/6 blive behandlet. Der tages udgangspunkt i et referat af samtlige *comment letters* udarbejdet af FASB og IASB¹²⁵. Interessenternes holdninger vil senere blive benyttet i analysen.

11.8 Interessenternes holdning til ED/2013/6

Da IASB og FASB offentliggjorde ED/2013/6, gav de mulighed for, at interessenter kunne indsende kommentarer indtil d. 13. september 2013. D. 7. november 2013 havde de modtaget 638 *comment letters*.¹²⁶ Cirkeldiagrammerne bilag 5 illustrerer hvilke geografiske områder *comment letters* er modtaget fra samt type af respondent, der har indsendt det. Det fremgår, at alle typer af virksomheder er repræsenteret.

Bestyrelserne er efter offentliggørelsen mødtes med en lang række organisationer og professionelle regnskabsaflæggere og regnskabsbrugere, som har været bredt repræsenteret både geografisk- og branchemæssigt set.¹²⁷ IASB og FASB har dermed forsøgt at indhente så meget feedback som muligt fra interessenterne, for at kunne komme nærmere en ny regnskabsstandard for leasing.

Virksomhedernes signifikante interesse for ED/2013/6 understreger, hvor betydningsfuld den regnskabsmæssige behandling af leasing er for både regnskabsaflægger og regnskabsbruger. Det er derfor interessant at undersøge, deres kritik og feedback af ED/2013/6, hvilket følgende konsekvensanalyse vil analysere nærmere på.

Overordnet set, støtter hovedparten af respondenterne IASB og FASB for at have igangsat

¹²² ED/2013/6, punkt 61

¹²³ ED/2013/6 punkt 60B

¹²⁴ ED/2013/6 punkt 59

¹²⁵ Staff Paper, FASB/ IASB, Summary of the feedback, november 2013.

¹²⁶ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED punkt 5 side 3

¹²⁷ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 2 side 1

projektet, om at lave en forbedret regnskabsmæssig behandling af leasing¹²⁸.

En del af regnskabsaflæggerne er dog uenige i, hvorvidt det er nødvendigt, at lave en ny regnskabsstandard for leasing, men at IASB og FASB i stedet skulle fokusere på at forbedre nuværende IAS 17¹²⁹. Nogle regnskabsaflæggere ønsker således ikke kravene til indregning af operationelle leasingkontrakter ændret, da disse er forstået og afprøvet i praksis. Et forslag til forbedring kunne imidlertid være, at oplyse nutidsværdien af fremtidige operationelle leasingbetalinger, hvilket anses for at være en praktisk og billig løsning¹³⁰. Det vurderes af nogle regnskabsaflæggere, at hvis oplysningskravene bliver forbedret i nuværende IAS 17, vil regnskabsbrugere have tilstrækkelig information til at foretage de nødvendige justeringer til brug for deres analyser.

Ifølge referatet støtter mange også op om, at samtlige right-of-use aktiver samt forpligtelser vedrørende leasing skal indregnes i balancen, hvis leasingperioden er længere end 12 måneder. Størstedelen der støtter op om dette er regnskabsbrugere, da det vil give et væsentligt bedre vurderingsgrundlag.¹³¹

Den foreslåede definition på leasing bliver støttet af nogle interessenter, men især regnskabsaflæggerne og revisorerne er bekymrede for, at det kan blive en udfordring altid at skulle definere, hvem der har kontrollen over aktivet, og hvornår der forbruges en væsentlig del.

Derudover skaber den regnskabsmæssige praksis bekymringer vedrørende den dobbelte tilgang til leasing, kravet til periodisk revurdering af leasingaktiver og leasingforpligtelser, samt omfanget af oplysningskravene.¹³²

Mange er bekymrede for at det bliver dyrt og kompliceret at skulle følge ED/2013/6. Der er således tvivl om, hvorvidt fordelene opvejer omkostninger, fordi regnskabsbrugere allerede i dag reformulerer regnskaber, før de foretager analyser.¹³³

Som følge af omkostningsbekymringerne foreslås det af mange, at bestyrelserne udarbejder en detaljeret cost-benefit analyse før ændringsforslaget vedtages.¹³⁴

Alt i alt støtter de fleste interessenter op om at udvikle en omfattende konvergeret regnskabsmæssig

¹²⁸ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 9 side 4

¹²⁹ Nordea comment letter, no. 508, side 2

¹³⁰ A.P. Møller-Maersk comment letter no. 455 side 1.

¹³¹ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 9 side 4

¹³² Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 9 side 5

¹³³ American Bankers Association, comment letter 44, side 3

¹³⁴ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 12 og 13 side 5

model for leasing¹³⁵. ED/2013/6 skal dog udvikles en del før der er enighed om, at den vil være en forbedring i forhold til nuværende IAS 17. Ud fra referatet og *comment letters* og samt redegørelse af IAS 17 og ED/2013/6 vurderes følgende forhold at være mest relevante at analysere i forhold til vedtagelserne af ED/2013/6.

- Indregning af alle leasingaftaler inkl. definitionen af en leasingaftale herunder service
- Den dobbelte tilgang med Type A og Type B leasing

Disse forhold analyseres nærmere i vurdering af ED/2013/6 i afsnit 13.1.

11.9 Delkonklusion

ED/2013/6 gør op med klassifikationen af finansiell og operationel leasing, som erstattes af den dobbelte tilgang med Type A og Type B leasing.

Al leasing, bortset fra korte leasingaftaler, vil således skulle indregnes i balancen. Problemstillingen med at nogle leasingaftaler indregnes i balancen og andre ikke gør, vil dermed fjernes med ED/2013/6. Finansiell leasing i henhold til IAS 17 vil primært blive Type A leasing efter ED/2013/6, hvor operationel leasing vil kategoriseres både som Type A og Type B leasing samt serviceaftaler.

ED/2013/6 definerer en leasingaftale ud fra right-of-use konceptet. Dette vurderes ud fra, om leasingtager har kontrol over det identificerbare aktiv, og dermed er i stand til at opnå økonomiske fordele fra det.

ED/2013/6 lægger dermed vægt på vurderingen af, om der er tale om en leasingkontrakt, mere end at klassificere typen af leasing, da al leasing efter ændringsforslaget, skal indregnes i balancen. Imidlertid kan nogle nuværende klassificerede leasingaftaler i henhold til IAS 17 blive klassificeret som serviceaftaler i henhold til ED/2013/6. Forslaget vil gøre op med operationel leasing, og derved forsøge at skabe større ensretning og et forhøjet informationsniveau.

ED/2013/06 har i definitionen af leasingperioden ændret begrebet "*rimeligt sikkert*" til "*væsentligt økonomisk incitament*". FASB og IASB forsøgt at mindske subjektiviteten i tolkningen ved at lave begrebsændringen. Samtidig har de lavet flere retningslinjer for, hvad regnskabsaflægger skal vurdere, når det skal afgøres, om der er økonomisk incitament for forlængelse eller annullering. Definitionsændringen forsøger samtidig at sikre, at korte leasingaftaler ikke bliver anvendt til at undgå indregning i balancen, fordi den korte leasingaftale skal indregnes, hvis der er *økonomisk incitament* for forlængelse.

¹³⁵ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, punkt 9 side 4

Den dobbelte tilgang til leasing med Type A og Type B leasing er lavet som følge af forskellen i forbruget af værdien af leasingaktivet i leasingperioden. Ved leasing af ejendom, vil leasinggiver ikke indregne afskrivninger på ejendommen med i leasingydelserne. Derimod ved andre aktiver, fx en bil, vil værdien af denne forbruges væsentligt eller helt i leasingperioden, hvorfor leasinggiver vil indregne afskrivninger på aktivet i leasingkontrakten.

ED/2013/6 har ved variable leasingydelser lagt vægt på, at det kun er sandsynlige variable leasingydelser, der skal indregnes ved *commencement date*. Derudover skal der revurderes ved ændringer, så leasingaktivet og leasingforpligtelsen vil stemme fuldstændigt overens over hele leasingperioden.

Præsentations- og oplysningskravene blevet mere omfattende, da der er stor fokus på, at det skal være nemmere for regnskabsbruger af identificere de økonomiske forhold vedrørende leasing. Type A og Type B leasing skal fremgå særskilt eller noteoplyses, så den regnskabsmæssige behandling er helt gennemsigtig.

Interessenterne udtrykker bekymringer vedrørende ED/2013/6. Bekymringerne drejer sig primært om kompleksiteten og omkostningen ved implementeringen. Subjektive begreber i den nye standard bekymrer også, og der ønskes flere eksempler og vejledninger. Flere regnskabsaflæggere ønsker, at nuværende IAS 17 i stedet bliver optimeret, så der beholdes flere definitioner, der er velkendte og afprøvet i praksis.

Ud fra den foregående gennemgang af teorien om leasing ud fra IAS 17 og ED/2013/6, vises nu hvordan ændringen vil skulle behandles i praksis.

12 Praktisk eksempel af behandlingen af leasing ud fra ED/2013/6

I det foregående er der redegjort for teorien omkring leasing i henhold til IAS 17 samt ED/2013/6. Teorien om den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til ED/2013/6 vil nu anvendes til at vise, hvordan en årsrapports resultatopgørelse og balance vil påvirkes af forslaget. Det praktiske eksempel vil med reformuleringen af regnskabet give mulighed for at analysere på udvalgte nøgletal.

Til brug for analysen tages udgangspunkt i DS Nordens offentliggjorte årsrapport for 2012. Der er i henhold til IAS 17 ikke incitament for adskillelse af operationel leasing og serviceaftaler, da den regnskabsmæssige behandling er den samme. De operationelle leasingkontrakter kan udover servicekomponenterne også indeholde købs- eller forlængelsesoptioner, der ikke fremgår af årsrapporten, da det ifølge IAS 17 ikke er et oplysningskrav. Derudover kan eksemplet udelukkende tage udgangspunkt i de værdier, de operationelle leasingaftaler er noteoplyst til i regnskabet, hvilket derfor er indregningsgrundlaget. Som beskrevet i redegørelsen, skal right-of-use aktivet indregnes til kostpris. Forpligtelsen indregnes til amortiseret kostpris, samt indtægtsføres henholdsvis i driftsomkostninger eller renter og afskrivninger, alt efter om der er tale om Type A leasing eller Type B leasing.

DS Norden er valgt som casevirksomhed, fordi virksomheden er i rederibranchen, hvilken i høj grad benytter sig af leasing til finansiering grundet de dyre aktiver. Af DS Nordens regnskab fremgår det, at virksomheden har mange operationelle leasingaftaler. Derudover er virksomheden valgt fordi koncernens regnskab aflægges i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS)¹³⁶, og følger dermed IAS 17 *leases*. De skal derfor implementere ED/2013/6, såfremt den bliver vedtaget.

Alle tallene i DS Nordens regnskab er i tUSD.

12.1 Oplysning om leasing i DS Nordens koncernregnskab 2012

DS Norden har udelukkende leasingaftaler, der er klassificeret som operationel leasing. Disse ydelser er i henhold til IAS 17 indregnet lineært i resultatopgørelsen i DS Nordens årsrapport¹³⁷.

DS Nordens operationelle leasingydelse i form af charterhyre inkl. dagpenge er indregnet i resultatopgørelsen til tUSD -716.176 for Tørlast og tUSD -132.891 for Tank¹³⁸.

Leasingaftalerne er oprindeligt indgået med en uopsigelig leasingperiode fra begge parter side på op til 10 år. Det er oplyst, at der er option om forlængelse på nogle af aftalerne på op til 1-3 år ad gangen. Nogle af leasingaftalerne indeholder også købsoptioner, hvilke typisk kan udnyttes efter udløbet af det 3. år til og med udløbet af forlængelsesperioden. Ingen af leasingaftalerne indeholder betingede leasingydelser, hvorfor DS Norden har en sikret fast leasingydelse hele løbetiden.¹³⁹

¹³⁶ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Anvendt regnskabspraksis side 55

¹³⁷ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Noter side 56

¹³⁸ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Note 3, side 65

¹³⁹ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, note 21, side 77

Skemaet nedenfor viser de operationelle leasingforpligtelser som er noteoplyst i note 21 i koncernregnskab side 77:

	2012			2011		
	Tørlast	Tank	I alt	Tørlast	Tank	I alt
Indenfor 1 år	338.835	105.454	444.289	360.468	99.819	460.287
Mellem 2-5 år	857.210	189.469	1.046.679	870.877	206.574	1.077.451
Efter 5 år	374.008	12.689	386.697	443.409	26.334	469.743
I alt	1.570.053	307.612	1.877.665	1.674.754	332.727	2.007.481

Ifølge skemaet er der operationelle leasingaftaler, der udløber inden for et år i 2012 for 444.289 kr. I henhold til ED/2013/6 indregnes korte leasingaftaler med løbetid under et år ikke i balancen. Det antages, at leasingaftalerne, der udløber indenfor et år, har haft en længere løbetid eller har en option med mulighed for forlængelse, hvorfor de ikke klassificeres som korte leasingaftaler.

DS Nordens operationelle leasingaftaler er inkl. dagpenge, hvorfor de indeholder servicekomponenter. Hvor meget servicekomponenterne udgør af det samlede beløb er ikke oplyst, da det ikke er et krav i henhold til IAS 17. Regnskabsbrugere har derfor ikke denne information til deres analyser.

Dette eksempel kan derfor ikke skelne service fra leasing, hvorfor det antages, at alle DS Nordens operationelle leasingaftaler skal indregnes i reformuleringen.

Nutidsværdien af de operationelle leasingaktiver udgør i 2012 i alt 1.877.665. Dette er den eneste oplysning vi har omkring leasingydelsernes kostpris, hvorfor der tages udgangspunkt i dette.

Koncernregnskabets balancesum er i 2012 tUSD 2.033.392.

Hvis de operationelle leasingaftaler aktiveres og indregnes i balancen vil balancesummen stige til $(2.033.392 + 1.877.665) = 3.911.057$. De leasingaftaler, som i dag ikke er indregnet, vil dermed udgøre 48 pct. af balancen, hvilket betyder næsten en fordobling i balancesummen.

De samlede driftsomkostninger udgør tUSD 1.940.213¹⁴⁰, hvoraf tUSD 849.067 går til de operationelle leasingaftaler.¹⁴¹

12.2 Resultatopgørelsen

Ved indregning af de ovenstående operationelle leasingkontrakter (iflg. Regnskab charterhyre inkl. dagpenge), skal det først klassificeres, om de er Type A eller Type B leasingkontrakter. De

¹⁴⁰ DS Nordens Resultatopgørelse, årsrapport 2012 side 47

¹⁴¹ DS Nordens Resultatopgørelse, årsrapport 2012 side 65, note 3, (det fremgår af side 77 note 21 at operationel leasingydelse i form af charterhyre inkl. dagpenge fremgår af note 3)

operationelle leasingforpligtelser bliver opdelt i tørlast og tank. Det vurderes ud fra definitionen i afsnit 11.1.1, at der er tale om Type A leasing. Der er ikke tale om ejendom eller grund, og det antages, der vil forbruges mere end en betydelig del af aktivets værdi.

Dermed vil følgende beløbsangivelse af leasing fås:

	Leasingaktiv	Leasingomkostning
Type A	1.877.665 ¹⁴²	-849.067 ¹⁴³

De operationelle leasingkontrakter bliver omklassificeret til Type A leasing i henhold til ED/2013/6 og udgør i årsrapporten tUSD 1.877.665. Der antages ingen Type B leasingkontrakter eller korte leasingkontrakter.

Det må formodes, leasingaktiverne ikke udgør hele beløbet, da de operationelle leasingaftaler indeholder service (de er inkl. dagpenge). Eksemplet kan dog ikke skelne mellem servicekomponenterne, da der ikke er oplysning om deres størrelse. Udfordringen vedrørende service i leasingkontrakten vil blive analyseret nærmere i afsnit 13.1.1.

Havde eksemplet indeholdt korte leasingaftaler, ville de ikke skulle klassificeres efter Type A eller Type B. De ville skulle indregnes lineært i resultatopgørelsen og ikke indregnes i balancen. Ligesom i den regnskabsmæssige behandling af operationel leasing i henhold til IAS 17.

Som beskrevet i afsnit 11.1.1, skal leasingomkostningen for Type A-leasing fordeles som en separat post under afskrivninger og renter. Hvis der havde været Type B leasing skulle leasingomkostningen indregnes som en særskilt omkostning i resultatopgørelsen under driftsomkostninger

Ved indregning af Type A leasing i resultatopgørelsen skal omkostningerne fordeles mellem afskrivninger og finansielle omkostninger. I reformuleringen af resultatopgørelsen fratrækkes de *driftsomkostninger for skibe*. Da vi ikke kender fordelingen af afskrivninger og renter, antages renten i eksemplet at være 5 pct.. Det kan måske blive en udfordring for virksomhederne, at finde frem til de korrekte oplysninger for at beregne afskrivninger og de finansielle omkostninger fra Type A leasing, hvis de ikke har oplysningen til rådighed i dag, da operationel leasing er aftalt som en lejeaftale.

¹⁴² Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Note 21 side 77

¹⁴³ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Note 3 side 66

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	2012	Ændring	Resultatopgørelse efter ED/2013/6
Omsætning	2.131.439		2.131.439
-	-		
Driftomkostninger skibe	1.940.213	-849.067	-1.091.146
Resultat før afskrivninger m.v. (EBITDA)	147.931	849.067	996.998
Afskrivninger	-88.535		-88.535
Afskrivninger Type A leasing	0	-755.184	-755.184
Resultat af primær drift før nedskrivninger	34.611		128.494
Resultat af primær drift (EBIT)	-265.389		-171.506
Finansielle omkostninger	-7.908		-7.908
Finansielle omkostninger Type A leasing	0	-93.883	-93.883
Resultat før skat	-273.859		-273.859
ÅRETS RESULTAT	-278.849		-278.849

Den reformulerede resultatopgørelse ved ED/2013/6 viser dermed, at *driftsomkostningerne, skibe* falder fra 1.940.213 til 1.091.146, hvilket svarer til 44 pct. Dette sker, fordi omkostningen flyttes ned til afskrivningerne og de finansielle omkostninger. Indregningen af Type A leasing vil dermed have betydning for nøgletallet *EBITDA*,¹⁴⁵ som stiger fra tUSD 147.931 til tUSD 966.998.

Årets resultat vil være det samme ved indregningen det første år. Grundet renters rente vil de finansielle omkostninger være størst i starten af leasingperioden, og de vil falde gradvist i takt med, at leasingydelsen bliver betalt. Ved Type A leasing vil den samlede omkostning derfor være højere i starten, hvorfor årets resultat bliver påvirket mest af Type A leasing i starten af leasingperioden.

Havde der i eksemplet været Type B leasing og korte leasingaftaler ville omkostningerne fortsat fremgå af i de samlede driftsomkostninger, og Type B leasing vil være lineær over hele perioden.

12.3 Balancen

I afsnit 11.2 blev teorien omkring indregning af right-of-use aktivet og leasingforpligtelsen gennemgået. Ved første indregning af leasingaftalen efter ED/2013/6 skal aktivet indregnes efter right-of-use til kostpris. Leasingforpligtelsen indregnes som nutidsværdien af samtlige leasingydelser, der skal betales over leasingperioden. Hvis der er købs- eller forlængelsesoption på aftalen, hvilken der er økonomisk incitament for at udnytte, skal denne regnes med i forpligtelsen.

¹⁴⁴ NB: I eksemplet er der skjult unødvendige linjer. Hele excelregnearket er vedlagt som bilag 6

¹⁴⁵ EBITDA = indtjeningen før salgsavancer, renter, skat, afskrivninger og amortisering

Til brug for analysen, er der af noterne kun oplyst værdien af leasingaktiverne, så det er den værdi der benyttes, og det antages at forpligtelsen har samme værdi.

Type A leasing aftalerne efter ED/2013/6 tUSD 1.877.665 indregnes i balancen som right-of-use aktiv samt som leasingforpligtelse.

OPGØRELSE AF DEN FINANSIELLE STILLING PR. 31. DECEMBER - AKTIVER¹⁴⁶

	2012	Ændring	Aktiver efter ED/2013/6	%-ændring
Skibe	967.219		967.219	
Ejendom og driftsmidler	55.801		55.801	
<i>Type A-leasing</i>	0	1.877.665	1.877.665,0	
Materielle aktiver	1.136.837		3.014.502	165%
Finansielle aktiver	12.915		12.915	0%
Langfristede aktiver	1.149.752		3.027.417	0%
Kortfristede aktiver	883.640		883.640	0%
AKTIVER	2.033.392	1.877.665	3.911.057	92%

OPGØRELSE AF DEN FINANSIELLE STILLING PR. 31. DECEMBER - PASSIVER¹⁴⁷

	2012	Ændring	Passiver efter ED/2013/6	%-ændring
Overført resultat	1.676.787		1.676.787	
Egenkapital	1.687.231		1.687.231	
Type A leasing	0	1.433.376	1.433.376	
Langfristede forpligtelser	138.240		1.571.616	1037%
Type A leasing	0	444.289	444.289	
Kortfristede forpligtelser	207.921		652.210	47%
Forpligtelser	346.161		2.223.826	
PASSIVER	2.033.392		3.911.057	92%

DS Nordens operationelle leasingaftaler er af så betydelig størrelse, at det vil få en stor påvirkning på balancen, hvis de alle bliver indregnet efter ED/2013/6. DS Nordens totale balancesum vil stige fra tUSD 2.033.392 til 3.911.057, hvilket svarer til 92 pct.. De langfristede forpligtelser bliver 11 gange højere ved indregningen. De kortsigtede forpligtelser bliver ifølge ED/2013/6 bliver næsten fordoblet.

¹⁴⁶ Dampskibsselskabet NORDEN A/S Koncernregnskab, Aktiver side 48, NB hele udregning kan ses i bilag 7

¹⁴⁷ Dampskibsselskabet NORDEN A/S Koncernregnskab, Passiver side 49, NB hele udregning kan ses i bilag 8

Det er en stor stigning i balancesummen, hvilket vil få betydning for de nøgletal, der beregnes på baggrund af balancen. Den efterfølgende afsnit 12.4 vil analyseres på påvirkningen af nøgletallene.

12.4 Påvirkning af nøgletal

Nøgletal viser to faktoreres indbyrdes relation og beregnes når en virksomheds regnskab skal analyseres¹⁴⁸. De bruges ofte af virksomhedens primære interessenter for at kreditvurdere og værdiansætte en virksomhed. De kan give en forståelse af interne sammenhæng og mulige tendenser mellem virksomheder i samme branche, eller virksomhedens udvikling over en årrække. Datagrundlaget for beregningen af nøgletal er derfor altafgørende for regnskabsbrugerens analyse af virksomheden. Den påvirkning nøgletallene som følger af ED/2013/6 er derfor interessant at analysere.

De nøgletal, som bliver gennemgået i følgende, er udvalgt, da de er nogle af de mest anvendte ved ekstern vurdering af en virksomheds finansielle situation. Nøgletallene er valgt ud fra ”Den Danske Finansanalytikerforenings – Anbefalinger og Nøgletal fra 2010”. Der tages fortsat udgangspunkt i DS Nordens reformulerede regnskab, og nogle af beregningerne fremgår allerede af regnskabet fra 2012¹⁴⁹.

	IAS17 2012	ED 2012	%-point
EBITDA-ratio	6,9%	47,0%	40,1%
Afkastgraden	-13,1%	-6,8%	-6,3%
ROE (Egenkapitalens forrentning)	-15,1%	-15,1%	0%
Soliditet	83%	43,1%	-39,8%
Aktivernes omsætningshastighed	1,0482	0,5450	-50,3%

I det følgende bliver gennemgået den påvirkning af EBITDA-ratioen, afkastgraden, soliditetsgraden samt aktivernes omsætningshastighed, som følger af ED/2013/6.

$$\text{EBITDA-Ratio} = \frac{\text{EBITDA}}{\text{Nettoomsætningen}}^{150}$$

EBITDA-ratio er forholdet mellem EBITDA og nettoomsætningen. EBITDA-ratio stiger med 40,1 pct.-point ved indregningen af operationel leasing. Dette sker ved, at Type A leasing omkostningsføres som en fordeling af afskrivninger og renter, og dermed bliver flyttet fra driftsomkostningerne. Dette vil som nævnt i afsnit 12.2 få betydning for årets resultat grundet

¹⁴⁸ Definition, <http://www.e-conomic.dk/regnskabsprogram/ordbog/noegletal>

¹⁴⁹ Dampskibsselskabet NORDEN A/S årsrapport, Hoved- og Nøgletal for koncernen, side 4

¹⁵⁰ Anbefalinger og Nøgletal 2010, side 10

renters rente, hvor rentebetalingerne vil være størst først i perioden. EBITDA bliver naturligvis højere ved ED/2013/6, og det vil derfor se ud til, at DS Norden har forbedret sin ordinære drift. Når regnskabsbruger skal analysere regnskabet efter reformuleringen, er det vigtigt at notere, at den store ændring i nøgletallet alene skyldes en reklassificering af omkostningerne.

Afkastgraden $\frac{\text{Resultat før renter}}{\text{aktiver}}$ ¹⁵¹

Afkastgraden falder 6,3 pct.-point ved indregningen af operationel leasing. Når operationel leasing indregnes fremgår det som om, DS Norden genererer et mindre overskud fra den indskudte kapital end hvad det fremgår af virksomhedens nuværende nøgletal. DS Nordens afkastgrad er lavere end egenkapitalforrentningen, ROE, så DS Norden får dermed mere ud af fremmedkapitalen, end hvad det koster at låne. Virksomheden vil derfor fremstå mindre attraktive, hvis man alene vurderer nøgletallene. Det er imidlertid vigtigt at pointere, at den underliggende værdi af virksomhedens aktiver ikke ændres. Her er alene tale om en påvirkning af måden, hvorpå aktiverne håndteres i en regnskabsmæssig sammenhæng.

Soliditetsgrad $\frac{\text{egenkapital}}{\text{aktiver}}$ ¹⁵²

Soliditetsgraden er særdeles relevant i forhold til, hvorfor det synes nødvendigt med en ny regnskabspraksis for leasing. Nøgletallet bruges til at vurdere værdien i en virksomhed, og kan dermed indgå når en virksomheds kreditværdighed skal vurderes. Soliditetsgraden falder med 39,8 pct.-point, fordi indregningen af operationel leasing påvirker balancesummen. DS Nordens regnskab vil blive mindre attraktivt, da regnskabet viser at de har belånt en større del af sine værdier. DS Norden vil dermed fremstå mere økonomisk påvirkelig med større risiko for at få tab. Professionelle regnskabsbrugere som analytikere og kreditinstitutter har formentlig allerede indregnet de operationelle leasingaktiver, når de skal vurdere virksomhedens soliditetsgrad. Men det er vigtigt ved implementeringen af ED/2013/6, at regnskabsbrugerne er opmærksomme på den store ændring, en ny regnskabspraksis vil medføre.

Da serviceaftaler også er medregnet i det praktiske eksempel, bliver DS Nordens soliditetsgrad forringet mere end, hvad der må antages at være korrekt. Dette kunne også være tilfældet, når en regnskabsbruger reformulerer regnskabet ved at indregne de operationelle leasingaftaler med nuværende praksis. Antagelserne regnskabsbrugerne imellem må i hvert fald antages ikke at være

¹⁵¹ Anbefalinger og Nøgletal 2010, side 26

¹⁵² Anbefalinger og Nøgletal 2010, side 15

ens. Det vil derfor give betydeligt større sammenlignelighed årsrapporterne imellem, at alle leasingforpligtelserne er indregnet på samme måde.

Aktivernes omsætningshastighed $\frac{\text{omsætning}}{\text{aktiver}}$ ¹⁵³

Grundet den markante stigning i balancesummen vil aktivernes omsætningshastighed falde ved indregning af operationel leasing. DS Norden vil dermed vise en forringet evne til at skabe omsætning i forhold til hvor mange penge, der er bundet i de forskellige aktiver. De operationelle aktiver er en del af DS Nordens aktiver, og som beskrevet i afsnit 5, opfylder de operationelle leasingaktiver i de fleste tilfælde definitionen på et aktiv. Det må derfor antages, at nøgletallet giver det mest retvisende billede ved ED/2013/6, hvilket er 0,5450 gange frem for de ifølge IAS 17 1,0482. Så med nuværende regnskabspraksis ligger AOH på omkring 1, men den bliver ved indregning af de operationelle leasingaktiver 0,5 gange mindre, hvilket har en stor betydning i forhold til, at ED/2013/6 giver et mere retvisende billede af nøgletallet.

Efter reformuleringen kan det vurderes ud fra nøgletallene, at DS Nordens regnskab umiddelbart fremstår mindre attraktivt. Hvis regnskabsbrugeren ikke tilpasser analysen efter den nye regnskabspraksis, vil den negative påvirkning af nøgletallene kunne føre til forringede lånemuligheder for DS Norden. At indregning af de operationelle leasingaftaler har så signifikant betydning for nøgletallene, understreger igen behovet for en regnskabsmæssig behandling af leasing, der indregner de operationelle leasingaftaler, der opfylder begrebsrammens definition af et aktiv og en forpligtelse.

12.5 Analyse af effekten af ED/2013/6 for leasingtager

Effekten af ED/2013/6 vil få betydning for alle virksomheder, der aflægger regnskab efter IFRS, og som benytter operationel leasing. Men påvirkningen i regnskabet vil især ses hos virksomheder som DS Norden, der har store operationelle leasingaftaler. Som eksemplet afsnit 12.3 viser, bliver DS Nordens balancesum næsten fordoblet. Det kan antages, at en af grundene til leasingtagers skepsis mod ED/2013/6 kan skyldes, de ikke længere har mulighed for at "slanke balance" ved operationelle leasingaftaler. Forslaget vil dog gøre det sværere for leasingtager aktivt at strukturere leasingaftalen, så de slipper for påvirkningen i balancen. Af interviewet med Dennis Nørgaard kan

¹⁵³ Anbefalinger og Nøgletal 2010, side 16

udledes at, leasingtager kan have en negativ holdning til ED/2013/6 på grund af den mulighed mindskes.

”Der er ingen tvivl om, der findes virksomheder, der med den nuværende standard aktivt spekulerer i at lave aftaler, der fremstår som operationelle leasingaftaler, idet dette medfører, det leasede aktiv ikke kommer på deres kundes balance”¹⁵⁴

”I koalitionssammenhæng er ledelsen producent af både et interne regnskab og det eksterne regnskab.”¹⁵⁵ ”Denne insiderinformation kan af ledelsen udnyttes til egen fordel. Da prisdannelsen på aktiemarkedet bygger på de eksterne regnskaber, kan optimistiske regnskaber medføre en kursstigning på aktiemarkedet”¹⁵⁶. Hvilket kan gøre det lettere, at få tilført ny egenkapital til finansiering af væksten til lave kapitalomkostninger.

Ved at ED/2013/6 kræver indregning af alle operationelle leasingaktiver, kan det forbedre informationsasymmetrien, da der bliver informeret om alle aktiver og forpligtelser, der tilfører virksomheden værdi.

Leasingtager kan måske se det som en negativ effekt, men hvis forslaget gør det sværere at spekulere i slankning af balancen, må nytteværdien være øget. Dermed vil sikres det mest retvisende regnskab, hvor alle aktiver og forpligtelser, der genererer værdi, medregnes i balancen.

Indregningen i balancen vil som nøgletalsanalysen viser, forringe nøgletallene. Leasingtager kan derfor være nervøs for, hvordan regnskabsbrugerne vil reagere på den nye finansielle rapportering. Det kan få betydning for deres muligheder for at opnå likviditet, hvis de for eksempel ikke længere lever op til bankernes kreditkrav indenfor blandt andet soliditet og gearing. De kan således få sværere ved at genforhandle lån og kreditter.

De fleste regnskabsbrugere tager dog allerede højde for de operationelle leasingaktiver og leasingforpligtelser, når de skal værdiansætte eller kreditvurdere en virksomhed.

”(…) mange kreditanalytikere laver allerede justeringer”¹⁵⁷

Det må derfor antages, at når de fleste regnskabsbrugere allerede tager højde for de operationelle leasingaftaler, kan det ikke få så stor en betydning for virksomhedens værdiansættelser og lånemuligheder. Samtidig må regnskabsbrugerne være opmærksomme på, at ændringerne i nøgletallene skyldes ændret anvendt regnskabspraksis, hvorfor deres analyser må tage højde for dette. Ændringerne i nøgletallene burde derfor ikke få en konsekvens for leasingtager ved

¹⁵⁴ interview af Head of Group Finance Reporting hos Mærsk, Dennis Nørgaard, bilag 2, side 2

¹⁵⁵ Finansiell Rapportering, teori og praksis, side 31

¹⁵⁶ Finansiell Rapportering, teori og praksis, side 33

¹⁵⁷ American Bankers Association, Comment letter 2013-270, nr. 44, side 2

ED/2013/6, med mindre virksomhedens leasingaftaler faktisk slører de underliggende aktivers faktiske værdi.

At leasingtager selv skal indregne deres operationelle leasingaftaler, kan også have positiv effekt for leasingtager. Det kan betyde en mere korrekt indregning, så regnskabsbruger måske ikke forudsætter for store operationel leasingaftaler og indregner en for stor del af servicekomponenterne i sin analyse. Dermed kan leasingtager også få større indflydelse på beregningsgrundlaget for regnskabsbrugernes analyser ved ED/2013/6.

Men ED/2013/6 vil bevirke, at der kommer nogle informationer frem i lyset, hvilket for nogle virksomheder, kan ændre på deres værdiansættelse eller lånemuligheder. Dette kan især være for de virksomheder, som har noget at skjule, fordi de har udnyttet muligheden for at udarbejde mere optimistiske regnskaber. For de virksomheder, der ikke har noget at skjule, må det antages, at de ikke vil få en dårligere vurdering.

En anden grund til at leasingtager kan være imod indregningen af de operationelle leasingaktiver kan være, at de egentligt ikke anser det som en del af deres egne materielle aktiver.

Ved finansiel leasing i henhold til IAS 17 svarer det for leasingtager til et kreditkøb, hvorfor de anser aktivet, som var det virksomhedens eget. Det er derfor naturligt, at dette aktiv og den tilhørende forpligtelse bliver indregnet i balancen. Hvorimod leasingtager måske ofte ser de operationelle aktiver, som aktiver, der blot er lejet for en periode, hvorefter de skal retur til leasinggiver. Det er derfor ikke naturligt at få det aktiveret og indregnet som en del af virksomhedens aktiver. Dette kan være en anden grund til, at leasingtager ikke ser det som en optimal løsning, at skulle indregne de operationelle aftaler.

Implementeringen af ED/2013/6 kan for leasingtager blive ressourcekrævende, da de skal behandle alle operationelle leasingaftaler selvstændigt. De skal opgøre deres kostpriser på samtlige leasingaktiver, hvilket kan blive en omfattende opgave for virksomheder med mange leasingaftaler. Samtidig kan det løbende antages at blive et større arbejde at have leasingaftaler, da der skal foretages revurdering ved ændringer ved betingede leasingaftaler, så leasingaktivet og leasingforpligtelsen altid vil stemme fuldstændigt overens over hele leasingperioden. Præsentations- og oplysningskravene er blevet mere omfattende, da der er stor fokus på, at det skal være nemmere for regnskabsbruger at identificere de økonomiske forhold vedrørende leasing. Det kan betyde, at virksomhederne skal have nye systemer og uddannelse af medarbejdere for at kunne varetage

opgaven. Men som Head of Group Financial Reporting Dennis Nørgaard pointerer i sit interview, har der været for stor fokus på omkostningsbyrden, idet han vurderer, det blot er et spørgsmål om at få tilpasset sine systemer til at håndtere dette. Da det må være i alles interesse, at regnskaberne er så retvisende som muligt, mener han, at det er nogle omkostninger, der må tages med.

”Det må være i alles interesse at regnskaberne er så retvisende som muligt, og hvis det involverer en ændring i måden, vi håndterer leasing på, må vi tage det med.”¹⁵⁸

Denne holdning er formentlig også en de fleste leasingtagere kan tilslutte sig, hvis de var overbeviste om, at den regnskabsmæssige behandling for leasing vil blive forbedret. Men kritikken er formentlig så stor, fordi det ikke er sikkert, at det er den bedste løsning for den regnskabsmæssige behandling af leasing. Dette understreger Dennis Nørgaard også ved at sige, at IASB er kommet et godt stykke ved ED/2013/6 i forhold til IAS 17 og ED/2010/10. Men ændringsforslaget kan ikke godkendes, som det er i dag. Han tror heller ikke det sker.

”Der er stadig for mange løse ender, og idet forslaget indtil videre har medført 840 comment letters, er jeg ikke alene med denne påstand”.¹⁵⁹

KPMG har i deres *comment letter* fulgt op med, at de anser ED/2013/6 som det næstdårligste alternativ til IAS 17.¹⁶⁰

Men spørgsmålet er, om det ikke er umuligt at finde frem til en løsning for leasing, hvor der ikke vil være negative holdninger fra nogen interessenter. Især fra leasingtageren, hvor ændringerne på kort sigt får betragtelig betydning. Særligt hvis bevæggrunden for holdningerne ikke udelukkende er konsekvenserne på det regnskabstekniske, men også bygger på virksomhedsspecifikke subjektive konsekvenser, der primært handler om omkostningsbyrden og kompleksiteten på den korte bane.

12.6 Analyse af effekten af ED/2013/6, regnskabsbrugerens informationsbehov

Regnskabsbrugerens informationsbehov er det første niveau i begrebsrammen. Det er derfor interessant af se på effekten og nytteværdien af dette. Samtidig er grundlaget for igangsættelsen af ny regnskabsstandard som beskrevet tidligere, at regnskabsbrugernes informationsniveau ikke er godt nok ved leasingaftaler i den finansielle rapportering.

Regnskabsbrugere fortæller i deres *comment letters*, at de fleste allerede justerer balancen, hvis virksomheden har signifikante operationelle leasingaftaler, samt indregner i resultatopgørelsen.¹⁶¹

¹⁵⁸ interview af Head of Group Finance Reporting hos Mærsk, Dennis Nørgaard, bilag 2, side 2

¹⁵⁹ interview af Head of Group Finance Reporting hos Mærsk, Dennis Nørgaard, bilag 2, side 2

¹⁶⁰ KPMG comment letter no. 199, side 7

¹⁶¹ Staff Paper, FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, Punkt 15, 16 side 6 og 7

Dette understreger, at der er et behov for at ændre og forbedre den eksisterende behandling af leasing i IAS 17, for at få mere gennemsigtige og ensartet vurderingsgrundlag.

Regnskabsbruger skal i årsrapporten udarbejdet i henhold til IAS 17 selv fremfinde de operationelle leasingaftaler i noterne og indregne tallene i balancen, da alle oplysningerne vedrørende operationel leasing ikke er oplyst. Dette er blandt andet andelen af servicekomponenter, nutidsværdien af fremtidige operationelle leasingbetalinger samt oplysninger vedrørende eventuelle købs- og forlængelsesoptioner. De manglende oplysninger kan besværliggøre det for regnskabsbruger korrekt at indregne leasingaktivet og -forpligtelsen. Regnskabsbruger må derfor, ligesom det er vist i ovenstående praktiske eksempel afsnit 12, estimere informationer vedrørende de operationelle leasingkontrakter.

Regnskabsbrugerne kan derfor vurdere regnskaberne forskelligt, hvilket vil skabe subjektive og uensartede analyser. Denne subjektivitet kan også forekomme, hvis leasingtagerne redegør for de økonomiske transaktioner vedrørende leasing forskelligt¹⁶². Denne usammenlignelighed lever således ikke op til begrebsrammens kvalitative krav om sammenlignelighed.

I henhold til ED/2013/6 skal virksomhederne selv indregne deres operationelle leasingaktiver. Da virksomhederne har flere oplysninger om leasingaktivet, må det kunne antages, at de kan lave den mest præcise og korrekte indregning af de operationelle leasingaftaler og med deres kendskab have mulighed for at udelade eventuelle servicekomponenter. Ved at virksomhederne foretager indregning vil analysegrundlaget for samtlige regnskabsbrugere blive det samme, hvorfor det må betyde mere objektivitet og sammenlignelighed.

Skønt de fleste regnskabsbrugere støtter indregningen af right-of-use aktivet samt forpligtelsen i balancen, frygter American Bankers Association ændringerne i ED/2013/6, fordi analytikerne og kreditvurderingsfolk allerede har metoder til at indregne den operationelle leasing. Det kan dermed besværliggøre processen, hvis der kommer for store ændringer i den finansielle rapportering. American Bankers Association har dermed svært ved at se en stigning i nytteværdien, da det kan blive en stor omkostningsbyrde, at skulle lave ændringer i de allerede kendte og indarbejdede processer.¹⁶³

¹⁶² Staff Paper, FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, Punkt 17, side 7

¹⁶³ American Bankers Association, Comment letter no. 44, side 1

Man kan naturligvis argumentere for, at det kan besværliggøre processerne for analytikerne og långiverne, at den regnskabsmæssige behandling for leasing bliver ændret. Hvilket således vil ændre på den finansielle rapportering. Det er vigtigt, at regnskabsbruger er opmærksom på anvendte regnskabspraksis, når regnskabet læses, så et regnskab i henhold til ED/2013/6 for eksempel ikke sammenlignes med et regnskab, der anvender ÅRL som regnskabspraksis.

Samtidig er det vigtigt, at de forholder sig til den store stigning i balancesummen fra tidligere år samt ændringen i nøgletallene til brug for analysen. Sammenligningen kan blive vanskelig i starten, fordi de har en fast proces, der har indregnet de operationelle leasingaftaler på samme måde hvert år. Samtidig kan sammenligneligheden forringes årene efter implementeringen, da der efter regnskabslovgivningen kun skal reformuleres sammenligningstal et år tilbage. Hvis regnskabsbruger skal bruge sammenligningstal fem år tilbage, vil de sidste tre år dermed være beregnet i henhold til IAS 17. Dette kan gøre det mere besværligt for regnskabsbrugeren af lave analyser i det første år, men efter ED/2013/6 har været gældende i fire regnskabsår, vil nytteværdien være øget fordi sammenligningstallene har indregnet alle aftaler der stammer fra leasing, og dermed må regnskabsbrugere kunne bruge dem uden at skulle foretage justeringer. Nytteværdien må derfor på længere sigt antages at være forbedret betydeligt for regnskabsbruger.

Den forslåede måling af leasingaktiver og leasingforpligtelser bekymrer nogle regnskabsbrugere.

Da den fokuserer på leasingtagers kontraktlige forpligtelser, hvor indregningen af aktivet og forpligtelsen foretages til kostpris.¹⁶⁴ Nogle regnskabsbrugere er i større grad interesseret i, at få oplysning om aktivets dagsværdi, så de får oplyst omfanget af forpligtelsen eller gæld, der er nødvendig for at fortsætte driften på grundlag svarende til i dag.

Måleattributterne har været under meget debat de senere år. Helt grundlæggende er der debat om, hvorvidt der skal bruges *formueorienteret* eller *præsentationsorienteret* regnskabspolitik, eller en kombination af disse. Vurderingen af dette er, hvorvidt aktivet skal måles til kostpris eller dagsværdi, og om begrebsrammen opfyldes ved dagsværdiregnskabet¹⁶⁵. I henhold til ED/2013/6 bliver right-of-use aktivet indregnet til kostprisen, altså prisen af første måling af

leasingforpligtelsen samt eventuelle leasingydelse ved eller før startdatoen og eventuelle direkte startomkostninger. Når analytikere og långivere argumenterer for, ED/2013/6 skal have et andet målegrundlag end kostprisen, hentyder de formentligt til måling efter dagsværdiregnskabet. Dette bliver ofte vurderet som det bedste prognoseformål, da det i højere grad viser forventningerne til de

¹⁶⁴ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, side 8

¹⁶⁵ Finansiell rapporting, teori og praksis side 44

pengestrømme, som det forventes aktiverne og forpligtelserne vil generere. Dette kan investorer argumentere, at det viser mere præcist, hvad virksomheden er værd. Problematikken med anvendelse af dagsværdi kan være, hvis der ikke er et aktivt marked, dagsværdierne kan hentes fra. Dette kan bevirke, at de værdier, der indregnes i regnskabet ikke er pålidelige.

Bestyrelserne har besluttet, at der i henhold til ED/2013/6 skal indregnes til kostpris. Dette kan argumenteres med, at leasingtager skal tage udgangspunkt i historisk data, hvilket kan mindske graden af subjektivitet. Måling til dagsværdi kan ofte blive en subjektiv vurdering, og derfor kan det betyde uensartet resultater af det samme aktiv. Uensartede resultater ved dagsværdimåling kan også blive skabt af den øgede volatilitet, da værdien af aktiverne kan svinge betydeligt især i lav- og højkonjunkturer. Det kan derfor sikre større stabilitet at tage udgangspunkt i kostprisen.

Det kan måske også blive en udfordring at måle dagsværdierne på virksomhedernes operationelle aktiver, hvis virksomhederne har unikke produkter, der er svære at finde et direkte sammenligningsgrundlag til på markedet. Således har virksomhederne måske bedre mulighed for at beregne værdien af deres aktiv og forpligtelse ud fra deres leasingydelse samt lånerente ved tilbagediskontering og dermed finde frem til kostprisen.

Det kan dog diskuteres, hvorvidt de historiske data giver et mere retvisende billede end opdaterede dagsværdier, hvilket regnskabsbrugerne også påpeger ved deres ønske om andet målegrundlag.

Det vurderes, at nytteværdien alt i alt vil øges for regnskabsbrugerne, da alle virksomhedens aktiver er indregnet i koncernregnskabets balance i henhold til ED/2013/6. Regnskabet vil således vise, hvor meget kapital der bruges til at komme frem til årets resultat. Dette lever også op til begrebsrammens definition om indregning af aktiver og forpligtelser, når det er sandsynligt, at det påvirker virksomhedens resultat. Det er dog altafgørende, at praksis ikke bliver alt for kompleks, så den regnskabsmæssige behandling af leasing kan udføres konsekvent i praksis. Men ved at de operationelle leasingaftaler bliver indregnet i balancen, må det alt andet lige skabe et mere retvisende billede af virksomhedens årsrapport, og dermed være tættere på at opfylde begrebsrammen.

12.7 Delkonklusion

Ved reformuleringen af DS Nordens regnskab kan det konkluderes, at den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IAS 17 undervurderer balancen betydeligt for virksomheder som

DS Norden. Dette har stor betydning for regnskabsbruger, når virksomhedens regnskabsmæssige tal skal vurderes. Regnskabsbruger indregner allerede selv de operationelle leasingaftaler, men da der ikke er oplysningskrav til andelen af servicekomponenter, nutidsværdien af fremtidige operationelle leasingbetalinger samt oplysninger vedrørende eventuelle købs- og forlængelsesoptioner, kan regnskabsbrugerens vurdering af virksomheden blive ukorrekt. Det kan derfor konkluderes, at regnskabsbrugerens informationsværdi ikke er høj nok, og at det ikke følger begrebsrammens generelklausul om det mest *retvisende billede*.

Samtidig må det konkluderes, at det vil give det mest *retvisende billede*, at leasingtager sørger for indregningen af alle leasingaftalerne. Det må være leasingtager, der har den største viden om, hvilke aftaler der vedrører leasing, og hvilke aftaler, der vedrører service. Regnskabsbrugerne vil således få et fælles udgangspunkt for deres nøgletalsberegninger, hvilket må skabe mere sammenlignelige vurderinger af virksomhederne. På kort sigt kan det dog skabe noget forvirring, når der kun udarbejdes sammenligningstal ud fra anvendt regnskabspraksis et år tilbage, hvorfor regnskabsbruger formentligt de første fem år vil mangle nogle historiske sammenligningstal.

Leasingtager kan være nervøs for, at de forringede nøgletal ved reformuleringen vil få betydning for værdiansættelsen af deres virksomhed, og muligheden for at de kan forhandle kreditter.

Det må kunne konkluderes, at det ikke vil få betydning for leasingtager, der har aflagt det mest retvisende regnskab. Regnskabsbruger vil være klar over den ændrede regnskabspraksis og dermed tage højde for dette.

Når alle leasingaftaler med ED/2013/6 skal indregnes i balancen, må det kunne konkluderes, at muligheden for aktivt spekulere i at slanke balancen ved at undlade indregning af operationelle leasingaktiver er mindsket. Dette kan leasingtager se som en konsekvens ved forslaget.

Hvis det er lykkedes Bestyrelserne at fjerne muligheden for aktivt at slanke balancen for aktiver og forpligtelser, der tilfører virksomheden værdi, må det kunne konkluderes, at nytteværdien for regnskabsbrugerne er øget. Samtidig vil målet om et *retvisende billede* i større grad være opfyldt.

Afgørende for konklusionen er dog, at der ikke vil blive muligt, at bruge serviceaftaler, som en måde at undlade indregning af nogle nuværende operationelle leasingaftaler. Det vil således blive svært for regnskabsbruger at skulle forholde sig til ny regnskabspraksis, hvis de ikke kan være sikre på, at alle leasingaftalerne er indregnet i balancen. At definitionen af identificering af en

leasingaftale samt klassifikationen af Type A og Type B leasing, er derfor helt afgørende for, at ED/2013/6 kan konkluderes til at være en forbedring. Dette vil følgende vurdering af ED/2013/6 se på.

13 Effekt og efficiensvurdering af ED/2013/6

13.1 Analyse af de vigtigste definitioner ved ED/2013/06

Definitionerne der vurderes til at være de mest betydningsfulde ved ED/2013/6 er *definitionen af en leasingaftale, herunder hvordan leasingaftalen identificeres, samt dual approach med klassifikation af to nye leasingtyper*.

Der inddrages i analysen udvalgte interessenters kommentarer fra de *comment letters*

13.1.1 Analyse af definitionen af leasing (Serviceaftaler vs. Leasingaftaler), Hvornår er der tale om et specifikt og identificerbart aktiv

Definitionen af leasing i henhold til ED/2013/6, som beskrevet i afsnit 10.1, hvor right-of-use aktivet skal indregnes, giver kontrolelementet stor betydning. Men når der gøres op med operationel leasing og alle leasingaftaler fremover skal indregnes i balancen, stiller det større krav til, at definitionen klart kan definere, hvornår der er tale om kontrol af et specifikt og identificerbart aktiv, som definerer en leasingkontrakt. Analysen vil undersøge, om det er lykkedes Bestyrelserne at udarbejde en definition af leasing i ED/2013/6, der kan skabe en ensartet tolkning af, hvornår der er tale om en leasingkontrakt.

Definitionen af leasing vurderes til at være en forbedring i forhold til definitionen i IAS 17. Det er forslaget om identificering af leasingtagers kontrol over right-of-use aktivet i leasingperioden, der vurderes til at være en forbedring. Denne er i overensstemmelse med de økonomiske forhold ved transaktionen, hvilket er i tråd med kontrolbegreberne i blandt andet konsolideringer og indtægtsførelse. Dette kan ifølge revisionshuset EY være en forbedring af den nuværende vejledning i IFRIC 4, så længe principperne er defineret ordentligt og kan anvendes i praksis.

(..) Vi mener, at princippet om kontrol følger de kontrolbegreber, som anvendes andre steder (f.eks. konsolidering, indregning af omsætning) ¹⁶⁶

¹⁶⁶ EY Comment Letter 2013-270, No. 297, Appendix A, Page 1, frit oversat

Der er dog en del usikkerhed omkring, hvordan det skal bestemmes, hvornår en leasingtager, kontrollerer brugen af det identificerede aktiv. Der kan forekomme perioder, hvor det kan være svært at bestemme, hvor retten over aktivet er. Det kan for eksempel være i perioden omkring kontraktens indgåelse, hvor både leasingtager og leasinggiver har kontrol over aktivet eller i perioder, hvor ingen reelt har kontrollen. Det vurderes, at der er brug for yderligere vejledning til at kunne skabe en fuldstændig ensretning i tolkningen af kontrollen af aktivet.

EY pointerer, at når det analyseres, om der er kontrol ved for eksempel konsolidering, er det ofte en vurderingssag. Det kan derfor blive en vurderingssag, om der er kontrol, og eller hvor stor en del af aktivet, der er kontrol over.

Dermed kan forskellige tolkninger føre til, at udførelsen i praksis bliver uensartet. Definitionen kan altså uden den rette vejledning blive subjektiv.

”(..)at forskellige fortolkninger kan føre til forskellige afgørelser i praksis, om en kontrakt er en leasingkontrakt. Derfor skal overvejes, om forskelligheden vil være acceptabelt for regnskabsbrugerne.”¹⁶⁷

EY foreslår, at Bestyrelserne udarbejder en mere præcis beskrivelse af, hvad der menes ved *kontrol over aktiver og opnå fordele fra aktivet*¹⁶⁸, samt en uddybning af, hvordan leasingtager kan vurdere, hvilken part, der kan udføre de mest betydningsfulde beslutninger angående aktivet.

Men det er ikke kontrolelementet, der vurderes, som den største udfordring ved ED/2013/6's definition af en leasingaftale. Når al leasing skal indregnes i balancen, vil der komme ”et tredje ben” i klassifikationen, hvorfor det kan blive en udfordring at skelne, om der er tale om service eller leasing. I nuværende regnskabspraksis i henhold til IAS 17 er det ikke afgørende at kunne skelne servicedelen af aftalen fra den operationelle leasingaftale. Right-of-use modellen sætter derfor større krav til, at kunne identificere servicekomponenterne i en leasingaftale.

Nordea vurderer, at det kan blive en udfordring, at skulle skelne serviceaftaler og leasingkontrakter, hvilket de mener kun kan gøres ud fra skøn. De mener derfor, at det vil skabe forskellige tolkninger, der ikke vil forbedre sammenligneligheden årsrapporterne imellem. Nordea vurderer, at der er en risiko for, at visse leasingaftaler vil forsvinde.

”(..) kan føre til en del af den økonomiske begrundelse for at vælge disse kontrakter falder væk”¹⁶⁹

¹⁶⁷ EY Comment Letter 2013-270, No. 297, Appendix A, Page 1, frit oversat

¹⁶⁸ EY, Comment letter 2013-270, no. 297, side 3

Dette vil kunne blive en udfordring i forhold til det retvisende billede, hvis leasingaftaler ikke bliver indregnet grundet forkert klassificering.

Omvendt kan manglen på individuelle priser også medføre, at hele aftalen inklusive service bliver betragtet som leasing, og alt dermed bliver indregnet i balancen, som eksemplet i afsnit 12 viser.

American Bankers Association kan se en forbedring ved, at alle kontrakter indregnes, fordi det normalt er en betydelig værdi, der betragtes som service eller anden kontrakt end leasing, når der foretages beslutninger vedrørende investering eller udlån. Da beløbet er af så betydelig størrelse, mener American Bankers Association, at formålet med at give information om beløb, tidspunktet og usikkerheden om fremtidige pengestrømme dermed ville opfyldes. De er derfor nervøse for, at det kan underminere begrebsrammen at indregne leasingkontrakter i balancen og udelukke andre kontrakter.

”(..) kan det ses som at bestyrelserne underminerer deres samlede begrebsramme ved at inkludere leasingkontrakter i balancen og udelukke andre kontrakter”¹⁷⁰

Det er forståeligt, at en regnskabsbruger argumenterer med dette, da det kan antages, at det kan blive sværere at lave analyser ud fra det foreslåede ED/2013/6. Det er fordi nogle af de operationelle leasingkontrakter ifølge IAS 17 vil blive indregnet som leasing, hvor andre vil udelades grundet klassificering som servicekontrakter. Hvis regnskabsbruger kunne regne med, at alle kontrakter altid var medregnet i balancen, ville det være et ens grundlag for alle virksomheder. Men dette synes meget omfattende, da der formentlig ofte vil være tale om kontrakter med en værdi, der er meget svær at fastsætte, samtidig med at det ikke er alle serviceaftaler, der vil opfylde begrebsrammens definition af et aktiv og en forpligtelse. Forslaget om at indregne alle kontrakter i balancen, vil derfor ikke følge begrebsrammen.

EFRAG foreslår, at definition af service er, når der ikke er en observerbar pris for aktivet.¹⁷¹

Denne tolkning kan vurderes mere i tråd med begrebsrammens definition af et aktiv, hvor det skal være identificerbart. Det kan antages, at hvis et aktiv er identificerbart, må der kunne måles en observerbar pris for det. Ud fra det kan der argumenteres for, at der ikke er tale om leasing, når der mangler observerbare priser.¹⁷²

¹⁶⁹ Nordea, Comment letter 2013-270, No. 508, Position Paper, Appendix 7 (10), frit oversat

¹⁷⁰ American Bankers Associations, 2013-270, comment letter No. 44, side 4, frit oversat

¹⁷¹ ERFAC, comment letter 2013-270 no. 618, side 5, ERFAGs response.

¹⁷² ERFAC, comment letter 2013-270 no. 618, side 6, pkt. 8-12.

”Efter vores opfattelse bør det, hvis der ikke foreligger en observerbar pris for et aktiv, føre til en revurdering om, kontrakten virkelig indeholder en leasingkontrakt¹⁷³

EFRAG foreslår, at i de sjældne tilfælde hvor en kontrakt indeholder leasing, men der ikke findes observerbare priser, skal en virksomhed kunne anvende estimater for at tage højde for leasingkomponenter – og for komponenter der ikke indeholder leasing. Hvis alle komponenterne allokeres som leasingkomponenter, kan det underminere relevansen af oplysningerne.¹⁷⁴

Hvis der gives mulighed for at kunne estimere, hvor meget der er servicekomponenter i en leasingaftale samt give mulighed for at undlade indregning, hvis der ikke foreligger observerbare priser, kan det måske give nye struktureringsmuligheder, for at undgå indregning i balancen.

Det er naturligvis vigtigt, at en ny regnskabsstandard ikke begrænses af, at der tages udgangspunkt i, at regnskabsaflæggerne vil forsøge at ”udnytte smuthullerne”. Men da et af kritikpunkterne ved IAS 17 var den manglede indregning i balancen af en stor mængde leasingkontrakter samt usammenlignelighed for regnskabsbrugerne og subjektivitet i klassifikationen, vurderes det, at der kan komme samme udfordring ved dette forslag.

Hvis regnskabsaflægger kan vælge at klassificere den tidligere operationelle leasingaftale som en serviceaftale, -eller store dele af den, vil det være muligt at undgå indregning i balancen.

Da det kan være en betydelig del af leasingaftalen, der af nogen kan betragtes som service, og af andre ikke betragtes som service, vil de give inkonsistente beslutninger, og dermed reducere sammenligneligheden. Dette kan derfor i stedet forringe brugernes informationsværdi, da de nuværende vurderingsteknikker måske ikke længere kan bruges, og det bliver måske sværere at tyde værdien af aktiverne, end det er i dag.

Det er helt afgørende, hvis regnskabspraksis ændres så betydeligt for leasing, at der laves en klar vejledning til, hvordan servicekomponenterne adskilles fra leasingkomponenterne, så virksomhederne vil bruge definitionen ens. Ellers kan det blive svært for regnskabsbrugerne at vurdere regnskaberne, hvis de skal tage højde for subjektivitet i vurderingerne. Således vil det kunne antages, at regnskabernes informationsværdi ikke var blevet forbedret.

¹⁷³ ERFAC, comment letter 2013-270 no. 618, side 6, pkt. 11, frit oversat

¹⁷⁴ ERFAC, comment letter 2013-270 no. 618, side 6, pkt. 12.

”Da kravene i ED vil betyde en stor ændring i regnskabspraksis er det nødvendigt med tilstrækkelige forklaringer for alle behandlingsalternativer”¹⁷⁵

Hvis det ikke lykkes, at formulere nogle klare definitionsvejledninger, vil hele formålet med ED/2013/6 ikke være nået. I det tilfælde vil måske være bedre at fastholde nuværende praksis, da denne er forstået og anvendes konsekvens i praksis. Analysen konkluderer ikke, at nuværende praksis skal fastholdes, men hvis der ikke kommer en mere klar definition på serviceproblematikken, kan det vurderes, at det nye forslag ikke vil være en forbedring.

13.1.2 Analyse af den dobbelte model, Type A, Type B og kort leasingaftale

IASB og FASB har i forslaget introduceret den dobbelte model, fordi betalingsstrømmene for leasing er forskellige alt efter om leasingtager forbruger størstedelen eller hele aktivets værdi ved Type A leasing, eller ikke gør ved Type B leasing. Det er forbrugsprincippet, der er basis for om en leasingaftale klassificeres som Type A eller Type B leasing, hvor det skal vurderes, om der bliver forbrugt mere end en betydelig del af aktivets værdi.

Det vurderes, at klassificeringen af om det er en kort leasingaftale ikke bliver en udfordring. Denne er klart defineret, - hvis aftalen løber kortere tid en 12 måneder, og der ikke er mulighed for forlængelse, er det en kort leasingaftale, der ikke skal indregnes i balancen. Hvis den korte leasingaftale bliver forvekslet med en serviceaftale, vil dette heller ikke have den store betydning, da ingen af dem skal indregnes i balancen.

Analysen vil nu se på, om de to nye leasingklassifikationer er en forbedring i forhold til operationel og finansiell leasing.

Umiddelbart kan det antages, at den nye klassificering er gjort mere klar og ensrettet idet begge typer af leasing skal indregnes i balancen. Dog er kompleksiteten muligvis ikke blevet mindre, da der fortsat skal klassificeres mellem de to typer. Da det er nye typer, kan det også skabe mere kompleksitet på den korte bane, da regnskabsaflægger og regnskabsbrugere skal lære at anvende dem i praksis.

Vurderingen af klassifikationen af operationelle og finansielle leasingaftaler kan i henhold til IAS 17 blive subjektiv grundet termen ”*kan føre til*” og vurderingen af ”*alle væsentlige*”. Grundet

¹⁷⁵ American Bankers Associations, 2013-270, comment letter No. 44, side 4, frit oversat

primære og sekundære indikationer i IAS 17, punkt 10 og 11, er det muligt at strukturere finansielle leasingaftaler som operationelle og dermed undgå indregning i balancen.

I ED/2013/6 skal alle leasingaftaler indregnes i balancen, hvorfor det må antages, at der ikke er samme incitament for at strukturere aftalen som enten Type A eller Type B, som det er tilfældet ved operationelle og finansielle.

Men for at skabe en så ensartet behandling af leasing som muligt, skal subjektive termer mindskes så meget som muligt. Termen *"forbruger en væsentlig del"*, kan give en subjektiv anvendelse, hvorfor opfattelsen af, hvornår det er Type A og Type B leasing kan være forskellig. For at gøre det mindre kompleks og opnå mere ensartethed, kunne det overvejes, at alle bygninger og grunde blev behandlet efter Type B og alle andre aktiver end ejendomme og grunde blev behandlet efter Type A. I stedet for at det skal vurderes om der forbruges en *væsentlig* eller en *uvæsentlig* del af aktivet under leasingperioden.

Da det ikke er lykkedes Bestyrelserne at finde en fælles tilgang til leasing, og når definitionen fortsat indeholder subjektive elementer, kan Nordea ikke se, hvor der er en forbedring i forhold til IAS 17. De mener dermed, der fortsat vil være struktureringsmuligheder, og at ens leasingaftaler vil kunne blive behandlet forskelligt regnskabsmæssigt, alt efter hvilke vurderinger der foretages, når kontrakten klassificeres.

"Ens leasingaftaler kan stadig blive behandlet forskelligt afhængigt af vurderingerne der laves når kontrakten klassificeres som Type A og Type B aftaler."¹⁷⁶

Nordea ser det derfor ikke som en forbedring og ønsker at fastholde den nuværende standard.

EY deler Nordeas holdning til, at den foreslåede dobbelte tilgang med Type A og Type B leasing ikke er en forbedring i forhold til nuværende. Dette er især fordi kritikken, af IAS 17s to regnskabsmæssige måder at behandle leasing på, ikke er løst. I stedet er der indført to nye ukendte typer, der vil skabe ny kompleksitet.¹⁷⁷

EFRAG mener slet ikke, der er behov for en dobbelt tilgang til leasing, og anser målingen af Type B inkonsistent med right-of-use-modellen. De mener, den skaber kompleksitet, især ved de asymmetriske regnskabsmæssige behandlinger.¹⁷⁸

¹⁷⁶ Nordea, Comment letter 2013-270, no. 508, appendix 3, punkt 3, frit oversat

¹⁷⁷ EY, comment letter 2013-270, no. 297 side 5.

¹⁷⁸ EFRAC, Comment letter 2013-270, no. 618, side 2

EY mener ligesom EFRAG, at den regnskabsmæssige behandling af Type B leasing ikke virker optimal. Kritikken skyldes den lineære afskrivning, som påvirker right-of-use aktivet, hvilket ikke altid afspejler aktivets sande værdi. Det skal derfor vurderes, om det er den mest optimale løsning for Type B leasingaktiver.

EY kan ikke forstå det begrebsmæssige grundlag for den foreslåede tilgang til den regnskabsmæssige behandling af Type B leasing. De kan ikke understøtte den lineære afskrivning, da det ikke har begrebsmæssig begrundelse. Det vurderes, at beslutningen om lineær omkostningsførelse er truffet som et kompromis for at opfylde regnskabsbrugernes præference.

”Bestyrelserne skal anerkende, at tilgangen til Type B er et kompromis fordi det er regnskabsbrugernes præference”¹⁷⁹

De mener ikke, at lineær omkostningsførelse nødvendigvis afspejler aktivets reelle værdiforringelse, og det skal ikke afhænge af, om aktivet er ejendom.

Samtidig vurderes det at, det er en fejl, at afskrivning af Type B right-of-use aktivet er påvirket af den efterfølgende måling af leasingforpligtelsen. Tilgangen mangler efter EYs opfattelse begrebsmæssigt grundlag og er i modstrid med den efterfølgende måling af ikke-finansielle aktiver.

”Det er uklart, hvorfor afskrivning af Type B ROU-aktivet er påvirket af den efterfølgende målinger af leasingforpligtelsen (...) på baggrund af disse principielle fejl, er det ikke klart, hvordan ROU-aktiver målt efter ED for Type B leasing vil være meningsfyldt for regnskabsbrugere”¹⁸⁰

Den foreslåede afskrivningstilgang er heller ikke i overensstemmelse med forbruget af de økonomiske fordele i det underliggende aktiv. EY kan på baggrund af dette ikke se, hvordan den regnskabsmæssige behandling af Type B leasing kan skabe informationsværdi for regnskabsbrugerne. Samtidig vil det være bekosteligt med den foreslåede amortiseringsmetodologi, da dokumenterings- og informationssystemer ikke er designet til denne tilgang. Endvidere er Type A leasing også mere kompleks end nuværende leasingmodeller, hvilket også vil øge kompleksiteten.¹⁸¹

EFRAG deler EY's holdning til, at det er vigtigt, at der bliver foretaget beslutninger på begrebsrammeniveau, i stedet for at forsøge at opnå en enighed gennem en kompromisløsning for regnskabsbrugerne.¹⁸²

¹⁷⁹ EY, Comment letter 2013-270, No. 297, side 6

¹⁸⁰ EY, Comment letter 2013-270, No. 297, side 7

¹⁸¹ EY, Comment letter 2013-270, No. 297, side 7

¹⁸² EFRAC, Comment letter 2013-270, no. 618, side 3, punkt 6 og 7.

Der skal derfor mere tydelig formulering at, grundlaget for at differentiere leasingkontrakter ud fra arten af det underliggende aktiv, og hvordan dette er en forbedring for regnskabsbrugerne¹⁸³

Eftersom kritikken af IAS 17 blandt andet har været klassificeringen af leasingkontrakter, kan det godt virke som om, dette blot er det næst dårligste alternativ til nuværende klassifikation af operationel og finansiell leasing¹⁸⁴. Bestyrelserne har fundet en løsning for at indregne de operationelle leasingkontrakter (der fremover primært vil være Type B aktiver), men fortsat ikke har fundet en løsning på at fjerne det subjektive element i, at der er to forskellige regnskabsmæssige behandlinger af to typer af aktiver.

I forhold til den kompleksitet, der vil være ved, at virksomhederne skal opgradere deres systemer til blandt andet at kunne håndtere behandlingen af Type B aktiver, vurderes det umiddelbart ikke at være den helt store forbedring. De signifikante ændringer vil også betyde, at regnskabsbrugerne skal sætte sig ind i nye typer, hvilket også kræve, at de opdaterer deres analysesystemer.

Helt afgørende vil det være, at Type B leasing bliver lavet, så det er tilpasset begrebsrammen og afskrivningstilgangen er i overensstemmelse med forbruget af de økonomiske fordele i det underliggende aktiv.

Bestyrelserne har dog opfyldt det største kritikpunkt fra regnskabsbrugerne, ved at indregne alle leasingtyper i balancen, hvilket alt andet lige overordnet set må give et mere retvisende billede af den finansielle rapportering. At der er en dobbelt tilgang virker umiddelbart som en god løsning, da der alt andet lige er store forskelle på aktiver, hvor værdien ikke nedskrives ved leasingperioden, og aktiver hvor værdien vil opbruges i leasingperioden.

Det vurderes dog, at Bestyrelserne skal forsøge at udarbejde en endnu skarpere klassifikation af leasing, der vil mindske graden af subjektivitet så meget som muligt.

13.2 Kvalitative egenskaber

ED/2013/6 analyseres i forhold til IAS 17 i forhold til begrebsrammens kvalitative egenskaber.

13.2.1 Relevans

”Information er relevant, hvis den kan påvirke regnskabsbrugerens økonomiske beslutninger.”¹⁸⁵

¹⁸³ EY, Comment letter 2013-270, No. 297, side 6

¹⁸⁴ KPMG, Comment letter 2013-270, No. 199, side 7

¹⁸⁵ PWC, Regnskabshåndbog 2014, side 51

Indregningen af al leasing vurderes at være relevant, da det vil give regnskabsbrugerne bedre information om virksomhedens finansielle stilling. Derved vil man forbedre vurderingsgrundlaget af virksomheden.

Indregning af de operationelle leasingaftaler vurderes særdeles relevant, da det vil give et mere retvisende billede af virksomhedens balance. Da relevante nøgletal vil blive påvirket af dette, vil det forbedre regnskabsbrugerens analyser. Det faktum, at de fleste regnskabsbrugere allerede indregner operationelle leasingaftaler, viser hvor relevant indregningen er, da det er en nødvendighed for analytikernes analyser, at al leasing er med i balancen. Det vurderes samtidig, at den mest korrekte indregning må skulle foretages af virksomheden.

En løbende revurdering af leasingaktiverne vurderes også som relevant, da det vil sikre det mest retvisende billede af årsrapporten, da det sikres, at det er de korrekte værdier, der er indregnet. Det vurderes også relevant, at ED/2013/6 har lagt vægt på, at det kun er sandsynlige variable leasingydelser, der skal indregnes ved *commencement date*, og at ændringer skal revurderes, så leasingaktivet og leasingforpligtelsen altid vil stemme fuldstændig overens hele leasingperioden. IAS 17 gav ikke denne mulighed for revurdering af leasingaktivet, når variable leasingydelser blev realiseret.

Det er relevant, at det skal oplyses, hvis der er viden om fremtidige leasingaftaler, da dette kan få betydning for regnskabet. Det er dog vigtigt, at aftalen er en væsentlig størrelse, så den er relevant for årsrapporten. Relevansen må ikke overstiges af for mange informationer, der vil skabe uoverskuelighed.

Af *comment letters* fremgår det tydeligt, at virksomhederne har svært ved at forholde sig til, hvad der er relevant information. Når oplysningskravene bliver så omfattende, er det vigtigt at regnskabsbrugerne ikke drukner i information¹⁸⁶. Det er derfor vigtigt, at der bliver foretaget en væsentlighedsvurdering af, hvor meget der skal med i årsrapporten, her især vedrørende de endnu ikke igangsatte leasingaftaler.

13.2.2 Pålidelighed

”Pålidelig betyder, at der gives en troværdig præsentation af virksomhedens økonomiske forhold”¹⁸⁷

Ved at indregne alle leasingaftaler, der har en løbetid over et år, vil pålideligheden øges, da det vil give en mere troværdig præsentation af virksomhedens økonomiske forhold. Det er dog vigtigt, at

¹⁸⁶ Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED, side 43

¹⁸⁷ PWC, regnskabshåndbog side 51

der gives det mest rigtige billede af aktiverne og forpligtelserne, at når der laves denne indregning, så regnskabsaflægger ikke forsøger at "undlade" indregning af leasingaftaler ved at klassificere dem som serviceaftaler. For at ED/2013/6 skal have større pålidelighed, vil dette være altafgørende. Det er derfor også altafgørende for pålideligheden, at der laves helt klare definitioner samt vejledninger til, at skelne en leasingaftale fra en serviceaftale, og hvordan komponenterne skal opdeles, når der er servicekomponenter i en leasingaftale og omvendt.

Pålideligheden kan også blive belastet af andre subjektive vurderinger som fremkommer ved de løbende revurderinger i forhold til revurdering af *relevante* forhold, hvordan diskonteringsrenten fastsættes, *kontrolelementet* ved identificering af en leasingaftale, og om leasingperioden udgør en *væsentlig* del af aktivets levetid. Der figurerer stadig en del subjektive termer, der vil udfordre pålideligheden i ED/2013/6. Disse ses gerne afhjulpet, hvis det skal blive muligt, at lave en pålidelig behandling af leasing, så uafhængige parter med samme informationsniveau, vil kunne nå frem til en vis konsensus om årsrapportens indhold.

Dermed vurderes pålideligheden kun delvist forbedret i forhold til IAS 17, da der ønskes færre subjektive termer.

13.2.3 Sammenlignelighed

"Sammenlignelighed indebærer, at årsregnskabets informationer kan sammenlignes fra periode til periode."¹⁸⁸

Flere *comment letters* har udtrykt bekymring vedrørende sammenligneligheden, hvis ED/2013/6 implementeres, da det vil skabe betydelige ændringer i forhold til regnskabet udarbejdet i henhold til IAS 17.¹⁸⁹

Det vil naturligvis kræve, at regnskabsbrugere er opmærksomme på de ændrede nøgletal omkring overgangsperioden, især de første år hvor der ikke er sammenligningstal efter ED/2013/6 fem år tilbage.

Overordnet set vurderes sammenligneligheden at blive forbedret grundet indregningen af de operationelle leasingaftaler, da dette medfører sammenlignelighed årsrapporterne imellem.

Ved IAS 17 er der risiko for, at der bliver foretaget fejlvurderinger og lavet subjektive skøn, når de operationelle leasingaftaler skal indregnes i balancen. Som det ses i det praktiske eksempel af DS Nordens resultatopgørelse og balance. Det vurderes, at ED/2013/6 vil skabe et bedre grundlag for at kunne sammenligne årsrapporter. Når der er sammenlignelighed i vurderingen af årsrapporten, vil

¹⁸⁸ PWC, regnskabshåndbog side 51

¹⁸⁹ American Bankers Association, Comment letter No 44 side 1

det også betyde mere sammenlignelige nøgletal, hvilket vil skabe en strømligning i analyserne og kreditvurderingerne af virksomhederne.

De omfattende oplysningskrav kan også være med til at forbedre sammenligneligheden, da de sikrer, at virksomhederne giver de samme oplysninger omhandlende deres leasingaftaler. Det er dog vigtigt, som beskrevet under *Relevans*, at regnskabsbrugerne ikke kommer til at drukne i informationer, da dette kan få den modsatte effekt og forværre sammenligneligheden.

13.2.4 Verificerbarhed

”Verificerbare betyder, at forskellige uafhængige parter med samme informationsniveau, skal kunne nå frem til en vis konsensus om årsrapportens indhold. Begrebsrammen anerkender dig, at fuldstændig enighed ikke kan opnås”¹⁹⁰

Overordnet set vil verificerbarheden blive forbedret, da der vil ske en indregning af alle leasingaftaler, og dermed vil der ikke udelades information om en del af virksomhedens leasingaktiver og leasingforpligtelser. Dette vil dermed give to forskellige uafhængige parter samme informationsniveau.

Verificerbarheden vil dog ikke være forbedret i forhold til det faktum, at der ikke er klare retningslinjer for identificering af serviceaftaler og servicekomponenter i en leasingaftale. Det vurderes derfor, at det er vigtigt for verificerbarheden, at dette bliver løst med klare definitioner og vejledninger.

Klassifikationen af hvilken type leasingaftale synes umiddelbart ikke lige så relevant som ved IAS 17, da begge typer bliver indregnet i balancen. Men den regnskabsmæssige behandling af Type A og Type B leasing er forskellig, hvorfor det fortsat er vigtigt at klassifikationen udføres konsekvent. Det vurderes, at det kan forbindes med subjektive skøn at klassificere, om der er tale om Type A eller Type B leasing, da det er en vurdering af den *væsentlige* del af aktivets levetid samt *kontrolelementet*. Når klassifikationen bliver foretaget på baggrund af skøn, vil det formindske verificerbarheden, hvorfor det kun er i forhold til indregning i balancen, at det vurderes at verificerbarheden er forbedret. Det vurderes derfor, at der med fordel kunne udarbejdes mere objektive definitioner, for at årsrapporten bliver opfattet ens af uafhængige parter.

¹⁹⁰ PWC, Regnskabshåndbogen side 51

13.2.5 Rettidighed

”Vurderingen af rettidigheden af information til årsregnskabet er en vurdering mellem relevans og pålidelighed. Først når informationen har en grad af relevans og kan vurderes pålideligt, kan informationen komme i betragtning til årsregnskabet”¹⁹¹

Når rettidigheden skal vurderes, er det vigtigt, at det først vurderes om informationen er relevant og pålidelig. Hvis informationerne er *pålidelige* og *relevante*, vurderes det, at rettidigheden vil blive forbedret, da der vil blive givet oplysninger om leasingaftaler, der endnu ikke er igangsat endnu.

Det er dog altafgørende for rettidigheden, at der udarbejdes klare vejledninger til, hvornår rettidigheden for aftalen er til stede.

I forhold til indregning af de operationelle leasingaftaler, vurderes det, at rettidigheden forbedres, da aktivet og forpligtelsen indregnes ved *commencement date*.

Derudover sikrer revurderingen konsekvens i forhold til regnskabet, når ændringen indtræffer, hvilket vurderes vil forbedre rettidigheden.

Med den rette brug af vejledningerne til ED/2013/6 vurderes rettidigheden forbedret i forhold til IAS 17.

13.2.6 Forståelighed

”Informationers forståelighed afhænger delvist af modtageren. I begrebsrammen forudsættes det, at regnskabsbrugere har et rimeligt kendskab til forretningsmæssige og økonomiske forhold og regnskabsvæsen samt vilje til at studere oplysningerne med rimelig omhu. At information skal være forståelig betyder ikke, at virksomheden kan undlade at oplyse om komplekse forhold.”¹⁹²

Det antages, at overgangsfasen vil betyde, at regnskabsaflæggere og regnskabsbrugere skal sætte sig ind i de nye definitioner, hvilket kan mindske forståeligheden i starten.

Det vil øge forståeligheden, at alle leasingaftaler kommer med i balancen. Det er dog vigtigt for forståeligheden, at der kommer fuldstændig styr på ”gråzonen” vedrørende serviceaftaler.

Flere interessenter udtrykker også, at forslaget bliver mere kompleks, blandt andet grundet de omfattende oplysningskrav samt ændringerne ved Type A og Type B leasing.

Vedrørende oplysningskravene er det vigtigt, der kun kommer de relevante oplysninger i noterne, så det ikke forstyrrer forståeligheden. Flere interessenter mener, at præsentationen af Type A og Type B leasing er inkonsekvent, hvilket vil formindske forståeligheden. Det faktum at Type B leasing vises selvstændigt i resultatopgørelsen, og at Type A leasing opdeles i renter og afskrivninger kan

¹⁹¹ PWC, Årsregnskabshåndbogen side 51

¹⁹² PWC Årsregnskabshåndbogen side 51

gøre den regnskabsmæssige behandling forvirrende, hvilket kan formindske forståelsen.

Som tidligere konkluderet skal der måske findes en bedre løsning til den regnskabsmæssige behandling af leasing end foreslåede Type A og Type B leasing.

Derudover er det faktum, som også er beskrevet i analysen, at det virker ulogisk, at Type B leasings omkostning resultatføres lineært, hvilket ikke nødvendigvis afspejler aktivets værdiforringelse, (samtidig med aktivets afskrivning lineært i balancen). Denne måde gør ikke den regnskabsmæssig behandling mere forståelig.

Samtidig kan det mindske forståeligheden, at det er valgfrit om leasingaktivet præsenteres særskilt i balancen eller i noterne. For at øge forståeligheden foreslås en konsekvent løsning.

Indregning af de operationelle leasingaktiver vil give større forståelighed omkring regnskabet. Dog vurderes det ikke, at den regnskabsmæssige behandling af leasing bliver mindre kompleks, hvilket vil påvirke forståeligheden. Det vurderes dermed, at ED/2013/6 ikke har forbedret forståeligheden i forhold til IAS 17, og at der skal udarbejdes flere vejledninger og helt klare definitioner.

13.3 Vil ED/2013/06 løse problemstillingerne i forhold til IAS 17?

Hovedopgaven vurderer afslutningsvis om de i redegørelsen oplistede problemstillinger er løst ved ED/2013/6.

13.3.1 Kritikpunkt 1: Undladelse af indregning af operationel leasing

Kritikpunktet at operationelle leasingaktiver og forpligtelser ikke blev indregnet i leasingtagers balance, selvom størstedelen af dem opfyldte definitionen efter begrebsrammen, er forsøgt afhjulpet ved at indregne alle leasingkontrakter, der har en leasingperiode over 12 måneder. Dermed vurderes, at kritikpunkt 1 at være afhjulpet, og at begrebsrammen vil blive overholdt i større omfang, da aktiver og forpligtelser, som opfylder begrebsrammens definition, ikke kan holdes uden for regnskabet. Det vil derfor opfylde den finansielle rapporterings hovedregel om at *give et retvisende billede*.

13.3.2 Kritikpunkt 2: Klassifikation af operationel og finansiell leasing

I IAS 17 bliver der skelnet mellem to typer af leasing; operationel og finansiell leasing.

IAS 17 kritiseres for, at det kan være svært at klassificere leasing efter de to typer, og derfor er der et ønske om, at leasing bliver behandlet på en anden måde. Det er især termen ”*kan eller vil føre til*”, som fremgår af definitionen for finansiell leasing punkt 11, der kan gøre skelnen mellem

operationel og finansiell leasing uklar. Uklarheden kan føre til subjektivitet i klassifikationen. Det har derfor været muligt for leasingtager at klassificere en finansiell leasingaftale som operationel udelukkende for at undgå indregning i balancen.

Kritikken er delvist afhjulpet af, at operationel og finansiell leasing er fjernet i ED/2013/6 og erstattet med Type A og en Type B leasing. Det har altså ikke været muligt at imødekomme ønsket om kun at have en type leasing. Men al leasing skal indregnes i balancen, hvorfor klassificeringen af leasingtyper ikke vil have lige så stor betydning som ved IAS 17. Det vurderes dog stadig vigtigt, at klassificeringen af Type A og Type B leasing sker korrekt, da den regnskabsmæssige behandling ikke er den samme. Derfor er klassificeringen forsøgt lavet mindre komplekst.

Der er fortsat en del bekymringer om det foreslåede vil gøre regnskabspraksissen omkring leasing mindre kompleks. Især det faktum, at der vil opstå "et tredje ben" ved klassificeringen, når al leasing skal indregnes i balancen. Da mange leasingaftaler har servicekomponenter, vil det med ED/2013/6 være vigtigt klart at kunne adskille servicekomponenterne. Dette har ikke været en udfordring ved IAS 17, da service blev behandlet på samme måde som operationel leasing. Men ved at løse kritikpunkt ved IAS 17 om at indregne alle leasingaftaler i balancen, vil det skabe denne udfordring ved ED/2013/6. Det vil være nødvendigt, at Bestyrelserne laver en klar vejledning til, hvordan servicekomponenterne skal adskilles. Især for at det ikke bliver en ny mulighed for at undgå indregning af nogle leasingaftaler i balancen.

Dermed vurderes problematikken vedrørende klassifikationen kun delvis løst. Det opfylder kritikpunktet, at alle leasingaftaler med en løbetid over 12 måneder vil blive indregnet i balancen. Men kompleksiteten kan vurderes større, fordi det bliver nødvendigt at adskille service, hvorfor den nye klassifikation bygger på tre leasingtyper. De nuværende finansielle leasingaftaler vil formentligt klassificeres som Type A leasing, og de nuværende operationelle leasingaftaler vil skulle deles ud mellem Type A, Type B og servicekontrakterne.

13.3.3 Kritikpunkt 3: Den manglende information til regnskabsbrugerne

Regnskabsbrugere justerer regnskaberne, når de skal analysere virksomhederne, fordi virksomhedens operationelle aktiver ikke er indregnet i henhold til IAS 17.

Men da virksomhederne ofte ikke giver nok informationer i noterne angående deres operationelle leasingkontrakter, kan det være svært at komme frem til et fuldstændigt retvisende billede af virksomhedens aktiver og forpligtelser. Dermed kan balancen ikke justeres korrekt og det kan give

forskellige vurderinger. Det vil derfor også betyde, at regnskabsbrugeres analyser bliver subjektive og usammenlignelige.

Dette kritikpunkt må siges at være afhjulpet ved ED/2013/6, da alle leasingaktiver og leasingforpligtelser over 12 måneders løbetid skal indregnes i balancen, samtidig med at ED/2013/6 har større oplysningskrav til regnskabet. Oplysningskravene skal både indeholde kvalitative og kvantitative oplysninger.

Nogle regnskabsbrugere vil måske opleve, det bliver mere besværligt, fordi regnskaberne ændres, og de derfor skal læse regnskaberne anderledes. Det må dog antages, at virksomheden må have den bedste evne til at indregne leasingaktiverne og adskille dem fra de øvrige kontrakter.

For at regnskabsbrugeres informationsværdi er øget er det vigtigt, at de mange oplysninger ikke kommer til "at drukne" i alt for mange informationer. Det vil formentligt være hensigtsmæssigt at foretage yderligere undersøgelser af og bruge regnskabsbrugernes respons, for helt konkret at klarlægge, hvilke oplysninger der vil forbedre regnskabsbrugernes beslutningsgrundlag.

Men alt andet lige må det kunne konkluderes, at regnskabsbrugerne vil få bedre informationer af, at alt skal indregnes i regnskabet kombineret med de øgede oplysningskrav. At det måske vil kræve noget mere af regnskabsbrugerne i starten, at sætte sig ind i reglerne for den nye regnskabspraksis for leasing ændrer ikke på, at kritikpunkt 3 umiddelbart anses for at være afhjulpet.

13.3.4 Kritikpunkt 4: Begrebsrammen er ikke opfyldt i IAS 17

IAS 17 lever ikke op til begrebsrammens definition om indregning af aktiver og forpligtelser ved udeladelsen af de operationelle leasingaftaler, der tilfører virksomheden værdi.

Right-of-use modellen vil leve op til begrebsrammens definition, og vil gøre op med, at der udelades aktiver og forpligtelser fra balancen. Dette vil opfylde regnskabsbrugernes informationsbehov, da de ikke længere skal indregne de operationelle leasingaftaler. Samtidig giver oplysningskravene regnskabsbrugerne mulighed for at kunne lave en mere retvisende analyse.

Det vurderes også, at flere af de kvalitative egenskaber er forbedret med ED/2013/6. Begrebsrammen er dermed i større grad opfyldt, men det anbefales, at Bestyrelserne får revideringen af deres begrebsramme på plads inden de træffer en endelig afgørelse om leasing. Så de sikrer sig, at ED/2013/6 kommer til at opfylde den.

13.4 Delkonklusion

De mest betydningsfulde definitioner i ED/2013/6 beskriver, hvordan ED/2013/6 vil håndtere indregningen af alle leasingkontrakter i balancen.

Det konkluderes, at definitionen af leasing er en forbedring i forhold til IAS 17, fordi identificeringen af kontrollen af leasingaktivet er i overensstemmelse med de økonomiske forhold ved transaktionen. Det er dog vigtigt, at der bliver lavet helt klare vejledninger til at identificere kontrollen, så det bliver forstået ensartet i praksis.

Når al leasing skal indregnes i balancen stiller det større krav til definitionen af leasing. Det er vigtigt at kunne skelne leasing fra service- og andre kontrakter. Uden helt klare definitioner, kan det måske blive en ny gråzone, hvor indregning af leasingkontrakter kan undlades. Det konkluderes, at der skal laves en helt klar vejledning til at skelne service, for at ED/2013/6 vil løse dette.

Den dobbelte tilgang til leasing, - med type A og Type B leasing, vurderes som en forbedring i forhold til nuværende praksis i IAS 17, fordi alle leasingaftaler fremover bliver indregnet i balancen. Dog vurderes den regnskabsmæssig behandling af Type B leasing ikke optimal, fordi den lineære afskrivning af forpligtelsen påvirker right-of-use aktivet, hvilket ikke altid afspejler aktivets værdi. Den skal derfor tilpasses begrebsrammen, så afskrivningstilgangen er i overensstemmelse med forbruget af de økonomiske fordele i det underliggende aktiv. Det vurderes, at Bestyrelserne skal forsøge at udarbejde en endnu skarpere klassifikation af leasing, der vil mindske graden af subjektivitet, så meget som muligt.

Det konkluderes, at de kvalitative egenskaber til dels er forbedret i ED/2013/6 fordi alle leasingaftaler skal indregnes. Dog vil pålideligheden fortsat blive belastet af subjektive termer, og at der fortsat kan være en "gråzone" i forbindelse med skelnen mellem en leasingaftale om en serviceaftale. ED/2013/6 virker kompleks i forhold til Type B leasing og til vurderingen af mængden af oplysninger. Desuden forekommer definitionerne uklare, hvorfor det konkluderes at verificerbarheden kun er delvist forbedret og forståelsen ikke er forbedret.

Kritikpunkterne ved IAS 17 afhjælpes til dels ved ED/2013/6, og det vurderes at den regnskabsmæssige behandling for leasing i større grad vil opfylde det retvisende billede. Dog vil der som konkluderet af de kvalitative egenskaber fortsat være nogle udfordringer ved definitionerne og kompleksiteten, der gør, at der fortsat er plads til forbedring af forslaget.

14 Konklusion

Den nuværende leasingstandard IAS 17 opdeler leasing i finansielle og operationelle leasingaftaler,

hvor de operationelle leasingaftaler ikke indregnes i balancen, men blot omkostningsføres i resultatopgørelsen. Klassifikationen har fået kritik for at være uklar grundet de primære og sekundære indikationer, samtidig med at begrebsrammen ikke opfyldes, når operationelle leasingaftaler holdes udenfor balancen.

Grundet den manglende indregning af aktiver og forpligtelser, beskyldes IAS 17 for ikke at opfylde generelklausulen om *det retvisende billede*.

IASB og FASB har derfor iværksat konvergensprojektet for udarbejdelse af en ny leasingstandard, med en fælles målsætning for at sikre større ensartethed i den regnskabsmæssige behandling af leasing. Dermed ønskes at gøre op med subjektive bedømmelser samt i højere grad at opfylde begrebsrammens krav.

ED/2013/6 gør op med klassifikationen af finansiell og operationel leasing, som erstattes af den dobbelte tilgang med Type A og Type B leasing. Al leasing, bortset fra korte leasingaftaler, vil således skulle indregnes i balancen efter right-of-use konceptet. Dette vurderes ud fra, om leasingtager har kontrol over det identificerbare aktiv, og dermed er i stand til at opnå økonomiske fordele fra det. Finansiell leasing i henhold til IAS 17 vil primært blive Type A leasing efter ED/2013/6, hvor operationel leasing vil kategoriseres både som Type A og Type B leasing samt serviceaftaler. ED/2013/6 ligger dermed vægt på vurderingen af, om der er tale om en leasingkontrakt, mere end at klassificere typen af leasing, da al leasing efter ændringsforslaget, skal indregnes i balancen.

Effekten af dette for leasingtager vil således bevirke en forøgelse af den samlede balancesum. Samtidig vil de samlede omkostninger påvirkes, da de operationelle leasingaftaler i henhold til IAS 17, skal omkostningsføres som finansielle omkostninger og afskrivninger, hvis de bliver klassificeret som Type A leasing i henhold til ED/2013/6.

Det har stor betydning for regnskabsbrugers informationsværdi, at den regnskabsmæssige behandling af leasing i henhold til IAS 17 undervurderer balancen betydeligt for virksomheder med store operationelle leasingaftaler. Regnskabsbruger indregner allerede selv de operationelle leasingaftaler, men grundet manglende oplysninger i noterne, er regnskabsbrugeren nødt til at lave analyserne ud fra estimater. Det kan derfor konkluderes, at regnskabsbrugers informationsværdi ikke er god nok.

Det konkluderes, at ED/2013/6 har forbedret den regnskabsmæssige behandling for leasing, fordi det vil give det mest *retvisende billede*, at leasingtager sørger for indregningen af alle

leasingaftalerne. Regnskabsbrugerne vil således få et fælles udgangspunkt for deres nøgletalsberegninger, hvilket må skabe mere sammenlignelige vurderinger af virksomhederne. Effekten kan på kort sigt skabe forvirring i sammenligningstal, men på langt sigt må disse også konkluderes forbedret, når alle virksomhedens aktiver og forpligtelser er medregnet i balancen.

ED/2013/6 vil vise regnskabsmæssigt forringede nøgletal i forhold til regnskab udarbejdet i henhold til IAS 17. Det konkluderes, at regnskabsbruger må være klar over den ændrede regnskabspraksis og dermed tage højde for dette. Således konkluderes det, at det udelukkende vil få en negativ effekt for de virksomheder, der har undladt indregning i balancen for at lave et mere optimistisk regnskab, hvilke dermed vil komme frem i lyset ved ED/2013/6. Hvis det er lykkedes Bestyrelserne at fjerne muligheden for aktivt at slanke balancen for aktiver og forpligtelser, der tilfører virksomheden værdi, må det kunne konkluderes, at nytteværdien for regnskabsbrugerne er øget. Afgørende for konklusionen er dog, at der ikke vil blive muligt, at bruge serviceaftaler, som en måde at undlade indregning af nogle nuværende operationelle leasingaftaler. Det kan således blive svært for regnskabsbruger at skulle forholde sig til ny regnskabspraksis, hvis de ikke kan være sikre på, at alle leasingaftalerne er indregnet i balancen. Klare definitioner vedrørende identifikation af en leasingaftale samt klassifikationen af Type A og Type B leasing, er derfor helt afgørende for, at ED/2013/6 kan antages at forbedre regnskabspraksissen.

Definitionen af leasing er en forbedring i forhold til IAS 17, fordi identifikationen af kontrollen af leasingaktivet er i overensstemmelse med de økonomiske forhold ved transaktionen. Det er dog vigtigt, at der bliver lavet helt klare vejledninger til at identificere kontrollen, så det bliver forstået ensartet i praksis. Når al leasing skal indregnes i balancen stiller det større krav til definitionen af leasing. Det er vigtigt at kunne skelne leasing fra service- og andre kontrakter. Uden helt klare definitioner, kan det måske blive en ny gråzone, hvor indregning af leasingkontrakter kan undlades. Det konkluderes dermed, at der skal laves en helt klar vejledning til at skelne service, for at ED/2013/6 vil løse dette.

Den dobbelte tilgang til leasing, vurderes som en forbedring i forhold til nuværende praksis i IAS 17, fordi alle leasingaftaler fremover bliver indregnet i balancen. Dog vurderes den regnskabsmæssige behandling af Type B leasing ikke optimal, fordi den lineære afskrivning af forpligtelsen påvirker right-of-use aktivet, hvilket ikke altid afspejler aktivets værdi. Den skal

derfor tilpasses begrebsrammen, så afskrivningstilgangen er i overensstemmelse med forbruget af de økonomiske fordele i det underliggende aktiv. Det vurderes, at Bestyrelserne skal forsøge at udarbejde en endnu skarpere klassifikation af leasing, der vil mindske graden af subjektivitet, så meget som muligt.

På baggrund af ovenstående konklusioner kan konkluderes, effekten af den regnskabsmæssige behandling for leasingtager vil være forbedret ved at alle leasingaftaler fremover indregnes i balancen. Kritikpunkterne ved IAS 17 afhjælpes til dels og derved vil ED/2013/6 i større grad opfylde generalklausulen om *det retvisende billede*. Således vil begrebsrammen i højere grad opfyldes, samt regnskabsbrugerens informationsværdi vil forøges. For at begrebsrammens kvalitative krav skal være opfyldt, er det nødvendigt med en mere klar definition på, hvornår der er tale om service, og hvornår der er tale om leasing, for at der ikke skabes mulighed for at undlade indregning af leasing. Der er behov for, at subjektive termer minimeres mest muligt, så det er muligt at sammenligne regnskaberne imellem virksomhederne.

Det konkluderes, at effekten af ED/2013/6 for leasingtager vil forbedre kritikpunkterne og dermed vil regnskabsbrugernes nytteværdi øges. Det vil betyde et mere retvisende billede af regnskabet.

ED/2013/6 er kommet et godt stykke for at skabe en forbedret regnskabsmæssig behandling af leasing for leasingtager. For at ED/2013/6 kan implementeres, kræver det en udvikling af en helt klar definition omkring adskillelse af service, en bedre regnskabsmæssig behandling af Type B leasing, samt fuldstændige vejledninger, så den regnskabsmæssig behandling af leasing bliver konsekvent. Dermed konkluderes, at ED/2013/6 er en forbedring af den regnskabsmæssige behandling af leasing for leasingtager, men det kræver stadig mere arbejde og præcise afklaringer før en endelig standard kan implementeres.

15 Perspektivering

Hovedopgaven tager udgangspunkt i IASB og FASB forslag om en ny regnskabsmæssig standard for leasing. Forslaget er en del af et konvergensprojektet for flere standarder, dog er projektet faldet lidt til jorden, men Bestyrelserne har lovet at færdiggøre de standarder, de er startet med. Heriblandt er den nye standard for leasing.

Bestyrelserne fik meget feedback på ED/2013/6, hvilke både viser en stor interesse for emnet, men samtidig, at der er rigtigt mange der mener, at der fortsat er en del der skal udviklet yderligere, før der er en standard, der er klar til at blive implementeret, og dermed erstatte IAS 17.

Som konklusionen også kom frem til, er der fortsat for mange løse ender for, at ED/2013/6 bør implementeres. Bestyrelserne er kommet et godt stykke af vejen, men der er fortsat uafklaret spørgsmål. Udviklingen består i, at finde en optimal løsning på serviceproblematikken samt den regnskabsmæssige behandling af Type B leasing. Derudover er der brug for vejledninger, så det sikres, at den regnskabsmæssige behandling af leasing gøres konsekvent fremover.

Om det lykkes FASB og IASB at komme frem til en konvergeret standard for leasing er svært at sige. Ifølge deres arbejdsproces jævnfør IFRS's hjemmeside, er der ikke sket meget siden, de har kommenteret på de tilsendte *comment letters* i efteråret 2013.

Men de vil formentligt få udarbejdet en standard, hvor der vil figurere nogle mindre afvigelser mellem FASB og IASB. De er i det store hele godt på vej med ED/2013/6, hvilket jeg forventer, de vil få en endelig standard ud af. Grundlaget for denne påstand er fordi de er kommet et rigtigt langt stykke vej nu, og de kun mangler de sidste præciseringer for at nå målet. Alt andet lige forventes den regnskabsmæssige behandling for leasing at blive forbedret, hvilket alt andet lige er det vigtigste.

16 Litteraturliste

Bøger:

Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering. 3. Udgave, 1. Oplag 2012. Gjellerup/Gads Forlag

Ole Sørensen, Regnskabsanalyse og værdiansættelse, en praktisk tilgang, 4. Udgave, 1. Oplag 2012, Gjellerup

PWC, Overblik, inspiration og viden Regnskabshåndbogen 2014-05-07

Den Danske Finansanalytikerforening, Anbefalinger og Nøgletal 2010 ISBN-13 978-87-89720-04-3
2010, 1. udgave

Comment letters til ED/2013/6:

EFRAG, 2013-270, Comment Letter No. 618

American Bankers Association, 2013-270, Comment Letter No. 44

A.P. Møller Mærsk, 2013-270, Comment Letter No. 455

KPMG, 2013-270, Comment Letter No. 199

Nordea, 2013-270, Comment Letter No. 508

Tidskrifter

Deloitte: IFRS, Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, 4. Udgave 1. Oplag. 2013 ISBN:978-87-89152-00-4

IFRS, Exposure Draft, Snapshot Leases, May 2013

KPMG, New on The Horizon, May 2013

EY, How the lease Accounting might affect your company.

IASB + FASB, Staff Paper FASB, IASB Meeting, Leases Summary of Feedback on the 2013 ED

Regnskabsstandarder/høringsudkast

IAS 17, leases

IFRIC 4

IFRIC 12

Exposure Draft, ED/2013/6, May 2013, Leases, IFRS

Årsrapporter

DS Norden Årsrapport 2011

DS Norden Årsrapport 2012

Websider

<http://www.ifrs.org>

<http://www.fasb.org/home>

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2011-003394+0+DOC+XML+V0//DA>

www.ey.com

www.kpmg.com

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/audit/Deloitte%20IFRS-bog.pdf>

www.iasplus.com

www.nationalbanken.dk/

www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2047245&vId=0

17 Bilag

- Bilag 1 Ordforklaring
- Bilag 2 Interview
- Bilag 3 Beslutningstræ, Finansiell vs. Operationel Leasing
- Bilag 4 Beslutningstræ, Type A og Type B leasing
- Bilag 5 Cirkeldiagrammerne over interessenter
- Bilag 6: Reformulering af DS Nordens resultatopgørelse
- Bilag 7: Reformulering af DS Nordens Balance, Aktiver
- Bilag 8: Reformulering af DS Nordens Balance, Passiver

Bilag 1: Ordforklaring:

IASB: International Accounting Standard Board: Udsteder af IFRS

IFRS: International Financial Reporting Standards: Regnskabsstandarter godkendt af EU, Udstedt af IASB.

IAS: International Accounting Standard

IFRIC: International Financial Accounting Committee Foundation

FASB: Financial Accounting Standard Board, Udsteder af US GAAB, de amerikanske regnskabsstandarter.

EFrag: European Financial Reporting Advisory Group

Bilag 2: Interview vedrørende Exposure Draft 2013/6 af Head of Group Financial Reporting, Dennis Nørgaard, afholdt d. 28. Februar 2014.

Hvad er din generelle holdning til ændringsforslaget Exposure Draft 2013/6?

Set i forhold til første Exposure Draft, er ændringerne positive, idet de har lyttet til de fleste comment letters, om end jeg stadig vil mene, der er et stykke vej at gå, før en endelig standard kan foreligge. Jeg henviser til A.P. Møller – Mærskes comment letter (hvilket jeg er enig i og har vedlagt) for en detaljeret gennemgang af de enkelte punkter.

Hvad er din holdning til at fjerne muligheden for operationel leasing?

Jeg er positivt stemt over for en fjernelse af operationel leasing, da sondringen mellem operationel og finansiell leasing er årsagen til problemet med IAS 17. Jeg vil også mene, at man ved at have et residualaktiv, laver en fleksibel udgave af finansiell leasing, der tilsikrer at aktivet kommer på leasingtagers balance, men at leasinggiver fortsat har et aktiv på sin balance repræsenterende værdien efter leasingkontrakten. I Type B leases bibeholdes dog mange af elementerne ved operationel leasing, så den bliver ikke helt fjernet – dog kommer den på balancen hos leasingtager nu.

Jeg mener til gengæld ikke, det nuværende Exposure Draft har taget højde for virksomheder, der lever af at levere en blanding af service og ydelser. Ligeledes mener jeg, IASB bør få deres revidering af Conceptual Framework på plads, inden de træffer en endelig afgørelse for så vidt

angår leasing, idet definitionen af et aktiv og en forpligtelse bør være klar, inden man beslutter sig endeligt for behandlingen af leasing. Igen henvises til A.P. Møller – Mærskes comment letter.

Vil det øge nytteværdien af den finansielle rapportering? Herunder, vil det gøre kompleksiteten ved leasing mindre?

Jeg tror, det er de færreste ikke-regnskabskyndige, der forstår sig på finansiell leasing i henhold til IAS 17. Jeg har i min tid i IT-branchen talt med mange forskellige interessenter vedrørende leasing, og hvor de alle havde fint styr på operationel leasing, forstod de intet af finansiell leasing. Derfor vil ændringen selvfølgelig medføre, disse vil få det svært ved at forstå leasing på kort sigt. Til gengæld bliver sondringen mellem de forskellige typer leasing (nu operationel vs. finansiell og jf. ED2013 Type A vs. Type B) mere objektiv, hvorfor det må antages, at kompleksiteten på sigt må blive mindre – men på den korte bane må en øget kompleksitet forventes af ikke-regnskabsfolk.

For så vidt angår nytteværdien vil jeg klart mene, denne øges med ED2013. Der er ingen tvivl om, der findes virksomheder, der med den nuværende standard aktivt spekulerer i at lave aftaler, der fremstår som operationelle leasingaftaler, idet dette medfører, det leasede aktiv ikke kommer på deres kundes balance. Og efter min overbevisning skal det ikke være muligt via aktiv spekulation i udformningen af en leasingkontrakt at bestemme hvorvidt et leaset aktiv skal aktiveres eller ej. Regnskabet skal reflektere virkeligheden og ikke spekulation.

Vil det være mere omkostningstungt i forhold til den nuværende IAS17 ?

De administrative omkostninger vil formentlig stige på kort sigt. Der er dog i det andet Exposure Draft (i modsætning til det første) lagt op til færre subjektive vurderinger (også i forhold til IAS 17), hvorfor det må formodes, at de øgede omkostninger vil blive udfaset over tid, som følge af at ERP-systemerne får implementeret ændringen (på samme måde som eksempelvis anlægsaktiver kan håndteres simpelt og automatisk i de fleste ERP-systemer).

Jeg mener derfor ikke den fokus, der har været på omkostningsbyrden er berettiget (herunder tænker jeg især på KPMGs comment letter, der var unødigt negativt på dette område), idet det må være et spørgsmål at få tilpasset sine systemer til at håndtere dette. Det må være i alles interesse at regnskaberne er så retvisende som muligt, og hvis det involverer en ændring i måden, vi håndterer leasing på, må vi tage det med.

Tror du dette forslag vil blive godkendt? Hvis ikke, tror det det er muligt for FASB og IASB at finde enighed om en fælles ny regnskabsstandard for leasing?

Nej, det hverken tror eller håber jeg. Der er stadig for mange løse ender, og idet forslaget indtil videre har medført 840 comment letters, er jeg ikke alene med denne påstand. IASB er kommet et rigtig godt stykke af vejen med dette forslag – både i forhold til IAS 17 og første Exposure Draft – men der er fortsat nogle fundamentale spørgsmål, der er uafklaret i det nuværende forslag. Ikke mindst definitionen af et aktiv og en forpligtelse afventer afklaring i forbindelse med ændringen af Conceptual Framework, og dette vil være fundamentalt for alle de virksomheder, der lever af at levere en blanding af service og varer. Og da dette efter min overbevisning dækker en stor del (bl.a. A.P. Møller – Mærsk eget Maersk Drilling, hvilket bliver forklaret nærmere i det tidligere nævnte comment letter), er det et væsentligt, åbenstående spørgsmål, der bør afklares, inden en endelig standard kan vedtages.

Vi har i vores comment letter endvidere vist nogle alternative måder, hvorpå Type A og B kan behandles. Jeg håber, IASB vil lytte til dette, da det vil gøre det simplere for regnskabsaflægger, uden at gå på kompromis med det retvisende billede. Og henset til den indboende risiko ved behandling af leasing mindskes, vil det alt andet lige være en styrkelse for behandlingen af leasing.

Med venlig hilsen

Dennis Nørgaard
Head of Group Financial Reporting
Group Accounting

A·P·MOLLER-MAERSK

A.P. Møller - Mærsk A/S
Esplanaden 50
1098 København K
Danmark

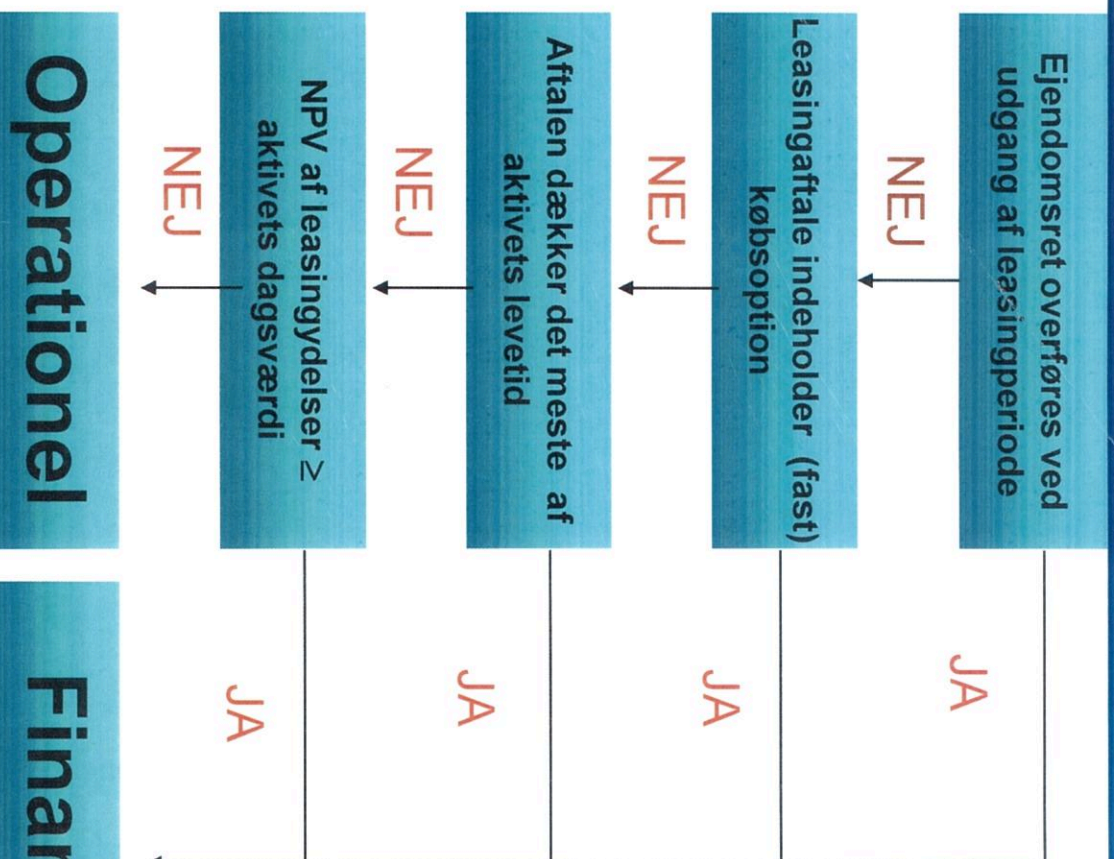
Phone: +45 3363 4250

Mobile: +45 2333 6025

Company reg. no. 22 75 73 18

www.maersk.com

Klassifikation leasingkontrakter (leasingtager)

De 4 forhold er indikatorer for finansiel leasing

Dog altid en helhedsvurdering

Andre indikatorer:

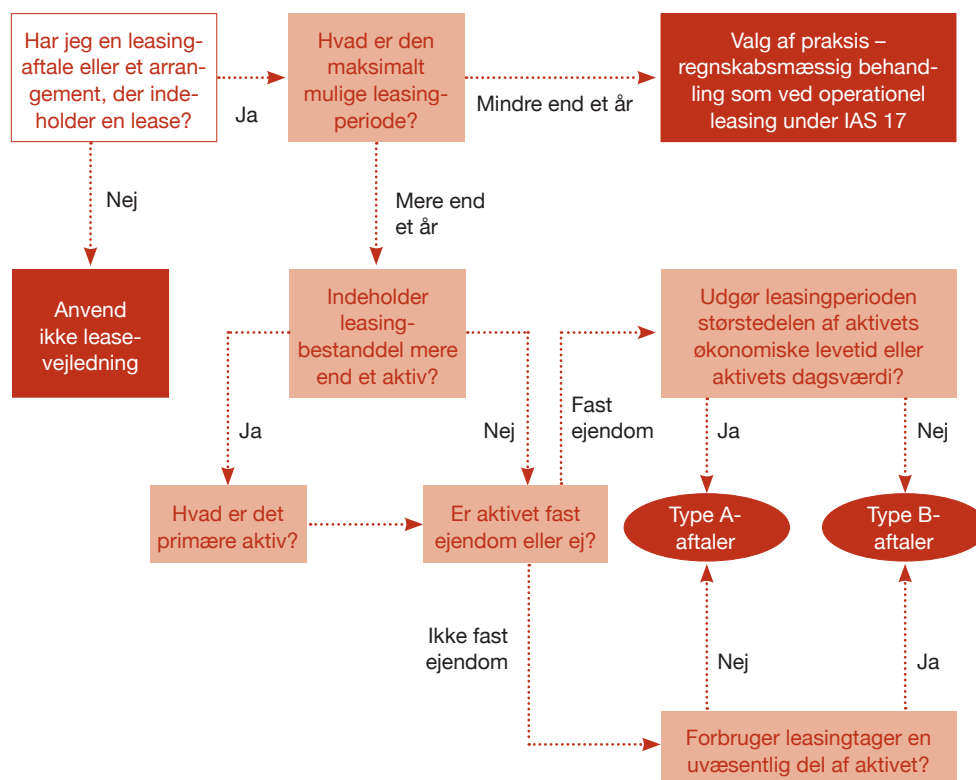
Leasingtager skal dække tab

Værdiændringer på aktiv tilfalder leasingtager

Fordelagtig forlængelsesmulighed

Aktivet har speciel karakter (f.eks. tilpasset leasingtager)

Skellen mellem type A- og type B-aftaler – beslutningstræ

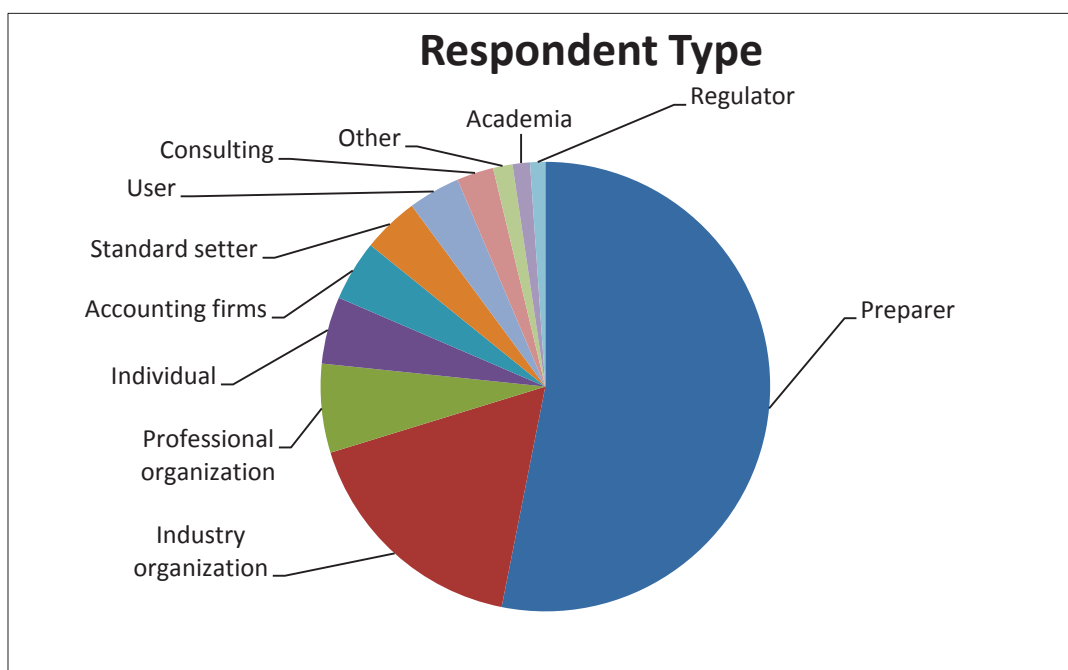

Principperne kan, sammenholdt med de nuværende bestemmelser, i skemaform opgøres som vist på næste side.

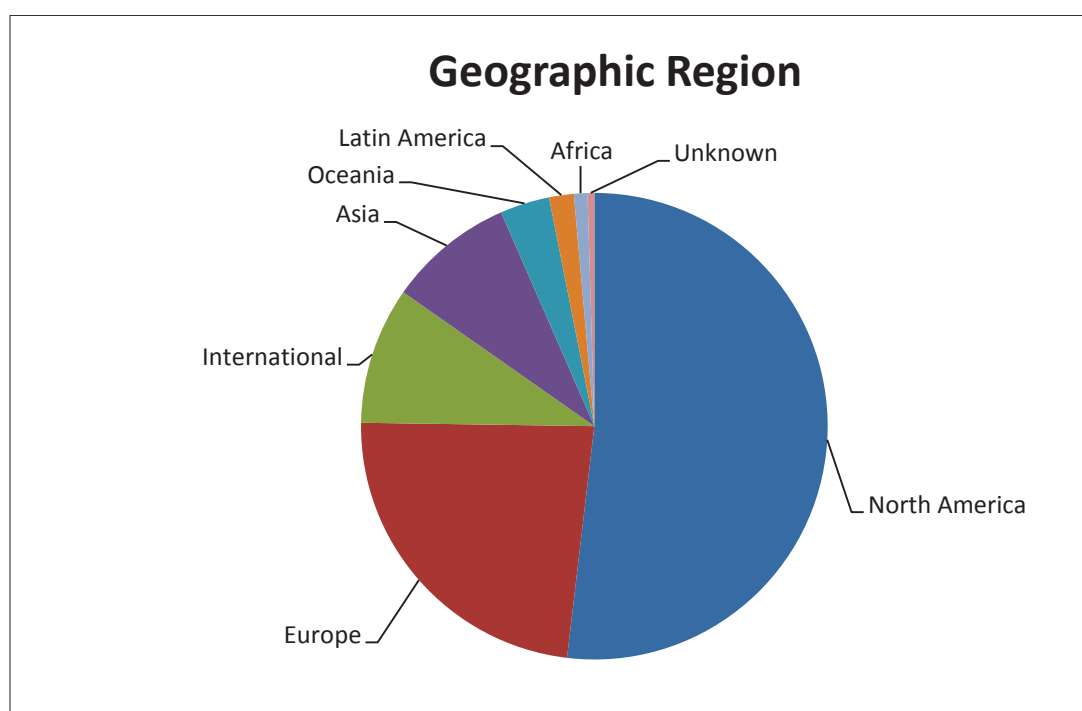
Appendix – Comment letters demographic information

A1. The following is a summary of 638 comment letters received as of November 7, 2013.

A2. This pie chart illustrates the comment letters by respondent type:

A3. This pie chart illustrates the comment letters by geographic region:

Bilag 6: Reformulering af DS Nordens resultatopgørelse

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	2012	Ændring	Resultatopgørelse efter ED/2013/6
Omsætning	2.131.439		2.131.439
Andre driftsindtægter, netto	6.380		6.380
	-	-	
Driftomkostninger skibe	1.940.213	849.067	-1.091.146
Andre eksterne omkostninger	-13.031		-13.031
Personaleomkostninger	-36.644		-36.644
Resultat før afskrivninger m.v. (EBITDA)	147.931	849.067	996.998
Salgsavancer skibe, mv.	-23.944		-23.944
		-	
Afskrivninger	-88.535	424.534	-513.069
Resultatandele af joint ventures	-841		-841
Resultat af primær drift før nedskrivninger	34.611		459.145
Nedskrivninger på joint ventures	-10.000		-10.000
Nedskrivninger på skibe og nybygninger	-290.000		-290.000
Resultat af primær drift (EBIT)	-265.389		159.145
Dagsværdiregulering af visse sikringsinst.	-10.132		-10.132
Finansielle indtægter	9.570		9.570
		-	
Finansielle omkostninger	-7.908	424.534	-432.442
Resultat før skat	-273.859		-273.859
Årets skat	-4.990		-4.990
ÅRETS RESULTAT	-278.849		-278.849

Bilag 7: Reformulering af DS Nordens Balance, Aktiver

OPGØRELSE AF DEN FINANSIELLE STILLING PR. 31. DECEMBER - AKTIVER

	2012	Ændring	Aktiver efter ED/2013/6	%- ændring
Skibe	967.219		967.219	
Ejendom og driftsmidler	55.801		55.801	
<i>Type A-leasing</i>		1.877.665	1.877.665,0	
<i>Type B -leasing</i>		0	0,0	
Forudbetalinger	113.817		113.817	
Materielle aktiver	1.136.837		3.014.502	165%
Kapitalandele i joint ventures	12.915		12.915	
Finansielle aktiver	12.915		12.915	0%
Langfristede aktiver	1.149.752		3.027.417	0%
Beholdninger	110.783		110.783	
Fragttilgodehavender	125.517		125.517	
Tilgodehavender hos joint ventures	4.953		4.953	
Selskabsskat	0		0	
Andre tilgodehavender	21.197		21.197	
Periodeafgrænsninger	46.697		46.697	
Værdipapirer	74.876		74.876	
Likvide beholdninger	453.738		453.738	
	837.761		837.761	
Materielle aktiver bestemt for salg	45.879		45.879	
Kortfristede aktiver	883.640		883.640	0%
AKTIVER	2.033.392	1.877.665	3.911.057	92%

Bilag 8: Reformulering af DS Nordens Balance, Passiver

OPGØRELSE AF DEN FINANSIELLE STILLING PR. 31. DECEMBER - PASSIVER

	2012	ændring	Passiver efter ED/2013/6	%ændring
Aktiekapital	6.833		6.833	
Reserver	3.547		3.547	
Overført resultat	1.676.787		1.676.787	
Egenkapital (NORDENS aktionærer)	1.687.167		1.687.167	
Minoritetsinteresser	64		64	
Egenkapital	1.687.231		1.687.231	
Bankgæld	138.240		138.240	
Langfristede forpligtelser	138.240	1.877.665	2.015.905	1358%
Bankgæld	17.385		17.385	
Leverandører af varer og tjenesteydelser	117.536		117.536	
Selskabsskat	857		857	
Anden gæld	46.676		46.676	
Periodeafgrænsninger	20.620		20.620	
	203.074		203.074	
Forpligtelser relateret til materielle aktiver bestemt for salg	4.847		4.847	
Kortfristede forpligtelser	207.921		207.921	
Forpligtelser	346.161		2.223.826	
PASSIVER	2.033.392		3.911.057	92%